

00.47.014

1957

GENERALITAT de CATALUNYA

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ

serv. des. la

8-4-57

2

gener-febrer-1957-nº 17

El poble de Barcelona protesta contra l'encariment
de la vida

Els estudiants manifestent
la seva hostilitat contra el règim del general Franco.

Per segona vegada, al cap de dos mesos i nou dies de les manifestacions estudiantils de Barcelona, les quals ressenyàvem en el nostre número anterior, la capital de Catalunya ha estat el centre de noves protestes.

Però si pel novembre del 1956 l'acció quedà circumscrita en els medis estudiantils, aquesta vegada ha estat tota la població de Barcelona la que amb entusiasme, esperit de sacrifici i una disciplina exemplar, que ha sorprés les autoritats i tots els observadors estrangers a la capital, ha expressat el seu descontent contra la manera com són administrats els afers públics.

Les restriccions en el consum de l'electricitat; l'augment constant del cost de la vida; la corrupció evident existent en les esferes governamentals, han creat un malestar que l'anunci d'un nou augment de les tarifes dels tramvies fou l'espurna que féu esclatar la protesta.

La invitació a boicotejar el servei de tramvies fou ben acollida per tothom. L'associació espontània dels ciutadans a divulgar-la i la unanimitat de la població a complir-la en són la prova irrefutable. La col·laboració de molts patrons a la protesta posant a la disposició dels seus obrers d'altres mitjans de comunicació i pagant el temps perdut a aquells que havien arribat amb retard al treball; l'observació quasi total de la part de militars i funcionaris de l'ordre de boicot, posa en evidència la popularitat de la protesta, ensems que són la confirmació que l'onada de descontent envolupa avui a més de la població treballadora d'altres estaments socials.

40 P 6226

Encoratjats per l'èxit assolit amb el boicot de tramvies es llança la iniciativa de boicotejar també els espectacles pel diumenge dia 20 de gener.

La protesta prenia significació política. La profusió i la diversitat de fulls clandestins i manifestos en precisaven la intenció.

La població de Barcelona fent el buit a les sales d'espectacles i camps d'esport, com s'havia abstingut de pujar als tramvies durant nou dies, manifestava civílicament el seu descontent contra l'actual règim i afirmava el seu desig de viure en llibertat.

Els estudiants a la primera línia de la lluita política

Però, si la població de Barcelona adoptà en el curs dels nou dies que durà el boicot dels tramvies una actitud calma i disciplinada, els estudiants des del primer moment imprimiren a la protesta un caràcter d'hostilitat contra el General Franco i el seu règim.

El dia 14, a la sortida de les classes de tarda de les facultats de Medicina, Lletres i Dret, els estudiants manifestaven pel carrer al crit de "Mori el S.E.U.", "Prou misèria", "Llibertat"; xocs violents amb la policia. L'endemà dia 15, els estudiants cremen en mig de la Plaça de la Universitat els retrats del General Franco i de José Antonio Primo de Rivera; la força pública armada de fusells-metralladors entrà en el recinte de la Universitat brutalitzant els estudiants; aquests es defensen a cops de pedra; sis d'ells, greument ferits, han d'ésser hospitalitzats.

A la tarda, elements de la Guàrdia de Franco, armats, posen nous retrats de Franco i de José Antonio a les aules.

Les classes de la Universitat de Barcelona són suspeses.

Es per segona vegada en el curs d'aquest any escolar.

Els universitaris de la capital catalana amb llur coratjosa actitud donen a la protesta de la població de Barcelona la seva justa significació.

Enfront del present, la joventut universitària lluita per l'avenir

"A la consciència de la immensa majoria dels estudiants es troba la impossibilitat de continuar mantenint l'actual situació de la nostra Universitat, situació d'una inèrcia humiliant dins de la qual tot el que hi ha de millor de la nostra joventut es perd fatalment un any darrera l'altre."

"El S.E.U. posseeix una estructura artificial que prohibeix o deforma la veritable representació de l'estudiant. Existeix un abim profund entre la Universitat teòrica i la veritable Universitat dels estudiants. Aquest marge explica els fracassos que ens humilien en tots els contactes internacionals amb els estudiants d'altres països."

Així parlaven els estudiants de Madrid en una lletra oberta al General Franco, el dia 2 de febrer del 1956, reclamant l'obertura d'un Congrés Nacional d'Estudiants.

"En tenim prou amb l'espectacle diari de la gran misèria intel·lectual i moral de la nostra Universitat, de l'estretor d'horitzons de l'actual vida espanyola, perquè els joves ens sentim deslligats espontàniament d'un règim esgotat que ja no pot oferir-nos cap avenir digne."

Heus ací com parlen els estudiants catalans avui.

La joventut universitària va prenent consciència de la seva missió, sent els problemes generals del país i, sortint dels claustres professionals s'enfronta amb el règim.

Les recents estadístiques espanyoles ens diuen que un 65 % del cens d'habitants d'Espanya té menys de 35 anys. Es a dir: la meitat de la població actual ha nascut sota l'actual règim i, una quarta part eren infants amb la República i just entrats a l'adolescència en acabar-se la guerra civil. Durant vint anys, la ràdio, la premsa i els llibres els repeteixen les virtuts del nacional-sindicalisme, malparlen dels règims democràtics en els quals, segons ells, tot són tares i defectes. Però...Espanya continua essent el país més endarrerit economicament i culturalment de tots els estats europeus que s'administren democràticament.

"Tanqueu les finestres -deia Franco en un dels seus discursos- que no entrin a casa els aires corruptors de l'exterior". Però, en el món modern no és possible, per més que les autoritats se'n donin la pena, d'impermeabilitzar un país. Els aires vivificadors de la veritat -diem nosaltres- troben prou escletxes per a entrar i escombrant la polseguera de la mentida oficial posen al descobert la misèria moral i material de l'Espanya d'avui.

Hi ha, a més, i per damunt de tot, la realitat interior i aquesta no pot ésser camuflada. Les noves generacions, lentament, però progressivament, desperten de l'estat lètàrgic al qual els havia sotmés la propaganda oficial i reclamen el dret al saber i a poder viure decentment del fruit del seu treball. Elles són el llevat la fermentació del qual farà explotar l'actual sistema polític que mal administra Espanya.

I, lògicament, obrint el camí, s'hi troba la joventut universitària. Formant-se professionalment avui per a esdevenir demà l'èlite del país, veuen com els és deformada llur educació, políticament orientada i negat el dret a pensar. Constaten la corrupció del règim i la mala administració de l'Estat que obstaculitza un permanent progrés del país capaç d'oferir-los perspectives.

El divorci entre la Universitat i el règim avança a grans passos.

Els estudiants de Barcelona ja l'han fet públic.

Llur acció i els fragments del manifest que a continuació donem, i que hem escollit entre els múltiples fulls i proclames que han arribat a mans nostres, en són el testimoniatge.

"Full clandestí dels estudiants"
-Universitat de Barcelona, 4-2-57.

"Des del 15 de gener que la Universitat continua tancada

"Si hem aconseguit salvar-nos del culpable conformisme a què ens predestinaven vint anys de dictadura franquista, amb la seva "formació política" obligatòria, la seva corrupció i censura, no hem de tolerar ara que la intimidació i el silenci aconseguixin aturar el nostre impuls solidari i que ens desorienti la mentida i la dispersió que la clausura de classes originà".

"El dilluns, dia 14 de gener, la ciutat de Barcelona responia unànim a una consigna de vaga d'usuaris dels mitjans de transport. Sense cap coacció, la ciutat sencera, sense una sola excepció, demostrà amb el seu sacrifici una protesta contra una situació economico-política. Fou un plebiscit contra l'expressió pacífica del qual res no podia fer la policia.

Els estudiants cregueren que era llur deure el de posar de manifest el sentit politic evident de la impressionant abstencio ciutadana.

El crit de fora el S.E.U., enfront del qual no s'aixecà dins del clos de la Universitat ni una sola veu discordant, tenia un fons significatiu i era la condemna clara i definitiva d'una estructura politica que ha pretès atribuir-se la representacio del pais i de la Universitat quan, en realitat no és res més que una burocràcia que recolza en la força!

El manifest continua donant una ressenya dels fets ocorreguts dins i fora de la Universitat, comenta l'actitud i les notes oficials del Governador civil de Barcelona i acaba dient:

"El Governador dictà, llavors, a la Junta de Govern l'ordre de tancar la Universitat i publicà una nota oficial en la qual afirmava que el Rector s'havia acostat a la porta "para felicitar, en términos muy expresivos a la policia por su serena actuacion", quan és notori que el que havia fet l'autoritat academica fou exigir la retirada dels assaltants.

"La conclusió dels fets va expressar-la el mateix governador civil. En l'informe que dirigi al ministre de la Governació, la nit del dia 15, deia textualment: "hemos perdido definitivamente la Universidad".

"Nosaltres sabem molt bé que no ens feia falta cap conjuració. En tenim prou amb l'espectacle diari de la gran misèria intel·lectual i moral de la nostra Universitat, de l'estretor d'horitzons de l'actual vida espanyola, perquè els joves ens sentim deslligats espontàniament d'un règim esgotat que ja no pot oferir-nos cap avenir digne."

L'actitud de les Autoritats

La unanimitat de la protesta sorprengué les autoritats barcelonines, les quals, malgrat la profusió de fulls clandestins invitant a la vaga d'usuaris de tramvies amb força anterioritat a la data d'aplicació de l'augment de tarifes; malgrat que no era un secret per ningú la col·laboracio espontània dels ciutadans a divulgar-la, multipliciant a mà i a màquina el text dels fulls clandestins convertint-se pel seu compte en nous distribuïdors; d'altres servint-se del telèfon per a recomanar l'observació de la consigna.

A desgrat de l'ambient de simpatia general a la protesta que traspuava de tots els recons i estaments de la ciutat, les autoritats minimitzaren la importància que aquesta podia prendre. Cregueren que l'exhibició de nombroses forces públiques al carrer seria suficient per a intimidar els barcelonins.

Aquests, amb llur ferma decisió de manifestar llur descontent, el dilluns dia 14 es desplaçaven a peu als seus llocs de treball passant somrients i indiferents davant de les nombroses patrulles de guàrdies exageradament armats.

El Governador civil de Barcelona no sabé prendre el pols de la ciutat.

Contràriament al que succeí amb la precedent vaga de tramvies de l'any 1951 que les autoritats i la premsa silenciaren en els primers dies els fets que ocorrieren a la ciutat, aquesta vegada al mateix vespre del dia 14 el Governador civil donava a la premsa una nota en la qual es deia que "los especuladores del orden, al amparo de coyunturas adversas o circunstancias desafortunadas, han logrado que el público no hiciera uso de los tranvías."

La premsa, per la seva part, iniciava els seus atacs per tal de fer recaure la responsabilitat dels fets a "una maniobra política montada desde el exterior" -Diario de Barcelona", 15-1-57.

La imaginació de les autoritats espanyoles actuals i de la seva premsa, com es pot veure, no evoluciona.

Referent als fets ocorreguts el mateix dia a la Universitat, el comunicat del Govern Civil deia:

"Para evitar que estos grupos causaran daños a personas ajenas a estos accidentes o a los medios de transporte, la policía se aproximó a la Universidad y en el zaguán inmediato a la puerta principal, procedió a detener a ocho elementos que escondían piedras."

Remarquem que en aquest fragment del comunicat es disminueix el nombre de detinguts i no es parla que la policia entrés dins de la Universitat però, en el publicat l'endemà el Govern Civil havia de reconèixer que el nombre de detinguts havia estat més important i que la policia en el curs dels fets del dia 15 havia entrat en el clos universitari.

El dia 20 el Govern Civil desempolsava i donava a publicar a la premsa el text de dues lleis datant del 1882 i del 1884 publicades sota el regnat d'Alfons XIII per tal de justificar l'entrada de la força pública dins d'un centre docent.

Heus ací uns fragments del comunicat del dia 15 de gener:

"Se consigna una rectificación del número de detenidos del día de ayer, que no fueron ocho, como se dice en la nota que se público sino diecisiete en la Universidad."

"Al mediodía comenzó a notarse efervescencia en la Universidad Literaria oyéndose desde la calle gritos subversivos y contra distintas autoridades. Mas tarde aparecieron en el jardín del edificio un grupo de individuos que comenzó a arrojar piedras a los transeuntes y vehículos, subiendo mas tarde a la torre de la Universidad y haciendo sonar una campana."

"A los pocos momentos, apareció ante la puerta del edificio universitario otro grupo de sujetos, al parecer estudiantes y desde aquella exhibieron primero a los transeuntes una fotografía de José Antonio Primo de Rivera que rasgaron y pisotearon después."

El comunicat no diu que foren nombroses les fotos de José Antonio que foren estripades i cremades i també les del Cap de l'Estat General Franco. Tampoc no diu que los "transeuntes" aplaudien el gest dels estudiants.

I el comunicat continua:

"Como quiera que los funcionarios del Cuerpo General de Policía y las fuerzas de la Policía Armada de servicio no se encontraban en las inmediaciones de la Universidad, sino situadas en la plaza a alguna distancia, hubieron de aproximarse al edificio"

para evitar que entre el grupo que acababa de entrar en la Universidad y el que se encontraba en la misma, se produjeran graves incidentes; dado el estado de excitación en que ambos se encontraban."

En estos momentos pudo advertirse, en efecto, que algunos de los jóvenes que acababan de penetrar en el recinto, abofeteaban e increpaban a quienes se habían distinguido por su actitud subversiva y ante ello, la fuerza pública obligó a salir de la Universidad a aquellos jóvenes asegurándoles que procedería después a la detención de los participantes a la algarada."

Les informacions que posseïm ens permeten d'assegurar que aquest grup que entrà a la Universitat eren elements de la Guàrdia de Franco els quals, armats de fuets i pistoles precediren la policia en la seva entrada dins del recinte universitari.

Altrament, ¿com interpretar el paràgraf que segueix del comunicat governatiu?:

"A continuación salieron ordenadamente de la Universidad los estudiantes que desde el principio se encontraban en ella, en número de trescientos." (El subratllat és nostre.)

!Un grup que es permeti barallar-se a mans nues contra tres cents joves! I, afegim nosaltres, que el nombre d'estudiants que es trobava dins de la Universitat era molt més important.

En el fragment que segueix, sempre dins del mateix comunicat, retrobem l'estil provocant i amenaçador propi dels falangistes i que, per la informació que donem més endavant es comprovarà que no quedà reduït a un simple advertiment:

"En la tarde de hoy, y sobre las 17 h.30, el lugarteniente de la Guardia de Franco, acompañado de quince miembros de la misma se trasladó sin violencia ni excitación alguna a la Universidad y a la entrada los arengó diciéndoles que en la mañana de hoy se había cometido un acto contra la memoria de José Antonio que es sagrada para todos y que por ello, sin ánimo de venganza, realizaban un acto de desagravio colocando dos fotografías del Fundador en las paredes laterales del zaguán y que si alguna mano anónima las quitaba no podrían luchar contra ella, claro esta, pero si algun grupo definido hostil a España intentara retirarlas la Falange sabría obrar con su clasica firmeza y estilo.

El subratllat és nostre. El sol fet que unes tals paraules puguin figurar en un comunicat governatiu són la prova que les autoritats accepten per endavant les arbitrarietats que puguin ésser comeses per uns grups que, si bé son addictes a la política governamental, es troben al marge de la justícia oficial de l'Estat.

I aquestes arbitrarietats foren comeses.

Reproduïm del "Full Clandestí dels Estudiants", 4-II-57:

"Convé que es conegui l'ocorregut i que tothom, professors i alumnes, es vegin obligats a adoptar l'actitud que els dicti la seva consciència."

"Els falangistes han retornat als procediments d'intimidació dels primers temps."

"En una ciutat on l'exhibició de la força pública era aclaparadora, el dia 17, un grup de sis membres de la Guàrdia de Franco entrava, pistola a la mà, al domicili de Bertomeu Masoliver, del quart curs de Dret. El portàren en automòbil al camp,

on, després d'haver-lo despullat, l'apallissaren brutalment deixant-lo abandonat amb una forta commocio cerebral".

"Joaquim Jordà, del cinquè curs de Dret fou victima del mateix tractament."

"Aquests fets, que tingueren lloc amb el ple coneixement de les autoritats no han estat sancionats."

La repressió

Setze estudiants expulsats de la Universitat.

Blasme col·lectiu a totes les Facultats.

El nombre de detencions fou important; els comunicats oficials en reconeixen 67, però foren més de cent cinquanta els detinguts que passaren per la "Jefatura" de Policia; alguns d'ells foren posats en llibertat després del control i fitxa habituals.

La notícia que tingué una gran ressonància fou la de la detenció de deu significats juristes del Col·legi d'Advocats de Barcelona, els quals segons se'ns comunica, haurien manifestat llur desig de defensar els estudiants detinguts.

Però, la neta posició contra el règim expressada pels estudiants de Barcelona necessitava ésser reprimida severament per les autoritats per tal d'intentar d'aturar l'exemple dels estudiants barcelonins i que no fos repetit en d'altres centres universitaris d'Espanya.

El dia 6 de febrer el "Boletín Oficial del Estado" publicava l'ordre ministerial següent:

"Este Ministerio ha dispuesto:

1º.- Proseguir el expediente para precisar la responsabilidad de alumnos de la Facultad de Medicina, la culpabilidad de los cuales parece mas acusado en los últimos sucesos ocurridos en la Universidad, segun las conclusiones de lo hasta ahora actuado en el expediente que se sigue.

2º.- Imponer a los alumnos de las Facultades de la Universidad de Barcelona, en conformidad con el artículo sexto, apartado c) tercero del Reglamento de Disciplina Académica, en relacion con el artículo tercero del decreto de 13 de enero de 1956, la sanción de amonestaciones pública, con apercibimiento de que la reincidencia en hechos análogos o la perturbación del orden universitario en dichas Facultades llevara aneja, de oficio y automáticamente, la sanción de pérdida de curso para todos los alumnos con la consiguiente pérdida de las convocatorias ordinaria y extraordinaria de examen.

3º.- Proseguir el expediente ordinario de disciplina académica, mediante la formulación de cargos, como se dispone en el procedimiento disciplinario señalado en el título segundo del citado reglamento a los alumnos: don Fernando Garcia Lasanta, don Juan Pinos Ortensi, don Domingo Madolell Aragones, don Augusto de Porrata Villalta, don José Barcelo Palomares, don Jorge Canal Amat, don Armando Roca Garcia, don Carlos Rosell Rodriguez, don Antonio Vidal Telma, don Juan Masoliver Mosoliver, don José Urendo Bariego, don Eduardo Foncillas Casaus, don Francisco Foncillas Casaus, don Agustin Quevedo Sensat, don José Ramon Figueroa y doña Nuria Sales Folch, y a cualquier otro que de las actuaciones pudiera resultar encartado con una actuación individual.

4º.- De acuerdo con el art. 19º del Reglamento de Disciplina Académica, suspender on todos los derechos anejos a la condición de escolar a los estudiantes que se relacionan en el artículo anterior.

5º.- Como medida de orden puramente académico:

a) Autorizar el Rectorado para, de acuerdo con los decanos de las distintas Facultades, proceder a la reapertura de las clases previas las medidas que se consideren oportunas para garantía del orden universitario.

b) En atención a los días de clase perdidos, que el periodo lectivo del presente curso en la Universidad de Barcelona termine el día 1º. de julio de 1957".

Por Orden Ministerial de la misma fecha y en ejecución de la orden anterior, se nombra nuevo juez instructor del referido expediente con jurisdicción en todo el Distrito Universitario de Barcelona, al catedrático de la Universidad de Madrid, don Gaspar Bayon Chacon."

La Junta de Govern de la Universitat decidí la reobertura de classes com segueix: Dilluns dia 11 de febrer, Ciències i Farmàcia; dimarts dia 12, Ciències Econòmiques; dimecres dia 13, Filosofia i Lletres; dijous dia 14, Dret i Medicina.

Les Facultats de Dret i Medicina hauran estat tancades un mes just.

Reproduïm pel coneixement públic la posició dels estudiants de Barcelona amb referència a la conducta del seu professorat. Heus ací un fragment del "Full Clandestí dels Estudiants" :

"Agraïm l'actitud digna i viril dels catedràtics en les Juntes de Govern de la Universitat; lamentem en canvi la postura adoptada pels següents catedràtics: Drs. Linés, Sanmartin, Valdecasas i Sanmiguel, en oberta oposició als nostres interessos."

"Condemnem també l'actitud del Sr. Tremosa, Director de l'Escola de Pèrits, el qual amenaçà un grup de delegats que demanaven la suspensió de classes, amb denunciar-los immediatament a la policia."

Manifestacions a Sevilla i boicot de tramvies a Madrid per solidaritat amb Barcelona.

La pensa espanyola silencià els fets ocorreguts a la capital catalana. No obstant, el dia 18 de gener a Sevilla, també arran de l'augment de les tarifes dels tramvies, diversos centenars d'estudiants manifestaven pels carrers de la ciutat andalusa, volcaren el remolc d'un tramvia i tingueren xocs amb la policia la qual reberen a cops de pedra.

A Madrid des del dia 31 de gener circulaven fulls clandestins incitant els usuaris de tramvies a observar una vaga de 48 hores, pels dies 7 i 8 de febrer per solidaritat amb Barcelona. La invitació fou totalment observada a les barriades obreres on els tramvies circulaven buits. Al centre de la ciutat el nombre de passatgers era insignificant.

Els estudiants -més de cinc-cents- organitzaren una manifestació que desfilà pels carrers de Madrid al crit de "Llibertat, llibertat", "Barcelona, Barcelona". La policia hagué d'intervenir i a cops de porrà dispersà els estudiants els quals es reorganitzaren en grups diversos recorrent la Capital al crit de "Llibertat, Barcelona."

Nous aldarulls en el clos universitari de Barcelona.-
Estudiants i professors contra les mesures governamentals

La intenció de la Junta de Govern de la Universitat de convocar la reobertura de classes escalonadament per tal d'evitar que una gran concentració d'estudiants al primer dia pogués ésser el motiu de nous incidents, no tingueren cap efectivitat car la decisió governamental d'expulsar de la Universitat 16 dels seus companys i d'allargar el temps dels cursos, el rigorós control d'entrada i les mesures preses per tal d'aïllar-los per Facultat, havia de ferir forçosament la dignitat i els generosos sentiments que ha donat prova de posseir l'actual població estudiantil barcelonina.

En efecte, a la reobertura de les classes de l'11 al 14 de febrer, la porta principal de la Universitat i el gran vestíbul estaven tancats, l'entrada s'efectuava per les portes laterals i els estudiants per tenir dret a l'accés havien de presentar el carnet acreditatiu. Les portes de separació entre les diverses Facultats havien estat escrupolosament condemnades.

Nous fulls clandestins invitant els estudiants a la vaga total pel dilluns dia 18 no tardaren a circular. El tó i els termes emprats en aquests fulls són l'expressió de l'estat d'esperit que manifesta la joventut estudiantil de Barcelona davant de la situació creada en el si de la seva Universitat per la repressió governativa. Per creure-ho d'interès en donem el text íntegre:

"Universitari.

Prou!

Dictadors! Haveu abusat del poder!

¿Sota quin estigma nasqué la nostra generació que hagi de suportar la vostra permanent presència?

¿Fins quan penseu governar per la llei de la força?

¿Per què havem de consetir que la veritat sigui escarnida, la mofa de la llibertat, l'ofensa del vostre poder, l'engany de la vostra economia, la bufonada del vostre partit, l'insult del vostre exhibicionisme, el vostre diàleg ridícul, la burla dels vostres portantveus, el sarcasme de la vostra doctrina, la impotència de la nostra veritat?

Tançàreu la nostra Universitat. Desaparegué el S.E.U. Esclafàreu la nostra protesta. Mentireu a l'opinió pública i la insultàreu. Trepitjàreu el nostre sol i tacàreu el claustre.

I ara l'obriu.

Amb la cicatriu de la indignitat. Amb la presència entre nosaltres dels esbirros que mantenim. Amb la presumptuosa esperança d'enfosquir la llum de la nostra fe.

Universitari: Ha arribat l'hora en que 16 de nosaltres necessiten el vostre suport. No podem permetre que es sentin sols.

Fins que ells no es trobin entre nosaltres. Fins que no aconseguim el diàleg. Fins que la veritat no s'imposi.

A partir del dia 18, dilluns, el deure ens exigeix una VAGA TOTAL, PACÍFICA I ENERGICA. Abstén-te d'entrar a les aules.

La nostra força resideix en la llei".

I, el dia 18, cap estudiant no entrà a les aules!

Concentrats en el pati de la Universitat manifestaven llur descontent. El

vice-Rector, Sr. Garcia Valdecasas, per haver-s'hi refusat el Rector Sr. Buscarons, cridà la força pública. Dues companyies de la "Policia Armada" entren a la Universitat i n'expulsen els estudiants.

L'endemà al matí circulava un nou full clandestí:

"Ha començat un nou rectorat; el més indigne que la Universitat de Barcelona jamai hagi sofert. Esperec també que serà el més breu. Que la més alta representació universitària recaigui en un individu com Valdecasas és un insult per a tots els catedràtics i per a tots els alumnes. Es el Rector de la policia, no el dels universitaris.

Consolem-nos: quan el règim ha de recórrer a individus com ell, vol dir que no troba en la Universitat ningú que vulgui posar-se a les seves ordres.

Davant nostre, en el nostre camí vers la llibertat i la dignitat i queden solament Valdecasas, Linés (que tan bé representà ahir el lamentable paper de porter-policia), els matraquistes de la Guàrdia de Franco i, el fantasma del S.E.U.

LA SEVA UNIVERSITAT NO POT ESSER LA NOSTRA.

Avui, dimarts, a partir de les onze del matí, els camps han de quedar definitivament delimitats: que donin classe i que hi assisteixin aquells que no sentin la vergonya davant d'una Universitat convertida en estació distribuïdora de bestiar. Els altres, aquells que malgrat vint anys de conformisme i de censura creiem que la llibertat humana i la llibertat de l'esperit son valors que no poden ésser sacrificats, debem abstenir-nos de tota activitat universitària.

Som incompatibles amb la Universitat de Valdecasas, de les sancions arbitràries i de la policia.

I que no oblidin els porucs, els oportunistes, -professors i alumnes- que han d'escollir irrevocablement. S'hi juguen l'avenir del país i el seu propi."

El dimarts hi ha gran efervescència a l'interior de la Universitat. Professors i alumnes expressen llur indignació pels fets de la vigília. L'excitació guanya els esperits dels joves estudiants. La protesta va adquirint un caràcter violent. Les portes separant les Facultats són enfonsades. Reunits al pati els estudiants canten l'himne universitari. El vice-Rector Sr. Valdecasas intenta arengar-los però ha de renunciar-hi car crits i xiulets ofeguen les seves paraules.

La majoria de professors es solidaritzen amb els alumnes negant-se a donar els cursos car estimen que han estat violats els tradicionals privilegis de la Universitat.

El dimecres dia 20 la situació és encara anormal, les portes separant les Facultats són de nou enfonsades. La Plaça de la Universitat està plena de policia i aquesta, davant una sortida massiva dels estudiants, empaitant-los, entra de nou en el recinte universitaria. Hi han xocs violents entre guàrdies i estudiants, alguns dels quals sofriren contusions. Foren efectuades diverses detencions.

El Rector Sr. Buscarons i el Degà de la Facultat de Dret Sr. J.M^a Pi i Sunyer donen llur dimissió

El Rector de la Universitat de Barcelona Sr. Buscarons i el Degà de la Facultat de Dret Sr. J. M^a. Pi i Sunyer han presentat al Sr. Fernandez Miranda, Director

de l'Ensenyament, llur dimissió en senyal de protesta per la situació creada a la Universitat per la intervenció de la força pública. Sembla que el Sr. Fernandez Miranda, vingut expressament de Madrid per segona vegada, ha refusat la dimissió del Rector però, aquest, en el moment en què escrivim aquestes ratlles no ha reprès encara el seu lloc.

El substitueix el Sr. Valdecasas, destacat falangista, vice-Rector.

Davant l'actitud de molts professors negant-se a donar els cursos, el senyor Fernandez Miranda els ha amenaçat amb destituir-los i lliurar-los a la justícia militar, inculpats d'atemptat a la seguretat de l'Estat.

La premsa de Barcelona s'ha distingit, una vegada més, pel seu silenci.

La Universitat símbol de Llibertat

En tancar avui aquesta crònica la situació és encara confusa i no podem precisar quin serà el seu desenllaç. No dubtem que les autoritats empraran tots els mitjans coercitius que tinguin a mà per tal de restablir una situació que, per la seva significació, preveiem difícil. ¿S'atreviran a aplicar l'article 2ⁿ. de l'Ordre ministerial del 6 de febrer 1957 que donàvem anteriorment? Es a dir, el tancament d'una o diverses Facultats.

Però la clausura de Facultats es convertiria en símbol, record permanent de la magnífica i esperançadora protesta dels estudiants barcelonins que, dient prou a un règim anacrònic i corromput, han assenyalat al poble el camí de la Llibertat.

El President Tarradellas visita a l'ex-President Sr. Josep Irla

L'Honorable President de la Generalitat a l'ocasió d'escaure's l'aniversari de l'ex-President senyor Josep Irla, es traslladà, en el seu dia, a St.-Raphaël (Var) per tal de complimentar-lo i aportar-li l'afecte i consideració de tots els catalans.

En associar-nos publicament a l'homenatge, aquesta Redacció desitja ben cordialment al Sr. Irla una bona salut i llarga vida per tal que pugui continuar servint Catalunya amb la fidelitat de sempre.

El General Franco s'ha donat un nou govern.

La crisi latent feia ja algunes setmanes en el si del gabinet espanyol prengué fi el dia 22 del corrent en pregar el General Franco als seus ministres de presentar-li llur dimissió col·lectiva per tal de facilitar-li, segons ell, una reestructuració del govern més harmonitzada amb les noves realitats administratives i econòmiques que l'evolució del país feia indispen-sables.

Les rivalitats polítiques entre monàrquics d'un costat i la Falange de l'altre, havien degenerat aquests darrers temps en baralla oberta en el si del Consell de Ministres.

La lluita entre aquestes forces, que no és recent, car oaldria cercar-ne l'origen en la creació del "Movimiento Nacional" s'ha manifestat aquests darrers temps per la insistència de la Falange a voler obtenir dins del règim actual una situació de preferència que li permeti d'assegurar-se millor l'avenir i per l'enèrgic refus dels monàrquics a consentir-ho.

El Ministre Secretari General de la Falange, Sr. Arrese, en presentar el seu projecte de "lleis fonamentals del règim" facilità, a les forces rivals, l'ocasió de presentar la batalla, car els textos d'aquest projecte preveïen la constitució d'un Consell Nacional de la Falange al qual s'atribuïen tals poders que, en incorporar el "Movimiento" a la Constitució espanyola en feia l'òrgan central de l'Estat i deixava a segon pla les Corts i el Consell del Reialme.

Donat a conèixer el proppassat mes d'octubre, aquest projecte havia de donar lloc a diverses polèmiques. Monàrquics i catòlics hi feren oposició des del primer moment i elevaren llur protesta al cap de l'Estat amenaçant de retirar-se del govern si el projecte era mantingut.

El General Franco, que no cal oblidar que és el President de la Falange i que, en el fons, havia estat l'inspirador del projecte, es trobà enfront d'un problema la solució del qual podia trencar l'equilibri de forces existent en el si del seu govern. I decidí....guanyar temps.

Les setmanes passaven.

Impacients, els dirigents falangistes, insistien.

El dia 8 de gener, el Sr. Arrese era rebut pel General Franco al qual comunicava que si el seu projecte no passava al Consell de Ministres li demanava d'acceptar la seva dimissió.

La crisi del govern es trobava virtualment oberta.

El Consell de Ministres, a partir d'aquest moment, es limità a resoldre les qüestions de tràmit.

L'especulació política guanya el carrer.

La premsa falangista accentua la seva campanya demagògica, parla d'un retorn al programa de José-Antonio i acusa l'egoisme capitalista com a responsable de les dificultats econòmiques del país.

Monàrquics i catòlics esgrimeixen les seves armes.

L'exportació de capitals s'accentua; la pesseta baixa en el mercat internacional; a París, en la setmana del 18 al 24 de febrer el canvi a la venda és de 6'75 francs una pesseta, el més baix que es registra d'ençà de l'adveniment del règim franquista. El pànic guanya els medis industrials i financers del país.

El dia 14 esclata la protesta de Barcelona. Segueixen Sevilla i Madrid.

El dia 23 de febrer el General Franco es decidix a fer pública la crisi del govern.

Seria pueril, però, interpretar les causes que han determinat la recent reorganització ministerial, solament com el resultat de la baralla entre les diferents tendències representades al govern sobre la futura estructura política del règim.

La principal raó cal cercar-la en la situació econòmica del país, la qual, en esdevenir inflacionista, ha produït un descontent general explotat per les forces més directament afectades i, per tant, interessades a superar-la.

El General Franco ha hagut d'inclinar-se davant unes realitats que no podia eludir per més temps i, abandonant circumstancialment les seves preferències polítiques, s'ha vist obligat a sol·licitar la col·laboració d'aquelles persones que, per la seva representació i competència són susceptibles de redreçar la difícil situació.

Monàrquics i catòlics surten, sens dubte, guanyadors d'aquesta petita batalla que els oposava als falangistes, però seria imprudent de menysprear l'autoritat del General Franco que continua éssent l'àrbitre entre les diferents forces que, recolzant el règim lluiten per a imposar la seva hegemonia.

Prudent, el cap de l'Estat ha tingut cura de mantenir en el si del nou govern l'equilibri de forces existent en el precedent, car ell sap com ningú que el trencament d'aquest equilibri representa l'enfonsada del règim; però, previsor, ha reforçat la seva posició personal amb la presència d'amics incondicionals els quals ha col·locat, entre d'altres, en els importants ministeris de la Guerra i Governació.

Tindrà prou homogeneïtat el nou Govern per a trobar les solucions que les dificultats econòmiques del país reclamen?

En dubtem. El sol fet del manteniment de l'equilibri de forces és la primera dificultat per a qualsevol intent de solució audaç dels problemes plantejats. A més, la lluita de tendències continuarà car la Falange voldrà reconquerir les posicions perdudes i millorar-les en el possible. L'acusada personalitat d'alguns dels ministres que han quedat al marge de la nova composició pot esdevenir també un factor de pertorbació.

Cert, la presència del Sr. Gual Villalbí en el si del Govern i a la Presidència del Consell d'Economia, pot haver donat satisfacció al Foment Nacional del Treball de Barcelona, car és l'home que més posseeix la confiança dels industrials catalans i el qui millor coneix els seus problemes i, per tant, pot influir en donar-hi solució. Però la crisi actual de l'economia espanyola depassa el quadre de la indústria catalana per a inscriure's en el pla de la industrialització accelerada del país si es vol subvenir a les necessitats de trenta milions d'habitants que aspiren a una vida decent.

I, aquesta tasca, l'actual Estat espanyol no pot dur-la a terme car, per emprendre-la i realitzar-la caldria enfrontar-se amb els privilegis de casta i d'interessos particulars de què l'actual règim és defensa i expressió.

El poble, l'opinió del qual té un valor superior, ha donat, amb la seva actitud indiferent davant la reorganització ministerial, la resposta justa a la confiança que li mereix el nou govern car, com ell diu: Mentre el General Franco continuï al cap de l'Estat, el canvi de persones no compta.

DE CATALUNYADesapareix una altra Banca catalana

Els rumors que una altra Banca catalana corria el perill d'ésser fortament intervinguda han estat plenament confirmats car el Sr. Emilio Botin de Sautola i els Srs. Pablo Terrero Rivero i José Martinez Vazquez, han estat darrerament nomenats President i Consellers, respectivament, de la Banca Soler i Torra de Barcelona.

Els seus fundadors, els Srs. Soler, que fins ara havien presidit aquesta entitat bancària i els germans Torres han perdut la majoria de les accions i per tant el seu control. Avui es pot dir, dissortadament, que una Banca catalana d'una certa importància és inexistent a Catalunya.

La política d'intervenció i estrangulament que d'una manera sistemàtica realitza la dictadura del General Franco, amb la col·laboració decidida i a vegades brutal del capitalisme basc i espanyol contra l'economia del nostre país, caldrà no oblidar-la en cap moment car aquesta actitud, vulguem o no, té i tindrà greus repercussions polítiques en la vida de Catalunya.

Moviment del Port de Barcelona

En el curs de l'any 1956 hi ha hagut en el Port de Barcelona un trànsit aproximat de 5.000 vaixells, uns 260 més que l'any anterior. El moviment de mercaderies ha augmentat d'un milió de tones, és a dir 3.600.000 tones per a l'any 1956, contra 2.600.000 de tones per a l'any 1955.

L'augment més important el registra la Duana la qual gràcies a l'augment del tràfic, com també pel nou canvi arancelari ha passat d'un any a l'altre de 500 milions de pessetes a 800 milions pel 1956.

Unes declaracions del Governador civil de Tarragona

El Sr. González Sama, Governador civil de Tarragona, a l'ocasió del 18^è. aniversari de l'entrada dels exèrcits del General Franco a la ciutat, féu unes declaracions explicant el balanç de les realitzacions que l'Estat ha dut a terme en aquesta província, les quals, pel seu caràcter parcial i tendenciosos no podem deixar de transcriure i comentar:

"Les obres realitzades a la província durant l'any suara acabat, finançades per l'Estat i els organismes nacionals -independentment doncs, de l'acció

municipal i de la Diputació- suma en total la xifra de 600 milions de pessetes exactament, 600.530.321, ptes. Gairebé tres vegades la recaptació que la Hisenda Pública realitza a la província, xifrada actualment a uns doscents-deu milions de pessetes."

Demanariem solament, que els quatre Governadors civils de Catalunya volguessin prendre's la molèstia de sumar la recaptació total que la Hisenda Pública reuneix pel conjunt de Catalunya. Seria curiós de conèixer aquestes xifres i, encara més, de comprovar la diferència.

A veure si s'atreveixen a publicar-les!

Creació a Barcelona de la firma "Vetex"

Ha estat creada a Barcelona la firma "Vetex" formada per sis importants indústries tèxtils cotoneres de Catalunya, les quals realitzaran a Espanya les col·leccions tèxtils "Boussac" de França, mundialment conegudes.

Mitjançant aquest conveni la indústria tèxtil catalana beneficiarà de procediments de fabricació i tècniques de venda, com també de l'extraordinària organització francesa que significaran un important avantatge pels industrials i pels consumidors.

El dia 24 de gener a l'Hôtel Ritz de Barcelona amb la presentació de la col·lecció per a la pròxima temporada, amb la participació de models de casa nostra i d'altres de l'alta costura francesa s'iniciaren oficialment les activitats de la "Vetex".

A l'escultor català Enric Monjo el Premi Internacional de Belles Arts

El Consell Internacional de Belles Arts ha concedit a l'escultor barceloní Enric Monjo la medalla d'Or per a l'any 1956.

La imposició de la medalla tingué lloc a Nova-York, en el despatx de l'alcalde de la ciutat Sr. Robert Wagner, el dia 8 de gener amb la presència del President del Consell Internacional de Belles Arts, senyor Harry Cohen.

L'escultor Sr. Monjo era un dels quatre artistes proposats per a la concessió de la medalla. Els altres són: el pintor holandés Jacob Doeyward, l'italià Pietro Annigoni i el xinès Xang Dai Xien.

El prestigiós escultor ha efectuat una volta pels Estats Units i exposà una quarantena d'obres en diverses ciutats d'aquest país entre les quals causaren una admiració profunda el bust de Huntington, "San Mateu apòstol" i "Verònica".

El floricultor català Pere Dot
crea una nova rosa.-

El floricultor català senyor Pere Dot, resident a Sant Feliu del Llobregat, ha creat una varietat de rosa a la memòria de l'esposa del famós compositor americà Cole Porter.

El Sr. Dot, que té actualment setanta-dos anys i que coneix la gran afició que té per les flors Mr. Porter, ha volgut oferir-li aquesta nova varietat la qual ha batejat amb el nom de "Linda Porter". El seu creador l'ha obtinguda amb el creuament de la rosa "Seneur Potio", de color groc, i de la rosa "Poinsettia", de color fosc perfumada. La resultant, la rosa "Linda Porter", és de color salmó i exhala un fragant perfum.

El senyor Pere Dot, conegut internacional com a floricultor, ha patentat més de vint-i-cinc espècies de gran bellesa.

— ○ —
Servei d'helicopters entre
Barcelona i Perpinyà

El projecte d'enllaç de Barcelona i Perpinyà per helicòpter es troba molt avançat. Si no sorgeix cap obstacle en les negociacions en curs el servei podrà ésser inaugurat el primer d'abril. El projecte preveu diferents punts d'escala al litoral i a Andorra.

— ○ —
DE L'EXTERIOR

Sopar d'homenatge a l'advocat Sr. Henry Torrès

PARIS - Arran del 25e. aniversari del procés que es vegé a París contra el "Coronel Macià", pels fets de Prats de Molló, el Casal de Catalunya organitzà un sopar homenatge a qui en fou el seu defensor, el prestigiós advocat Sr. Henry Torrès.

A la presidència de l'acte, que fou molt concorregut, s'hi trobaven : l'Honorable President Sr. Tarradellas, el Sr. Fernando Valera, en funcions de President del Govern de la República espanyola, el Sr. J. A. de Aguirre, President del Govern basc i altres destacades personalitats de l'emigració catalana, espanyola i basca.

El Sr. Ventura Gassol, ex-Conseller del Govern de la Generalitat es trobava també a la presidència de l'acte acompanyat de diversos catalans residents a París que havien participat a aquell fet històric.

L'homenatge fou ofert pel President del Casal el qual llegí un documentat discurs referent a la importància que tingueren aquells fets,

El Sr. Ventura Gassol féu ofrena al M. Torrès d'una poesia inèdita dedicada a l'eminent advocat, el qual, amb el seu verb càlid i amb l'eloqüència de la seva paraula agrai la deferència amb què els catalans l'havien volgut distingir.

Continua l'agitació a la
Universitat de Barcelona

Tancada la nostra crònica referent a la protesta barcelonina i a les manifestacions dels estudiants, ens arriben de Barcelona noves informacions referents a l'agitació a la Universitat i que, ampliant la nostra informació, ens fem un deure de comunicar.

Copiem textualment:

"Divendres -22 de febrer- els estudiants foren tancats en el Paraninf de la Universitat per la força pública; des de dins cantaren el "Virolai" i altres cançons ben nostres. Se'ls féu sortir un a un i lliurar el Carnet Escolar, el qual ha estat retingut per les autoritats. El càstig mínim que s'ha imposat a aquests estudiants és el d'una penyora que representa EL DOBLE de l'import de la matrícula universitària.

Els altres estudiants, en nombre de 260, han estat privats de continuar el curs i, per tant, perdran un any de carrera. A molts d'ells, se'ls fa expedient per anul·lar-los la carrera i privar-los de continuar els estudis en cap Universitat espanyola.

Es practicaren 50 detencions.

Abans d'ésser tancats en el Pranimf, els estudiants havien dialogat amb l'actual Rector Sr. Valdecasas i amb el Sr. Fernandez Miranda, Director General de l'Ensenyament, als quals exposaren tots els greuges que la joventut universitària sent per l'actual organització escolar i pel règim.

A desgrat de la severitat de les sancions els ànims no decauen i, dissabte, CAP ESTUDIANT (dels que no s'hi trobaven la vigília i, per tant, continuen posseïnt el Carnet), no entrà a les classes per solidaritat amb els seus companys sancionats.

Avui, dilluns, -dia 25- tampoc no entraran i, a més es sumen a la vaga, PER TRES DIES, de moment, tots els alumnes de l'Escola Industrial."

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ N°. 17 - GENER FEBRER 1957
Publication mensuelle

Directeur-Gérant: André Cortines
Ronéotypé par les Services d'Information de la
GENERALITE DE CATALOGNE

Boîte Postale 41-02
PARIS

SUBSCRIPCIO

Sis números : 300 francs

Compte Xecs Postals: 13.572-07, a nom
de

"BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ"
168, Rue Saint-Denis
PARIS - 2ème.

*demandar
servici*

març-abril_1957_ N° 18

El greu perill

Si cal recordar sempre amb emoció la diada del 14 d'abril, és evident que enguany hem d'afegir a aquest inoblidable recort, un fervent desig i una resolta voluntat de no desviar-nos dels ideals, ni del camí que ens varem permetre proclamar la llibertat de Catalunya.

Els fets que durant aquest darrer temps han tingut lloc a casa nostra i els que possiblement es produiran, ens obliguen a fer una especial atenció per tal de no caure en un desmesurat optimisme que podria fer minvar les possibilitats que existeixen per obtenir de nou els nostres propòsits. Tampoc no podem submergir-nos en el pessimisme d'aquells que voldrien el nostre suport, per tal d'ajudar-los en una tasca que tendeix a afavorir les seves ambicions polítiques que no són les nostres ni molt menys.

Una estricta fidelitat als ideals de sempre, davant la greu situació en què es troba el nostre poble, es fa més imperativa que mai. A l'obstinada adulació dels adversaris d'ahir i del futur, que ens volen convèncer que les nostres renúncies són i seran el millor mitjà per enderrocar el règim franquista, hem d'oposar-hi el nostre més categòric refús, car en cap moment no podem abandonar el que tant ens ha costat d'obtenir i que amb tants de sacrificis hem defensat. Si hi ha catalans que, de bona fe, creuen en la sinceritat d'intencions dels que representen un règim que durant segles ens ha tingut sotmesos, creiem que s'equivoquen lamentablement.

..../

Hem dit sovint que no és possible substituir la Dictadura del General Franco, sense comptar amb aquelles forces que amb més o menys intensitat encara avui el sostenen. També hem manifestat que no veiem la possibilitat del triomf sense una acció unànim de tots aquells que sempre l'hem combatuda. Així mateix, que no deviem sofrir l'error de realitzar una acció política que ens obligués a lluitar en diferents fronts, i que alguns d'ells fossin o es creguessin tan antifranquistes com nosaltres mateixos. Però tot i mantenint avui aquest pensament, creiem que no tenim el dret de no ésser lleials amb nosaltres mateixos.

Els catalans, hem de tenir constantment present que hem sofert massa per les nostres bones intencions envers els altres, que la nostra generositat ha estat pagada, sovint, amb el menyspreu de tot allò que més estimem; que els nostres sacrificis han despertat l'odi d'aquells que tenien més deures de reconeixença; que la nostra lleialtat ha estat considerada com un obligat deure, sense que meresquessim la reciprocitat; que la confiança donada no ha estat corresposta i que solament s'ha tingut en compte el que representàvem quan ens han necessitat.

Els ja tradicionals mancaments dels nostres adversaris i dels que ens diuen, quan els convé comprendre els nostres drets, ens obliguen a no deixar-nos emportar per impulsos o per sentiments que no tinguin en compte que Catalunya durant mig segle ha lluitat per fer de la nostra Pàtria un poble digne del seu gloriós passat. No forem, doncs, mereixedors de confiança, si en aquestes hores dramàtiques i plenes d'esperança pel demà, no sabéssim treure'n les conseqüències que s'imposen.

Per a nosaltres, doncs, la posició a mantenir tothora a d'ésser clara i precisa. Aquesta consisteix a no renunciar en cap circumstància al nostre ideari nacionalista i per tant republicà, profundament arrelat en el nostre poble. Per a donar més força a aquesta actitud cal, però, que les nostres organitzacions polítiques en cap moment no deixin de considerar que Catalunya és una Nació que aspira a governar-se per si mateixa i per tant han d'estar obligades a actuar com a partits de disciplina catalana, car el contrari fora minimitzar la nostra personalitat nacional, i a la llarga, esdevenir apèndix de Partits polítics de fora de Catalunya, fet que seria renunciar als drets que ningú no ens pot negar.

Aquesta és, al nostre entendre, la principal premissa que cal que tinguem fonament arrelada en nosaltres mateixos. Sense una increbantable afirmació de la nostra personalitat nacional davant dels nostres adversaris, o d'amics ocasionals, tota acció està condemnada al fracàs i és una desviació que no pot merèixer la nostra confiança.

Catalunya ha demostrat i cal que de nou en doni la prova, que per a sortir victoriosa de les greus situacions en què s'ha trobat, havia de comptar amb ella mateixa. Si després hem trobat coincidències, aquestes han estat imposades per la nostra raó i pel nostre impuls que sorgia de la unànim voluntat del nostre poble. Els grans moviments que capgiraren els fonaments de l'Estat Espanyol nasqueren a casa nostra : Solidaritat Catalana, Assemblea de Parlamentaris, proclamació de la República. I si en aquelles circumstàncies aconseguirem anar realitzant el pensament constructiu i avançat de tots els estaments del nostre poble, fou en gran part degut a què en tot moment delimitàrem ben bé les nostres forces i la dels altres.

Avui, com sempre, som decidits partidaris d'una àmplia coincidència amb tots els pobles d'Espanya; però els catalans en cap moment no podem oblidar que ara com sempre Catalunya continua essent el problema polític més greu que aquella té plantejat. Cal, si aspirem a un futur millor, que no vacillem ni dubtem de la nostra raó i per tant que siguem conscients dels nostres drets i dels nostres deures que aquests comporten. Es per això que creiem que ja és hora, per tal d'evitar lluites inútils i amargs desenganys, que diguem que la nostra voluntat d'obtenir per Catalunya el dret a governar-se a si mateixa no l'hem de confondre amb els que tenen anhels respectables però ben diferents dels nostres. Si Euscadi, Galícia, Navarra i altres pobles espanyols volen una més llarga descentralització de l'Estat, un millor respecte a les seves tradicions, uns furs més amplis dels que abans tenien, nosaltres, com sempre hem fet, tenim el deure d'ajudar-los, però fora un error imperdonable pensar i actuar com si els nostres problemes polítics, econòmics, socials i espirituals, depenguessin d'aquells o de principis, de mixtificacions i d'anhels que no tinguin en compte el que ha estat, és i aspira a ser Catalunya.

La nostra política nacional ha d'ésser franca i lleial amb tots els pobles d'Espanya i amb totes les seves forces polítiques i socials, però vigilem els perills que aquesta comporta si, com altres vegades ha succeït, oblidem la tasca a realitzar i les greus responsabilitats que tots tenim per tal de refer la nostra Pàtria.

Treballem per la nostra unitat! Siguem exigents amb nosaltres mateixos. No ens apartem de res que no sigui el marc estricte de la nostra vida nacional. Pensem que els millors aliats que tenim i que tindrem són les nostres ambicions encaminades a un demà ple de triomfants realitats.

Quan arribi l'hora, que ningú no en dubti, ja pactarem, però hem de fer-ho quan estiguem segurs del que realment representen els nostres interlocutors i quins són els seus veritables propòsits. Creiem que cal que tots

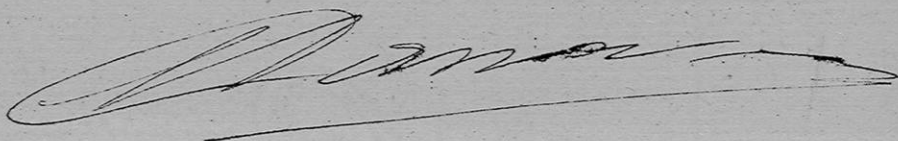
..../

aquells que volem transformar totalment l'Estat Espanyol ens retrobem per a fer aquesta gran obra, però cal que tothom sàpiga que Catalunya ho ha perdut tot i per tant els nostres sofriments ens obliguen a combatre tot allò que no ho tingui present.

El greu perill, doncs, que podiem cometre és que no valoritzessim bé, ni la nostra força ni les nostres febleses, ni els nostres drets, ni les nostres responsabilitats.

Si tots plegats volem, com a través de la nostra història ha succeït, Catalunya encara és prou forta no solament per a defensar-se, sinó també per a triomfar; però cal no interferir-nos en la vida dels altres pobles i organitzacions ni permetre que ni aquells, ni aquestes, creguin que poden comptar incondicionalment amb nosaltres.

No fer-ho així, malgrat i per damunt de totes les bones intencions, ens portaria a un doloros fracàs i no a la victòria que Catalunya conscient del que ha estat i vol ésser, espera i per a la qual necessita de tots els seus fills.

Josep TARRADELLAS

Président de la Generalitat de Catalunya

Unes reunions i una nota insòlites

(Reproduïm de "El Socialista", òrgan del Partido Socialista Obrero Español del 7 de març del 1957, la nota següent :).

"Durante los días 21 y 23 de Febrero se han reunido en París, los representantes del Partido Socialista Obrero Español, Izquierda Republicana, Partido Republicano Federal, Esquerra Republicana de Catalunya, Partido Nacionalista Vasco, Moviment Socialista de Catalunya, Acción Nacionalista Vasca, Union General de Trabajadores de España, Confederación del Trabajo de España y Solidaridad de Trabajadores Vascos.

Los reunidos examinaron unas propuestas de España y aprobaron, por unanimidad, un documento en el que, como respuesta, manteniendo cada organización sus convicciones ideológicas y republicanas propias, se manifiestan todas ellas coincidentes en una posición política favorable a crear, tras la desaparición del régimen actual, una situación transitoria sin signo institucional definido, que previa devolución de las libertades cívicas al pueblo español, prepare una consulta al país para que los españoles, libremente y con las maximas garantías decidan de la forma de gobierno definitiva del Estado español".

Actes commemoratius de l'aniversari de la proclamació de la República

La commemoració de la data històrica del 14 d'abril del 1931, ha estat celebrada arreu del món on resideixen nuclis de catalans. Entitats culturals, patriòtiques i partits polítics han recordat en actes públics, la gesta dels Presidents Companys i Macià en proclamar la República i la República Catalana.

Les informacions que aquests darrers temps es reben de l'interior de la Pàtria, les quals ens parlen d'un desvetllament col·lectiu del sentiment de catalanitat del nostre poble i de les seves manifestacions públiques d'hostilitat a l'actual règim, informacions esperançadores d'un demà de recobriment, han permès d'evocar, en el curs dels actes celebrats, la similitud dels fets actuals amb els que precediren el 14 d'abril del 1931 i d'expressar el ferm desig dels catalans de mantenir-se fidels a l'esperit i a la conducta d'aquells homes que, interpretant la voluntat popular, enderrocaren la Monarquia borbònica i obtingueren per a Catalunya un règim de llibertat.

De Catalunya ens comuniquen que les reunions íntimes per tal de recordar la diada històrica, enguany han estat molt més nombroses.

A l'ocasió d'aquest aniversari l'Honorable President de la Generalitat ha enviat missatges de salutació i de fervorós record, als familiars dels Presidents Macià i Companys i a l'ex-President, senyor Josep Irla.

En el XXVI aniversari de la proclamació de la República

Hem cregut oportú, en aquest 26^è aniversari de la proclamació de la República de recordar el pensament d'alguns dels homes que amb fe i abnegació contribuïren al recobrament de la llibertat de Catalunya.

En rememorar les paraules d'aquests catalans ilustres, exponent de llurs sentiments, ho fem convençuts que, aquestes, filles d'una llarga experiència política, han d'ajudar en la meditació a tots aquells que en aquestes hores esperançadores vulguin treballar per la llibertat del nostre poble.

En nom del poble de Catalunya proclamo l'Estat Català sota el règim d'una República Catalana, que lliurement i amb tota cordialitat anhela i demana als altres pobles germans d'Espanya llur col·laboració en la creació d'una confederació de pobles ibèrics, oferint-los pels mitjants que siguin, alliberar-los de la monarquia borbònica.

Francesc MACIÀ

(Paraules adreçades des del balcó del Palau de la Generalitat el 14 d'abril del 1931)

El poble català no pot ésser monàrquic perquè mai no ha deixat d'ésser republicà

Francesc LAYRET

Nosaltres hem escollit com a patró una República democràtica parlamentària.

Amadeu HURTADO

Vaig creure que una monarquia podia ésser més eficaç que una República per a la solució harmònica del plet de Catalunya. Em semblava més fàcil de persuadir un home que tot un poble. He de confessar avui que el meu intent no fou, precisament, acompanyat per la fortuna.

Francesc CAMBÓ

0

Defensar la República es defensar la nostra existència.

Joan PEIRO

0

A Espanya no és possible una República que no reconegui els nostres drets.

Joan CASANOVAS

0

En una República fatalment els catalans hi tindriem si no una preponderància absoluta gran participació perquè un règim democràtic de l'estat hauria de cercar els seus homes cabdals en aquelles terres peninsulars de més tradició i de més aptesa democràtica. En una sobirania reial, personalista, els catalans no hi som integrats. No hi tenim res a fer.

Jaume BOFILL I MATES

0

Si cada català té "un rei al cos", tots junts no en volem tenir cap.

Rafel CAMPALANS

0

La llibertat de Catalunya és i serà sempre incompatible amb la monarquia borbònica.

Jaume AIGUADÉ I MIRO

0

De Catalunya només n'hi pot haver una: la Catalunya nacional, la Catalunya republicana, la Catalunya que no abdica ni es disfressa, que no s'humilia ni es deixa humiliar.

Antoni ROVIRA I VIRGILI

0

A la pregunta, "On va Catalunya?" hauria de contestar-se així: "Catalunya va a col·laborar amb els que es proposin donar a Espanya un règim de llibertat i de democràcia, és a dir, una República."

Marcelli DOMINGO

0

Una Catalunya autònoma solament pot viure amb una República liberal.

Gabriel ALOMAR

0

Propugnem per la República perquè aquesta no pot deixar de donar la llibertat a Catalunya.

Humbert TORRES

0

Els Catalans solament tenim un camí per aconseguir la nostra llibertat: instaurar la República.

Joan LLUHÍ i VALLESCÀ

0

"Lluitem per Catalunya, perquè per les altres coses hi ha molts homes que poden lluitar, però per Catalunya només podem lluitar els catalans"

Lluís COMPANYS

L'agitació universitària de Barcelona

Els estudiants celebren llur "Primera Assemblea Democràtica"

Tancàvem el número anterior del nostre Butlletí amb una nota d'última hora en la qual donàvem compte que l'agitació estudiantil continuava a la Universitat de Barcelona.

Els fets ocorreguts durant la setmana del 18 al 24 de febrer foren, sens dubte, per llur caràcter i virilitat, els més significatius de la protesta estudiantil.

El dia 21, el Director General de l'Ensenyament Superior, Sr. Fernandez Miranda, que havia arribat urgentment per avió en el curs de la nit, enviat amb poders especials pel General Franco per tal d'acabar amb la protesta dels estudiants de la Universitat de Barcelona, convocà el Degà de la Facultat de Dret, Dr. Josep M^a. Pi i Sunyer, (que conjuntament amb d'altres professors havien presentat llur dimissió per tal de protestar de l'actitud dels Srs. Valdecasas i Linés) per dir-li, en qualitat de representant personal del General Franco, que aquest, considerava l'actitud de la Universitat de Barcelona i, en particular la de la Facultat de Dret, inspirada per motius polítics i que, en conseqüència, estava disposat a confiar a la jurisdicció militar la tasca d'establir les responsabilitats de professors i alumnes en els diversos actes de "rebellió". Intimà al Dr. Pi i Sunyer a signar un text -que ja duia preparat- desaprovant l'agitació a la Universitat i aquest requeriria a tots els professors de Dret a posar-hi llur signatura.

En informar els professors als seus alumnes de la presència i actitud del Sr. Fernandez Miranda, els estudiants abandonaren les aules silenciosament llevat d'algunes protestes. Reunits al pati de la Universitat decidiren d'ocupar el gran anfiteatre per tal de deliberar car, durant el matí havia circulat profusament un "Full clandestí dels estudiants" en el qual aquests fixaven llur posició. Heu-vos en ací el text:

"Companys:

El Sr. Torcuato Fernandez Miranda, Director General de l'Ensenyament Superior, vol conèixer l'opinió dels estudiants. Aquest full resumeix la nostra resposta.

La posició de la immensa majoria d'universitaris pot ésser resumida en vuit punts als quals caldrà donar satisfacció abans tot diàleg.

- 1 - Que la vida normal repregui en el si dels locals universitaris. Que sigui suprimit el control del carnet d'estudiant, la separació de facultats, l'entrada per les portes de servei, la prohibició d'entrar per la porta principal, etc...
- 2 - Que siguin retirades les forces de policia amb uniforme o en civil dels locals universitaris i dels seus voltants.
- 3 - La supressió immediata de tots els expedients començats dins de les Universitats; que s'iniciïn gestions prop de les autoritats responsables perquè cessin totes les represions individuals, ja que els actes dels quals se'ls acusa són el fet d'una acció colectiva de tots els universitaris.

4 - La dimissió del Ministre d'Educació Nacional, del Director General de l'Ensenyament Superior, del Rector i del vice-Rector de la Universitat de Barcelona, per haver respost amb hipocresia, malaptesa i per les constants mesures vexatòries a les legítimes aspiracions dels universitaris.

5 - La supressió definitiva del "Sindicato Español Universitario" (S.E.U.) per ésser un organisme polític i sense cap valor representativa.

6 - La reunió d'un Congrés nacional d'estudiants per permetre als universitaris d'expressar lliurement llurs opinions.

7 - La constitució d'una Associació lliure dels estudiants, les bases de la qual serien determinades pel Congrés nacional d'estudiants.

8 - Per a realitzar aquests dos darrers objectius, caldrà assegurar la llibertat d'expressió, de paraula i d'associació dins del recinte universitari.

Estudiants! Mentre no haurem assolit aquests objectius, boicotegeu els cursos!

Estudiants! Reunió a la Universitat a les 11!"

I, a les onze, prop d'un miler d'estudiants, reunits en el gran amfiteatre celebraven la "Primera Assemblea Democràtica dels Estudiants". Al fons de l'amfiteatre s'hi havia col·locat una pancarta amb els mots "LLIBERTAT I JUSTÍCIA". Per aclamació foren aprovats els vuit punts del "Full Clandestí" que precedeixen aquestes ratlles.

Al matí s'havia assegurat als estudiants que la policia no entraria a la Universitat com ho havia fet els dies 18, 19 i 20. Malgrat aquestes promeses, la policia entrà. No obstant, sota la presidència de l'estudiant Madolell, la sessió pogué continuar.

L'Assemblea fou aixecada a les quatre de la tarda. A la sortida la policia reclamava la carta d'estudiant, la qual els fou retinguda. Previnguts, més de 600 estudiants no sortiren de l'amfiteatre sense que la policia intervingués.

L'endemà la premsa publicà un comunicat segons el qual el Consell de Govern de la Universitat anava a prendre mesures draconianes contra els estudiants que havien assistit a la reunió de l'amfiteatre.

En conseqüència, el divendres dia 22 i l'endemà dissabte cap estudiant no assistí als cursos.

El dilluns dia 25 les classes reprengueren; les aules es trobaven quasi desertes.

Més d'un centenar d'estudiants foren detinguts. Molts d'ells restaren tres o quatre dies als calabossos de la "Jefatura" de Policia. D'altres foren apallissats i continuaren en estat d'arrestació.

La intimidació, la força i el terror, aconseguen, una vegada més restablir l'"ordre".

Els estudiants de Barcelona s'adrecen a la consciència internacional.-

Amb data del 27 de febrer, en un extens document, elements responsables dels

estudiants barcelonins adreçaven una crida a la intel·lectualitat francesa per tal que aquesta els ajudés a fer conèixer al món la situació desesperada en què es troben els estudiants barcelonins després dels fets ocorreguts a la capital catalana durant els mesos de gener i febrer:

"La situació dels estudiants de Barcelona -diu el document- és no solament tràgica sino desesperada. Nombroses arrestacions, les unes efectuades a l'atzar, les altres conscientment, submergeixen la Universitat en una atmosfera de "Terror Blanca"...nosaltres adreçem avui una crida a la consciència del món lliure. Ajudeu-nos!; ajudeu-nos! Impediu que el silenci mortal d'un règim podrit no ofegui la nostra veu..."

I, el conjunt del document explica, amb detall, l'origen i el desenvolupament dels esdeveniments ocorreguts a la Universitat de Barcelona els dies 14 i 15 de gener i particularment els del 18 al 25 de febrer i que, per ésser coneguts dels nostres lectors car, els ressenyàvem en aquestes pàgines en el nostre precedent número i que completem avui, ens abstenim de reproduir.

La crida dels estudiants barcelonins fou escoltada.

Diversos periòdics de França, Bèlgica, Suïssa, Itàlia, etc... se'n feren ressó. Els serveis d'informació de l'emissora Radio Europa nº. 1, radiaven, registrada a Barcelona, una interviu amb dos significats estudiants de les Facultats de Dret i Lletres i en la qual els dos universitaris explicaren la posició de la joventut universitària sobre els seus particulars problemes de l'ensenyament i sindicals enfront de la política general del país.

Un important nucli d'intel·lectuals, responent a la iniciativa del prestigiós escriptor francès Albert Camus, signaven una missiva que adreçaven al Ministre d'Educació Nacional del govern del General Franco reclamant l'amnistia dels estudiants sancionats.

Heus ací el document i el nom de les personalitats que hi posaren llur signatura:

"Els intel·lectuals sota-signants, responent a la crida dels més il·lustres de llurs confreres espanyols, adreçant al Ministre d'Instrucció Pública d'Espanya una demanda urgent perquè siguin retirades les greus sancions que han recaigut sobre diversos centenars d'estudiants culpables d'haver manifestat llur fe en la llibertat de l'ensenyament i en les valors comunes a tots els intel·lectuals occidentals. Esperant aquesta mesura d'amnistia, sota-signants demanen a totes les Universitats europees de ben voler acollir els quinze estudiants a qui, recentment, ha estat prohibit l'accés a totes les Universitats espanyoles.

Albert CAMUS, escriptor; Roger MARTIN DU GARD, escriptor; André BRETON, escriptor; Georges ALTMAN, escriptor; Eduardo SANTOS, periodista, ex-president de la República de Colòmbia; German ARCINIEGAS, professor a la Columbia University de New-York. Lluís Alberto SANCHEZ, ex-Rector de la Universitat de Lima; Victoria OCAMPO, directora de la Revista "Sur", de Buenos Aires; Francisco ROMERO, professor de Filosofia de la Universitat de Buenos Aires; Ignacio SILONE, escriptor, Director de la Revista "Tempo Presente", de Roma; Stephen SPENDER, Director de la Revista "Encounner" de Londres; Benjamin CARRION, President de la Casa de la Cultura de Quito; Manes SPERBER, escriptor; Jaime BENITEZ, Rector de la Universitat de Puerto Rico."

Reaccions de solidaritat
a l'interior del país.-

Però, si la protesta dels estudiants barcelonins, depassant les fronteres i fent vibrar la sensibilitat de les forces democràtiques internacionals i dels seus homes més eminentment representatius ha permès, una vegada més, posar de relleu les injustícies del règim franquista, és a l'interior del país que l'agitació universitària, en aquesta ocasió, ha pres la valor d'un text altament significatiu.

Car, a les sancions del govern contra els estudiants barcelonins, la població universitària de tota la península ha respost amb un gest de solidaritat. Un document demanant l'anul·lació de les sancions, el restabliment del "Fuero Universitario" -el qual entre d'altres coses impedeix l'entrada de la policia a la Universitat sense prèvia ordre del Rector-, i la creació d'un Sindicat d'Estudiants autènticament representatiu, ha estat signat per més de dos mil universitaris madrilenys i es recullen firmes a Saragossa, Sevilla, Salamanca i Valladolid.

En un altre document, el segon que adrecen, il·lustres professors, intellectuals i artistes catalans i espanyols, demanen al Ministre de l'Educació Nacional una amnistia pels estudiants sancionats car, diuen:

"Creiem sincerament que, sota l'agitació de la joventut, existeixen sempre nobles raons morals d'insatisfacció per aspectes de la realitat social que apareixen davant dels seus ulls com deficientes o injustos".

Per la seva importància i per la significació dels seus signants creiem d'interès reproduir-lo :

"Exellentíssim Senyor Ministre de l'Educació Nacional.
Exellentíssim senyor:

Per segona vegada ens adrecem a la V.E. amb l'esperança de veure'ns atesos com en part ho vàrem ésser la primera vegada, però amb més confiança si cap, ja que es tracta d'una qüestió que es troba completament sota la jurisdicció de la V.E. i, per així dir-ho, a les seves mans.

Els desordres universitaris que l'any passat tingueren com escenari Madrid, s'han reproduït enguany a Barcelona i Sevilla. Formalment la reacció de l'autoritat ha estat més moderada ara que en l'anterior ocasió, ja que, si llavors es feu us de les vies governativa i judicial per a imposar sancions, aquesta vegada, i pel que fa referència a la Universitat de Barcelona, aquestes sancions han estat encarregades a l'autoritat acadèmica i als organismes del Ministeri competent, el qual ha procedit amb les formalitats de rubrica. El canvi, o la millora, no obstant, ha estat solament aparent car, si bé menys espectaculars, les sancions han resultat tant o més greus que les que aleshores s'imposaren. Quinze estudiants segons llegim en el "Boletín Oficial" queden greument afectats en el seu avenir personal i encara es preveuen d'altres mesures generals no menys severes.

Tot plegat ens causa novament incomoditat, pena i preocupació. Creiem sincerament que, sota l'agitació de la joventut, existeixen sempre nobles raons morals d'insatisfacció per aspectes de la realitat social que apareixen davant dels seus ulls com deficientes o injustos. Encara que aquestes raons siguin expressades de manera irregular, imaginem que seria més constructiu prestar-hi atenció que condemnar-les simplement.

Es el que volíem suggerir a la V.E. en el nostre escrit anterior i això tornem a suggerir ara amb tot el respecte.

No obstant no seria qüestió de la nostra incumbència si no ens trobéssim en presència de casos humanament dolorosos que desitjariem veure considerats amb clemència. La V.E. és, com la major part dels firmants d'aquest escrit, un professor universitari, un intel·lectual, i comprendrà fàcilment el nostre interès per la situació espiritual dels joves a qui hem de contemplar com als nostres successors.

Per aquesta raó creiem que els nostres sentiments seran atesos i la nostra petició escoltada. Aquesta es redueix a sol·licitar de la V.E. una revisió dels expedients acadèmics de referència a fi que les sancions siguin anul·lades o mitigades al grà més lleu.

Es gràcia que esperem aconseguir de la provada comprensió i de la coneguda prudència política de la V.E. la vida del qual guardi Déu molts anys.

A Madrid, febrer del 1957.

R. PEREZ de AYALA; VAZQUEZ DIAZ; AZORIN; Gregorio MARRANON; R. MENENDEZ PIDAL; Teófilo HERNANDO; P. LAIN ENTRALGO; C. José CELA; SAMPEDRO; BUERO VALLEJO; José L. CANO; Vicente ALEIXANDRE; E. TIerno; Federico SOPENA, Félix GARCIA; CASTILLO PUCHE; ROF CARBALLO; J.M. CABALLERO DONALD; Dionisio RIDRUEJO; L. F. VIVANCOS; Edgar NEVILLE; G. TORRENTE; L. ESCOBAR; Damaso ALONSO; P. GARAGORRI; L.G. VALDECANO; L. DIEZ del CORRAL; F.HERRERA ORIA; J. CALVO SOTELO; Alfonso SASTRE; J. FERNANDEZ SANTOS; J.M. MORENO GALVAN; Pablo M. ZARO; J.M. CASTANON; J. M. de COSSIO; Luís ROSALES; J.M. RUIZ GALLARDON; J.E. ESCASEI; Fernando BAEZA; J.P. ORTEGA; Emiliano AGUADO; J.M. RUBIO; Carles RIBA; Joan TEIXIDOR; Marià MANENT; A.M. BADIA MARGARIT; J. M. de SAGARRA; M. SERRAHIMA; Salvador ESPRIU; J. VICENS VIVES; Ramon ROQUER; Manuel TORRENS; L. OLIVERA; Joan RE ULL; J. CARRERAS ARTAU; Joan OLIVER; SUREDA; F. GALLART; E. BOSCH ROGER; R. TRIAS; A. DURAN i SANPERE; F.D. MASPONS i ANGLASELL; J. BOFILL; J. RUBIO BALAGUER; Joan TRIADU; R. LLIMA; José M. VALVERDE; Félix ESCALAS; M. VILLA; Jaime DELGADO; J. JANES OLIVE; MONTERO DIAZ; Rafael LAPESA; C. BUSOÑO, Rodrigo URÍA; J.L. ARANGUREN; M. GAIBROIS de BALLESTEROS; Ursicino ALVAREZ; N. GOMEZ MORENO; V. Andrés ALVAREZ; J.M. NAVARRO; J. REY PASTOR; E. GOMEZ ARBOLEYA; A. FIGUEROA AYMERICH; Gabriel CELAYA; Angel FERRARI; M. TERAN; E. GOMEZ ORBANEJA; J. CARO BAROJA; GAYA NUÑO; J. CASARES; Francisco ABAD; Concha LAGO; R. MORALES; L. de LUIS; G. BERGES; GARCIA SOL; SANCHEZ CANTON; J. GALLEGO DIAZ; MENCHACA; GOMEZ de ARANDA; ESPLANDIU; N. PEREZ SERRANO. "

Estudiants processats.-

Divuit estudiants han estat processats pels fets del dia 21 del propassat mes de febrer. Tres d'entre ells, A. Rosal, F. Foncilles i D. Madolell continuent a la presó. Els altres han sortit els dies 4 i 6 de març amb fiances que oscil·len de 2.000 a 25.000 pts.

La ressonància de la protesta.-

Una calma aparent regna, en els moments en què escrivim, a la Universitat de Barcelona. Les classes han reprès. Hi ha espais buits en els bancs. Els qui els ocupaven han estat expulsats del curs o definitivament de la Universitat i d'altres són a la presó. Llurs llocs inocupats són avui el testimoniatge diari d'una acció que ha marcat profundament el règim.

La protesta estudiantil de Barcelona s'inscriurà com una fita de gran relleu en el camí de la lluita que empeny el declí del règim franquista cap a la seva en-sulciada final. L'ur gesta haurà tingut la virtut : de desvetllar de la seva somno-lència àmplies capes d'intel·lectuals del país que el règim bressola; haurà sonat com el toc d'atenció per mitjà del qual les noves generacions universitàries ex-pressen llur voluntat d'escapar a l'encaixonament intel·lectual a què el règim les condemna; haurà permès a l'opinió democràtica internacional i als seus intel·lec-tuals més significats de manifestar, una vegada més, la seva simpatia i solidari-tat amb el poble oprimint d'Espanya; i, per a nosaltres, la gran esperança que els ideals de democràcia i llibertat pels quals hem lluitat sempre guanyen lloc en l'esperit de les noves generacions, promesa de futures coincidències.

— 0 —

"Rèplica al senyor Gual Villalbí"

El senyor Gual Villalbí, ministre sense cartera de l'actual govern del general Franco i President del Consell Nacional d'Economia, pronuncià el dia 11 de març un impor-tant discurs davant d'una concurrència de representants de les forces econòmiques de Catalunya que omplia el Saló d'ac-tes del Foment del Treball Nacional de Barcelona.

En el seu parlament el Sr. Gual Villalbí explicà en li-nies generals la situació de l'economia espanyola i els grans trets de la seva política al front del Consell d'Eco-nomia.

Aquest discurs ha estat comentat en un manifest clan-destí que ha circulat profusament per Barcelona i del qual creiem interessant que els nostres lectors coneixin els pa-ràgrafs més importants. Heu-vos-els ací:

Meditat el discurs tan esperat, que escoltàrem a poca distància del conferen-ciant, ens dirigim al ministre "que ha de buscar el contacto efectivo con el publi-co", per a poder glossar amb l'única llibertat que ens queda, la de l'anonimat, les frases cabdals de la seva peça oratòria.

"Cuando las cosas van mal en una nación han de ir mal tarde o temprano para todos". Fa temps que la seva afirmació ha esdevingut tristament palpable. Això, però, era explicable els anys 39 i 40; aleshores les coses tenien certa raó de no anar gaire bé. Però ara, als divuit anys de la guerra civil, quan tot anava ofi-cialment "mejor que nunca" ?què pot haver passat a l'economia de l'actual sistema, que ha disposat plenament, sense oposició de tota la riquesa del país, què pot ha-ver passat, demanem, per a dir: "cuando las cosas van mal"? ?A qui podria acusar-se si hi hagués la deguda llibertat de premsa, als governats apartats de tota ges-tió política, o a qui continua tenint el govern, sense límits?

"Un examen de la propia responsabilidad, en qué podemos haber incurrido". Però, ¿des de quan al ciutadà que no s'ha vist, ni en la política, ni en l'economia, consultat per res, pot ara demanar-se-li responsabilitat, sense saber quin tant de culpa es dona als organismes oficials, causants de tal catàstrofe econòmica?

"Però nosotros que habíamos mantenido una neutralidad honesta..." Heus ací unes frases que faran veure la "honestedad" de tal neutralitat.

"Y en el campo ideológico, estamos plenamente convencidos que solo el Eje germano-italo-nipón, puede dirigir el mundo actual. El mundo ya nada puede esperar de las podridas democracias anglo-sajonas".

(Franco, febrer 1940)

"Felicitole a Usted y armada imperial, noble gesta hundimiento escuadra americana en Pearl-Harbour".

(Franco a Togo, desembre 1941)

"Y si fuese necesario, España tiene un millón de hombres para defender Berlin."

(Franco, març del 1943)

¿Pot dir-se honesta aquesta neutralitat? ¿I la Divisió Blava? Vostè, Sr. Gual, ens fa pensar en la frase del polític italià Benzo di Cavour: "Amb censura prèvia i la força de les baionetes, qualsevol imbecil pot governar un país".

"El Jefe del Estado desea ir lo mas pronto posible a la restauración de la libertad económica." ¿Es que pot haver-hi llibertat econòmica sense llibertat política? Això és el reconeixement del fracàs de l'economia dirigida de l'I.N.I. que ja s'ofereix a l'empresa particular dels "Tinglados", del "bluff" Suanzes, del gansterisme Arburua. I contra tot això Vostè invoca la paraula "milagro", com si ja res humana pogués deturar el cataclisme vinent. Estem de nou als anys 28 i 29.

"Cuando Poincaré hizo en Francia...El Patriotismo francés repatrió todo el capital que había huido de Francia". ¿Veurem ara el "patriotismo español?" Li preguntem que s'adreci a les persones que citem: Sra. Carme Polo de Franco, Marquesos de Villaverde; Marquesos de Huetor de Santillan; Sr. Nicolas Franco; Sr. Martin Artajo; Sr. Joan March; Sr. Arburua; Sr. Giron; Sr. Mateu Pla; Sr. Demetri Carceller. Quina poca seguretat tenen en el sistema polític espanyol, aquests futurs "patriotes"...Vegis el capital espanyol a Nova-York: "Aluminium of America", "Brazilian Traction", "Chrysler Corporation", "Creole Petroleum", "Phillips Petroleum" y "United States Rubber". Els que hi ha a Montreal, "Falconbridge Nikel Mines" i "Sherrit Gordon Mines". Oh! que petit queda el fabulós tresor Negrin... Per altra banda compremem que el Sr. Poincaré tingués l'èxit esmentat: no li calgué ni "Glorioso Movimiento", ni reprimí manifestacions universitàries tan sols. Unes senzilles eleccions...feren la glòria d'aquest home.

"Yo no soy un ministro de aquellos que contenta a sus amigos regalando coches y licencias de importación". Es ben rar, que la religiositat evident del Cap de l'Estat, hagi permès tal manca de moral dels seus ministres. Vostè, però, va confirmar el rumor. No obstant, la premsa, va creure prudent de no reproduir tal afirmació. Hauria fet massa por, com moltes veritats que callen...per ara. Malgrat tot, nosaltres creiem en la seva enorme, sincera bona fe. Vostè té una bona fe granítica, ciclòpica. I ara ve el punt més trist del cas. De la nostra llengua, desterrada dels centres docents i oficials i que no té ni una inofensiva revista d'Acció Catòlica, d'ella hem après un adagi que ens fa tremolar per la seva veritat. Sr. Gual Villalbí: "De bones intencions, l'infern n'està ple." Vostè, però, segueixi el camí emprès, i nosaltres els catalans, anirem treballant i pagant el 39'70 % dels impostos de l'Estat espanyol. Cal que una vegada més es compleixi la frase de Francesc Cambo: "Qui paga mana, però nosaltres paguem i ens manen malament".

Aquesta és la lliçó desconcertant de divuit anys de dictadura..."

Els EE.UU. deixent dos destructors a Espanya.-

Quatre-cents setanta oficials i mariners de l'Armada espanyola arribaren el dia 17 de març a San Diego (California) a l'objecte d'iniciar un període d'ensinistrament de vuit setmanes, com a preparació, per a fer-se càrrec de dos destructors que els EE.UU. deixent a Espanya durant cinc anys.

Aquests destructors, que porten el nom de "David W. Taylor" i de "Capps", seran lliurats a Espanya en un acte oficial que es celebrarà a San Francisco el dia 15 de maig.

Les tripulacions espanyoles, després d'un ensinistrament especial, retornaran amb els destructors a Espanya, on s'espera que arribaran el dia 15 d'agost.

El préstec dels destructors a Espanya forma part del programa d'ajut mutu a la defensa de la nació, d'acord amb els convenis militars firmats entre Espanya i els EE.UU. pel setembre del 1953.

Els marins espanyols que es faran càrrec dels destructors sortiran del port de Cadix el dia 13 de febrer en dos vaixells posa-mines espanyols, el "Vulcano" i el "Marte" després de tres setmanes d'instrucció i d'estudi.

A San Diego es reuniran amb setanta oficials i marins espanyols que ja s'hi troben estudiant en diferents escoles navals dels EE.UU. A continuació, tot el grup, començarà un curs de preparació d'una durada de vuit setmanes en el centre d'instrucció de la Marina de Guerra dels Estats Units.

Després de l'acte de tramesa que, com ja hem dit, es celebrarà el dia 15 de maig, les tripulacions passaran catorze dies a bord dels destructors en període de pràctiques abans de fer-se a la mar. El dia 3 de juny començaran a participar a una sèrie de noves pràctiques per acabar d'acostumar-se a la maniobra dels vaixells, en unió d'una petita tripulació de la marina de guerra nord-americana a les ordres de la Flota nord-americana del Pacífic.

L'Armada espanyola batejarà de nou el "Capps" amb el nom de "Lepanto" i el "David W. Taylor" amb el d'"Almirante Ferrandiz". Cada un d'aquests vaixells tindrà una tripulació de divuit oficials i 256 mariners.

Trenta milions de dòlars d'ajut americà per a Espanya.-

L'informe darrerament publicat per la Direcció de Cooperació Econòmica del Ministeri del Comerç sobre el desenvolupament de l'Ajut Econòmic Americà, dona per aquest any la xifra de 30 milions de dòlars als quals se'n sumarà un milió per a l'Assistència Tècnica i 18 milions per a la Secció 402 (Excedents Agrícoles).

La Comissió Interministerial ha dedicat la distribució de les diferents assignacions fins a la data als termes següents :

- 1.- Assistència tècnica, un milió de dòlars.
- 2.- Secció 402 : 2.500.000 dòlars per a l'adquisició d'ous; dos milions per a l'adquisició de civada, 14 milions per a la compra d'olis.
- 3.- Dels 30 milions de dòlars en què ha estat fixat l'Ajut Americà propiament dit, s'han assignat : per carbó, un milió de dòlars; per alumini, 500.000 dòlars; per coure, tres milions; per cauxú, 500.000 dòlars; nòlits 500.000 dòlars.

La Direcció de Cooperació Econòmica anuncia que a mesura que la Comissió Internacional decideixi les restants assignacions aquestes es donaran a conèixer tot seguit.

Augment de les tarifes ferroviàries i dels preus dels serveis d'hoteleria.-

Els transports ferroviaris d'Espanya han estat augmentats del 35 %. Si bé aquesta decisió governamental havia estat presa en la reunió del Consell de Ministres del dia 29 de març, els usuaris no en tingueren coneixença fins el dia 2 d'abril, data de l'aplicació, al moment d'anar a retirar els bitllets.

Aquest augment repercutirà, forçosament, en una notable elevació del preu de les mercaderies. L'editorial de l'A.B.C., de Madrid, del dia 5 d'abril reconeix, minimitzant-ne la importància, que: "... un litre d'oli de Jaga a Madrid solament s'encareix de 6 cèntims; el d'un quilo d'arros de València a Madrid de 8 cèntims; el d'un quilo de patates d'Alar del Rei a Madrid de 5 cèntims. Qualsevol augment superior a aquests minims constitueix un abús del qual serà víctima el consumidor."

Ben segur que serà damunt de les espatlles dels consumidors que recauran els augments superiors als minims de l'A.B.C.!

? I què faran les autoritats per tal d'evitar-ho?

Per altra part el govern ha autoritzat els hotelers a augmentar llurs preus d'un 15 %.

A Espanya no tot va malament. Els establiments bancaris i llurs accionistes s' enriqueixen.-

Mentre la situació dels assalariats i de les classes mitjanes esdevé cada dia més difícil a causa del continuat encariment del cost de la vida, els establiments bancaris han realitzat en el curs de l'exercici 1956 beneficis fabulosos. Les assemblees generals d'accionistes que han tingut lloc aquests darrers temps s'han desenvolupat en un ambient desbordant d'optimisme. Els balanç que els oferien llurs directors no era per a menys.

Heus ací alguns extrets de les ressenyes que ha publicat la premsa de Barcelona de les assemblees d'accionistes del "Banco de Bilbao" i del "Banco Popular Español."

Junta General del "Banco de Bilbao"

"En analitzar les xifres del balanç del Banc, el conseller director general Sr. Gervasio Collar, posà de manifest l'avanç obtingut en tots els seus capítols. Els comptes del descompte i crèdits sumen 7.482'2 milions de pessetes, amb l'augment de 1.191 milions respecte l'any anterior. Els comptes dels passius dels clients, per un total de 11.184'4 milions, acusen també un important increment l'import del qual és de 1.851 milions, que representa el 19'84 % sobre l'exercici precedent.

El benefici líquid a distribuir es xifra a 176'37 milions contra 144'12 milions en l'exercici de 1955. Per dividens foren satisfets 53'72 milions a raó de 90'06 ptes. per acció i import líquid de 80'19 ptes. Com ja ve constituint una norma habitual en aquests darrers anys, el dividen de desembre fou simultani amb la deslliurança d'una nova acció per cada setze. Anuncià que per l'exercici en curs podrà ésser satisfet un dividend de 95'03 ptes., corresponent a un líquid de 84'61 ptes. per acció. Amb íntima satisfacció anuncià finalment el Sr. Collar que molt aviat seran inaugurades les noves dependències en el modern edifici de la Gran Via bilbaïna."

Junta general del "Banco Popular Español"

"Destaca el Sr. Fernando Camacho, que el major increment que registra el Balanç correspon al capítol de comptes creditors que, en assolir la suma de 4.679 milions, representa un augment sobre l'any precedent de 40'61, percentatge record en la història del Banc la qual cosa es l'exponent més clar de la creixent confiança del públic amb l'establiment.

Els dipòsits de valors presenten un saldo de 3.050 milions, la qual cosa suposa un augment sobre l'any anterior de prop de 900 milions.

Els fons públics es xifren en 1.711 milions, es a dir, 700 milions de més que en l'exercici anterior i la Cartera d'altres valors és de 159 milions.

A continuació, el Sr. Camacho considera els resultats de l'exercici que han marcat un benefici líquid de 51 milions, pel qual serà repartit als accionistes el dividend màxim autoritzat per la llei, després d'haver destinat al fons de reserva 15 milions de ptes., amb la qual cosa s'arriba a la important xifra de 120 milions de ptes., després d'haver efectuat les amortitzacions corresponents.

El Sr. Camacho anuncia que s'espera iniciar en el curs del present any les obres de construcció de l'edifici de la seu Central i Oficina Principal del Banc al carrer d'Alcalà de Madrid, el qual, junt amb la instal·lació de l'Oficina Principal de Barcelona en l'immoble del Passeig de Gràcia, i la de Bilbao, en l'immoble adquirit en el passat exercici, facilitarà als nostres clients la utilització dels serveis del Banc en aquestes importants places."

— 0 —

El senyor Albert Ullastres unifica la tractació de divises estrangeres.-

Darrerament el Ministre de Comerç del govern del General Franco, Sr. Albert Ullastres, ha disposat per decret l'unificació dels canvis aplicables en la tractació de divises estrangeres. Aquestes poden ésser negociades a les Borses de Madrid, Barcelona i Bilbao. La complexitat del mercat de divises, malgrat la simplificació que aparentment hi ha aportat el recent decret, creiem que no aporten cap solució als problemes que els importadors i exportadors d'Espanya tenen plantejats des de fa molt temps. Es evident que, el que es fa indispensable per a l'Estat espanyol és una profunda transformació de tot el seu sistema tant en l'ordre del comerç interior, com exterior, com orgànic. Una mesura com la que ha pres darrerament el Ministre de Comerç, que suposem influïda pel Sr. Gual Villalbi, no pot resoldre ni avui ni demà els greus problemes que té plantejats l'economia.

— 0 —

Les instal·lacions del Parlament de Catalunya, destruïdes.-

En el Palau del Parlament de Catalunya, després d'haver estat destruïdes totes les seves instal·lacions, s'hi ha inaugurat el Museu d'Art Modern.

Confiem, que aquest nou Museu hi resterà ben poc temps i que, Catalunya, ben aviat, podrà reinstal·lar-hi les seves Institucions.

— 0 —

A l'ocasió del 26e aniversari de la proclamació de la República, l'Excel·lentíssim Sr. President de la República Espanyola, ha adreçat a l'emigració republicana un patriòtic missatge de fe i esperança del qual extraïem, traduïent-lo, diversos passatges.

"Avui commemorem el XXVIe aniversari de la proclamació de la República. Records i esperances hauran d'acollir-se, dins de la Pàtria, al redós de la llar. Fora d'ella, l'hospitalitat generosa dels pobles on treballa l'emigració republicana permetrà novament que s'aixequi la veu viril dels espanyols, testimoni de la nostra fe en l'avenir."

"Però l'aconsellable silenci respecte a les activitats dels nostres germans d'Espanya no ha d'extendre's, ni jo l'extenc, a l'actuació d'aquella que a Amèrica, Europa i Asia lluiten pel triomf de la causa comuna. Dirigeixo doncs les meves paraules, pesant-les, mesurant-les, a l'emigració, amb la ferma resolució de no amagar el més petit replec del meu pensament. Grata o agradable vull que la meua veu arribi a tots els emigrats republicans, siga la que siga la seva filiació política o sindical perquè en escoltar-me examinin el problema que ens té plantejat el curs dels esdeveniments nacionals i ajustin la seva conducta als imperatius del deure."

"El destí pròxim del nostre país no es troba a mans de l'emigració. Pé o malament -freqüentment bé- l'emigració ha refet les seves llars, educat els seus fills i portat d'un confí a l'altre el gloriós nom d'Espanya. En conjunt l'emigració pot estar satisfeta d'ella mateixa. Ha donat proves de fecunditat científica, literària i tècnica; ha contribuït al desenvolupament de la riquesa material i moral dels pobles que l'acolliren i ha posat de relleu, altra vegada, les qualitats de l'home espanyol, laboriós en el treball, lleial amb els seus semblants i agraït amb els seus benefactors. Si no existissin d'altres manifestacions igualment alligonadores, aquests fets serien suficients i sobrarien per a demostrar la turpitud i la iniquitat del sistema imperant a Espanya, origen de l'esqueixament d'una comunitat útil i, per tant, responsable d'haver fet perdre al nostre país, durant vint anys, l'aportació directa de dues generacions, èmulles de les més avançades del món civilitzat.

"Faig aquesta evocació per a demostrar el dret de l'emigració republicana a intervenir en el diàleg entorn de l'avenir de la Pàtria. Prescindir de la seva col·laboració o menysprear la realitat de la seva existència, seria un error i, és conegut, com són funestos els errors en el govern dels pobles.

Però, paral·lelament a l'exercici del dret de ciutadania, que no hem perdut, ans bé surt purificat per l'acció del desterro, els emigrats tenen uns deures categòrics superiors als dictats per la passió personal. Els concreto en poques paraules: Ajuda't sense atacar."

"Nosaltres som republicans. A aquest títol, que no amaguem ni declinem, s'hi acolleix la nostra història i el nostre honor. Republicans ahir, republicans avui i republicans fins a l'hora final. La fidelitat als principis no exclou, ni impedeix, el respecte a altres contraris. La democràcia republicana pot viure assossegada al costat dels espanyols que professin doctrines distintes, sigui portant la direcció de l'administració pública, sigui a l'oposició si el règim definitiu tingués un signe distint al de la República. Precisament per aquesta disposició d'ànim a acceptar les direccions d'altri, cas que no prosperessin les pròpies, posseïm autoritat per a dir als nostres compatriotes que hem arribat a una cruïlla davant la qual no podem ésser uns cors alegres els que s'atribueixin la funció de marcar el camí."

"Honradament, per damunt de tots els dolors i de tots els sacrificis, avui, com abans, les nostres ànimes segueixen unides clamant per la Pàtria i la Llibertat."

JOCES FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA

— Any XCIX de la seva restauració —

Mèxic

A tots aquells, poetes, narradors, o músics, que l'Esperit governa en llengua catalana, en qualsevol dels territoris on és parlada i coneguda, els VII Mantenedors dels Jocs Florals, salut.

Per tal que duri en llocs de llibertat la festa cerimonial del nostre verb, avui a Catalunya bandejat de la vida pública, n'asseguren la persistència les collectivitats catalanes d'arreu del món i, en aquesta avinentesa, l'Orfeó Català, el Patronat dels Jocs Florals i l'Institut Català de Cultura de Mèxic, als quals devem l'honrosa comanda del manteniment en 1957 dels Jocs Florals de la Llengua Catalana que s'escauran a la ciutat de Mèxic el dia 8 de setembre d'enguany.

PREMIS ORDINARIS

Els tres premis tradicionals, corresponents als tres mots inspiradors dels Jocs Florals de Barcelona —Patria, Fides, Amor— seran lliurats, respectivament al millor poema premiat en cada un dels tres ordres.

L'Englantina d'Or serà adjudicada a la millor poesia d'esperit patriòtic o sobre fets històrics o tradicionals, usatges o costums de les terres catalanes. Premi dotat amb mil pesos mexicans per la Comunitat Catalana de Colòmbia. Accèssit, cinc-cents pesos mexicans.

La Viola d'Or i Argent s'atorgarà a la millor poesia mística o inspirada en noble sentiment d'humanitat. Premi dotat amb mil pesos mexicans. Accèssit, cinc-cents pesos mexicans.

La Flor Natural, premi anomenat d'honor i cortesia, s'adjudicarà a la millor poesia presentada a concurs, sobre tema que es deixa a la més franca llibertat d'inspiració. Premi dotat amb mil cinc-cents pesos mexicans. Accèssit, cinc-cents pesos mexicans.

En seguiment del costum antic, qui haurà guanyat la Flor Natural en farà ofrena a la dama de la seva elecció, la qual, proclamada Reina de la Festa, lliurarà els altres premis als qui en seran guanyadors.

PREMIS EXTRAORDINARIS

Premi Agrupació Catalana Montserrat, de Lima (Perú), consistent en un plat d'argent peruà amb motius incàsics a una poesia sobre Montserrat.

Premi Maspons i Camarasa, de Guayaquil (Equador), al millor treball en vers o en prosa sobre la comarca del Vallès, l'autor del qual, de preferència, sigui originari de Granollers o de la seva comarca. Dotat amb cinquanta dòlars.

Premi Anglo-Catalan Society, a la millor traducció inèdita d'un poema o poemes de l'anglès; o al millor assaig en català sobre la literatura anglesa o els contactes entre les literatures anglesa i catalana. Dotat amb deu guinees —10£ 10'—

Premi Centre Català de São Paulo (Brasil), a un treball de tema lliure. Dotat amb set mil cruzeiros.

Premi Casal de Catalunya, de París, a un treball de tema lliure. Dotat amb cinc mil francs francesos.

Premi Casal Català de Tolosa del Llenguadoc, a la millor poesia que enalteixi el patriotisme català. Dotat amb cinc mil francs francesos.

Premi Andreu Xandri, a un treball sobre tema lliure, d'autor jove -que no depassi els 33 anys-. Dotat amb quatre-cents pesos argentins per Joventut Catalana de Buenos Aires.

NOVEL·LA, TEATRE, NARRACIONS

Premi Fastenrath, a la millor novel·la que es presenti a concurs inèdita o bé publicada des del primer de gener del 1955. Dotat amb cinquanta dòlars pel Centre Català de Nova-York.

Premi Concepció Rabell, al millor recull de prosa literària (contes, narracions, viatges, quadres històrics, etc., exclosos el teatre i la novel·la) inèdit o bé publicat des del primer de gener del 1955. Dotat amb cinquanta dòlars, per la Unió Nacional Pro Catalunya de Santiago de Xile.

Premi Ignasi Iglesias, a la millor obra de teatre català que es presenti a concurs, inèdita o bé representada o publicada des del primer de gener del 1955. Dotat amb mil pesos argentins pel Casal de Catalunya de Buenos Aires.

Premi Francesc Macià, al millor recull de contes o ilustracions per a infants sobre temes de la història de Catalunya o de la participació dels catalans en la independència de Cuba. Dotat amb cinquanta dòlars, per Centre Català de l'Havana.

Premi Roure-Torrent, al millor recull de contes o llegendes. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans per la Institució de Cultura Catalana de Mèxic.

Premi Enric Martí Muntaner, a la millor narració o conte, o conjunt de contes o narracions, sobre temes americans. Dotat amb cinc-cents pesos argentins pel Club Català de Cordoba (Argentina).

MÚSICA

Premi Pau Casals, a una composició musical de tema lliure. Dotat amb mil pesos mexicans pel Centre Català de Guadalajara, Jalisco (Mèxic)

Premi Lluís Millet, a la millor harmonització, per a coral, d'una cançó popular catalana. Dotat amb cent dòlars pel Centre Català de Caracas -Veneçuela-.

Premi Mestre Nicolau, a una composició musical, preferentment sardana. Dotat amb cinc-cents pesos argentins pel Centre Català de Mendoza (Argentina).

Premi José Enrique Rodó, al millor treball sobre el tema "Aportació dels compositors catalans a la música de l'Amèrica Llatina". Dotat amb cent pesos moneda uruguaia, pel Casal Català de Montevideo.

FILOLOGIA, HISTÒRIA, EFEMERIDES

Premi del Parlament de Catalunya, a un recull complet posant al dia el Memorial de greuges de Catalunya". Dotat amb cent dòlars. Els autors de l'Interior que optint a aquest premi podran usar pseudònims a reserva d'identificar confidencialment la seva personalitat el que resulti premiat.

Premi President Companys, al millor treball sobre un tema històric o contemporani que enalteixi l'esperit liberal i democràtic del poble català. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans per l'Orfeó Català de Mèxic.

Premi Rovira i Virgili, a la millor monografia sobre un tema de la història del Catalanisme. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans pel Consell Nacional Català.

Premi Pompeu Fabra, al millor treball filològic relatiu a un tema de l'idioma català. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans pel Patronat dels Jocs Florals de la Llengua Catalana de Mèxic.

Premi Josep Irlà, a la millor evocació de la proclamació de la República Catalana de l'any 1931. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans per Esquerra Republicana de Catalunya a Mèxic.

Premi Jaume Serra Hunter, al millor estudi sobre història de la cultura catalana. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans per l'Institut Català de Cultura de Mèxic.

Premi Llar de Germanor Catalana, de Tolosa del Llenguadoc, al millor treball que exalti la germanor catalana en l'exili. Dotat amb cinc mil francs francesos.

DRET, ECONOMIA, SOCIOLOGIA

Premi Prat de la Riba, al millor treball sobre la vida econòmica o jurídica de Catalunya. Dotat amb dos mil pesos mexicans pels senyors Josep i Jeroni Bertran Cusiné. Aquest premi és indivisible. Un exemplar del treball premiat haurà d'ésser lliurat als donadors els quals podran publicar-lo.

Premi del President de la Generalitat, al millor estudi sobre un tema relatiu a la situació econòmica o social de Catalunya. Dotat amb vint-i-cinc mil francs francesos.

Premi Aveli Artís, al millor article que es presenti a concurs publicat durant els anys 1956 i 1957 sobre un tema de la reconstrucció nacional de Catalunya. Dotat amb cinc-cents pesos mexicans per la Institució de Cultura Catalana de Mèxic.

Premi Miquel Renté Cassola, a un treball sobre el tema "Les Cooperatives a Catalunya". Dotat amb cinc-cents pesos mexicans pel senyor Manuel Nogareda.

La concessió dels Premis Fastenrath, Concepció Rabell, Ignasi Iglésias i Aveli Artís, a obres que reuneixin les condicions establertes, podrà sol·licitar-la l'autor o qualsevol particular o corporació, els quals hauran de fer arribar al Secretari del Consistori dos exemplars de cada títol proposat.

Les composicions, llevat de les optant a premis en els quals s'estipuli altra cosa, hauran de ser inèdites, originals i escrites en català.

Tots els treballs inèdits en lletra clara i llegidora o, de preferència, escrits a màquina i en doble exemplar, seran enviats al Secretari del Consistori, Doctor César Pi-Sunyer a l'adreça de l'Orfeó Català (Bolivar, 31, segon pis, Mèxic 1 D.F.) juntament amb un plec clos que contingui el nom de l'autor i dugui per fora escrits el títol i el lema de la composició, per tot el dia 31 de juliol del 1957.

Els donatius i premis al Tresorer de la Comissió Organitzadora, Sr. Antoni Eroles a la mateixa adreça.

Tota altra correspondència al Secretari de la pròpia Comissió, Sr. Joan Vila (igual direcció).

Els guanyadors podran delegar la seva representació fent-ho constar per escrit en el plec clos respectiu o bé en altre plec tramés expressament.

La publicació total o parcial dels treballs de condició inèdita, abans de la celebració de la festa, implica la renúncia al premi i als honors consegüents.

Es tindrà per refusat el premi no recollit al cap de tres mesos de celebrada la festa.

El Consistori es reserva per un any, comptant des del dia de la festa, la facultat de publicar les obres premiades.

Els Mantenedors podran acumular premis i atorgar, a més a més, els que calgui per recompensar les composicions del concurs que en siguin mereixedores, com també els accèssits i mencions honorífiques que judiquin ben merescuts.

Us desitgem inspiració per cantar, amb esperit català, la Pàtria, la Fe i l'Amor, i, per a nosaltres, discreció en judicar i encert en premiar els més dignes.

Fou dictat aquest cartell de convocatòria a la ciutat de Mèxic el dia onze de març del mil nou-cents cinquanta-set, pels VII Mantenedors.

Pere Bosch Gimpera, President;

Miquel Alvarez Acosta; Baltasar Samper;
O. Duran d'Ocon; Eduard Nicol; Ramon Xirau;
César Pi-Sunyer, Secretari.

— 0 —

El "Consell Nacional Català" (Mèxic) s'adreça
a l'O. N. U. i a la U. N. E. S. C. O.

La Conferència General de la U.N.E.S.C.O. es reuní a Nova Delhi l'ultima setmana de novembre i en la sessió plenària del dia 30 aprovà les resolucions següents:

1.- Prenent en consideració que, als termes de l'article 1er. de la Convenció sobre la fundació de la U.N.E.S.C.O., els fins perseguits per aquesta Organització, són entre d'altres, "...realitzar gradualment l'ideal d'una oportunitat igual d'educació per a tots, sense distinció de raça, de sexe, ni de condició econòmica o social; suggerir mètodes d'educació convenients per a preparar els infants de tot el món per a llurs responsabilitats d'home lliure; ajudar al manteniment, l'obtenció i la difusió del saber.

2.- Donant-se compte que cap esforç no hauria d'ésser omès amb el propòsit d'aconseguir aquests fins.

3.- Constatant que en certes regions el lliure funcionament de l'educació troba obstacles.

4.- Invita els Estats membres,

5.- A prendre a tot arreu les mesures adequades per a assegurar el lliure funcionament de l'educació.

6.- Vetllar perquè cap obstacle, sigui el que sigui, no s'oposi al funcionament regular de les escoles, de manera que els estudis puguin ésser lliures i sense entorpiments.

7.- Adoptar les mesures necessàries a fi que a tot arreu sigui assegurada a l'educació un caràcter que respecti les tradicions nacionals, religioses i d'idioma dels habitants, i que no es realitzi cap canvi per raons polítiques en el caràcter d'aquesta educació.

8.- Invita els Estats membres a vetllar per l'aplicació fidel dels principis més amunt esmentats i a incloure en els informes generals que es presenten cada dos anys a l'Organització informes sobre aquest assumpte.

El Consell Nacional Català denuncia, una vegada més, davant l'Organització de les Nacions Unides i davant la U.N.E.S.C.O., l'actitud que manté el govern totalitari que detenta el poder a l'Estat Espanyol prescindint dels acords fonamentals de l'O.N.U. i de l'Organització per a l'Educació, la Ciència i la Cultura.

"L'Estat espanyol fou admès a l'O.N.U. i en totes les Organitzacions filials, i, aquest fet, l'obligava a acatar els principis bàsics de l'Organització Mundial i de les seves entitats especialitzades. Així ho declarà el senyor José Sebastian de Erice, en nom i en representació de l'Espanya franquista, a la Conferència de la U.N.E.S.C.O., celebrada a París el 1952. Allí feu constar "l'expressió més lleial i més ferma d'Espanya de col·laborar plenament a la relització integral de tots els fins que té la U.N.E.S.C.O. en la seva Carta Constitucional i en els seus successius Reglaments i Acords". Però res no s'ha complert d'aquells principis en l'Espanya franquista i als quatre anys d'aquella declaració del senyor Erice, apareix a Barcelona un document firmat per un grup d'universitaris catalans en el qual es denuncia....."

(A continuació el document fa referència a diversos extrets de la lletra que en el mes de novembre un grup d'estudiants catalans adreçaren al Sr. Rector de la Universitat de Barcelona i de la qual foren enviades còpies a les Organitzacions Internacionals i que nosaltres reproduïem en el N°. 16.)

I el Consell Nacional Català acaba el seu document amb un prec:

" que la Comissió de Drets Humans i la U.N.E.S.C.O. nomenin un Comité format per cinc nacions encarregat de comprovar les denúncies que es formulen, traslladant-se, si cal, a Catalunya.

"El Consell Nacional Català espera que, entre els representants dels països democràtics que assisteixen a l'Assemblea, s'aixecarà la veu dels que han estat i continuen essent fidels als compromisos contrets en firmar la Carta Universal de Drets Humans.

Ciutat de Mèxic, 23 de gener del 1957

Pel Consell Executiu del C.N.C., Doctor Salvador Armendares, President;
Miquel Ferrer, Secretari. "

— 0 —

El senyor Eduard Ortega i Gasset
intervé també prop de l' O. N. U.

El senyor Eduard Ortega i Gasset, en nom del Consell Directiu de l'Organització "Pro-Comunidad Ibérica de Naciones", amb data del 5 del propassat mes de febrer adreçà un document al President de la Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides, en el qual el significat professor després de posar de relleu, una vegada més, l'atropell comès a Espanya sota el règim del General Franco contra l'ús i l'ensenyament de les llengües catalana, vasca i gallega en detriment de la cultura d'aquests països, proposa "Que es designi pel Comitè de Drets Humans una Comissió integrada per les delegacions de cinc Estats membres a fi que interpeli al delegat del govern espanyol a les Nacions Unides sobre la realitat de les persecussions als idiomes català, vasc i gallec, així com sí és cert que es prohibeix ensenyar aquests idiomes en les escoles públiques, Instituts i Universitats. El Comitè designat completarà la seva informació practicant una investigació directa i a l'efecte visitarà els països català, vasc i gallec, presentant després un informe a la Comissió dels Drets Humans."

— 0 —

LLIBRES

El "Llibre de les Set Sivelles"
de Josep-Sebastià PONS _____

El poeta del Rosselló J. S. Pons acaba de publicar un llibre de proses del Rosselló dintre de la Biblioteca Selecta de Barcelona. Aquest llibre, titulat "Llibre de les Set Sivelles" és un recull de contes l'acció dels quals passa en terres catalanes del Rosselló.

Josep-Sebastià Pons, poeta ben conegut no solament de les terres catalanes de França sinó de tot Catalunya pels seus llibres i pels seus poemes tant populars a casa nostra com "Empordà i Rosselló", en aquest nou llibre que avui ens dóna es mostra, una vegada més, aquell poeta que Maragall acollí amb tant d'entusiasme l'any 1906 quan aquell publicà el seu llibre de poemes "Roses i Xiprers".

Estem segurs que la prosa de J.S. Pons encisarà tots aquells que la llegeixin car, com ha dit molt bé el nostre poeta Tomàs Garcès, és un "llibre de tradició i d'esperança, escrit amb un art insuperable".

"Les obres essencials de Ramon Llull"

A Catalunya, diverses empreses editorials han tingut la iniciativa de publicar conjuntament "Les obres essencials de Ramon Llull" les quals s'inclouran en la "Biblioteca Perenne" de l'"Editorial Selecta" en la qual formaran dos volums. El primer contindrà un extens pròleg en el qual col·laboraran els Drs. J. Carreras Artau, Miquel Batllori, T. Carreras Arta i Jordi Rubio i les obres "Blanquerna" "Llibre de meravelles" "Llibre de l'Ordre de Cavalleria" "Arbre de la Ciència" "Llibre de Gentil e los tres savis" "Llibre de Santa Maria" "Llibre dels mil proverbis" i "Poesies". En el segon volum s'hi trobaran "Arbre de filosofia i d'amor" "Llibre de contemplació" "Liber de Natali Pueri Iesu" i l'apèndix que recull "La llengua de Ramon Llull per A. Badia Margarit i F. de B. Moll, "Bibliografia lul·liana" per Miquel Batllori i "Glossari de mots" per J. Romeu i Figueres. Cada obra va precedida per una introducció escrita expressament per destacats especialistes.

Cada volum constarà de catorze quaderns de cent pàgines i il·lustrats amb una làmina.

Cal felicitar aquesta iniciativa que ha de permetre de fer conèixer a les noves generacions quina fou la obra i la influència que tingué Ramon Llull, no solament a Catalunya sinó també en d'altres països d'Europa. Ramon Llull és, sense cap mena de dubte, la figura més universal de les lletres catalanes de tots els temps, per tant, la seva obra es perenne i cal, doncs, no oblidar-la, i en estudiar-la veure la importància que tingué en la seva època per a comprendre la influència que encara exerceix en els nostres dies.

"Els Trastàmars" pel professor Jaume Vicens Vives.-

En la col·lecció "Biografies Catalanes" que publica l'Editorial Teide", acaba d'aparèixer "Els Trastàmars" del professor Jaume Vicens Vives.

Fins ara aquesta col·lecció porta publicats quatre volums tots ells ben interessants per a estudiar els períodes més importants de la nostra història.

Després de la publicació del llibre de Jesus Pabón dedicat al Sr. Francesc Cambó, que realment ens fa lamentar que no ens en doni el segon volum tal com ens havia promès, acaben d'aparèixer dos llibres més que ens parlen d'aquest estadista català, un d'ells el seu ex-secretari Sr. Joaquim Mª de Nadal, intitulat "Sis anys amb D. Francesc Cambó". L'altre de Maximo Garcia Veneno amb un pròleg de Gregorio Marañón, intitulat "Vida de Cambó". L'un i l'altre son més que interessants i cal estudiar-los per tal de donar-se compte de la influència que tingué, no solament a Catalunya sinó també a Espanya l'acció d'En Francesc Cambó.

— 0 —

NOTICIARI

Nou Consell Directiu d'"Esquerra Republicana de Catalunya a Mèxic"

En Assemblea General ordinària celebrada el dia 16 del proppassat mes de febrer, fou elegit reglamentàriament, el nou Consell Directiu d'Esquerra Republicana de Catalunya a Mèxic, el qual ha quedat constituït com segueix:

President :	Senyor Ot Duran d'Ocon
Vice-President :	" Dalmau Costa
Secretari d' Actes :	" Enrió Canturri
Vice-Secretari d'Actes:	" Antoni Dot
Secretari de Relacions:	" Francesc Senyal
Secretari d'Ajut :	" Joan Ventosa i Roig
Secretari Administratiu:	" Manuel Galés
Secretari Caixer :	" Marcel Santaló
Secretari de Propaganda:	" Roc Boronat

A l'ocasio del 26e aniversari de la constitucio d'aquest Partit tingué lloc, el dia 23 de març un sopar de germanor en el Restaurant "Ambassadeurs" de la Capital mexicana.

— 0 —

Reorganització del Secretariat de Catalunya de la U.G.T. (C.I.O.S.L.) a l' exili.-

D'acord amb el resultat de la votació decidida en el darrer Congrés de la U.G.T. a l'exili, han estat elegits membres del Secretariat de Catalunya d'aquesta organització sindical, els senyors: Ramon Porqueras, Secretari General; Ramon Morera, Secretari Adjunt i de Relacions; Emili Bagües, Secretari Administratiu; Josep Buiria i Eduard Miralles.

El Secretariat queda domiciliat a l'adreça següent: 31, rue du General Beuret Paris 15.

— 0 —

Nou Consell Directiu al "Casal Català de Montevideo" (Uruguay)

En Assemblea General Ordinària darrerament celebrada, el nou Consell Directiu del Casal Català de Montevideo, quedà constituït com segueix: President: Sr. Joan Alvesa; Vice-President, Sr. Ramir Servent; Secretari, Sr. Joan Garcia i Grau; Vice-Secretari, Sr. Eugeni Nogué; Tresorer, Sr. Pere Nogué; Comptador, Sr. Josep

Figueras; i Vocals: Srs. Salvador Serrano, Joan Llobet, Albert Anglès, Esteve Camus, Josep Roig; Suplents, Srs. Josep Barriach, Domènec Martí, Daniel Vives, Anton Claramunt, Antoni Buti Grau i Josep Cuadras. Comissió Fiscal: Srs. Guillem Mulet, Pere Casanoves i Joan Casanoves.

— O —
El "Centre Català de Mendoza (R. Argentina)
renova també els seus organismes directius

D'acord amb l'elecció duta a terme en l'Assemblea General Ordinària del Centre Català de Mendoza, i per distribució de càrrecs que es féu posteriorment, el Consell Directiu d'Aquesta Entitat i les Presidències de les seves Seccions han quedat formats com segueix :

President: Sr. Lluís Dorca Callis; Vice-President: Sr. Francesc Montserrat D.; Secretari: Sr. Sebastià Mitjans; Vice-Secretari: Sr. Rafael Renalias; Tresorer, Sr. Ricard Morgui; Comptable, Sr. Miquel Castellví; Bibliotecari: Sr. Jaume Alguero; Vocals: Srs. Francesc Domínguez, Josep Guitart, Jaume Prats i Miquel Macias. Suplents: Srs. Joan Arnau, Jordi Ginesta, Ricard Rossell i Eduard Martín. Revisors de Comptes: Srs. Isidre Serre, Joan Gras i Ricard Rodríguez.

President de la Comissió d'Esports: Sr. Miquel Macias. President de la Comissió de Cultura: Sr. Francesc Montserrat. President de la Comissió de Festes: Srs. Francesc Domínguez.

— O —
Agusti Bartra, membre de l'"International
Institute of Arts and Letters".-

El nostre eminent poeta Agustí Bartra, resident a Mèxic, ha estat honorat per l'"International Institute of Arts and Letters" de Lindau (Alemanya) el qual l'ha invitat a ingressar com a membre en aquest Institut.

Unicament s'arriba a formar part d'aquest organisme per selecció i per rigorosa invitació del Consell que el dirigeix. En el curs de l'any 1956 hi ingressaren Jean-Louis Barrault, Marc Chagall, René Clair, Jean Cocteau, Tomàs S. Eliot, Graham Greene, Daphné de Maurier, André Maurois, Charles Morgan, William Sorovan. Sillanpaa, Thornton Wilder i Huxley.

Enguany el primer a ingressar-hi, i ho ha estat en qualitat de poeta català, ha estat Agustí Bartra.

Es una gran distinció pel nostre poeta i també per Catalunya el fet de la seva selecció per a ésser membre d'aquest Institut internacional, la qual cosa el situa al costat de les mes grans figures mundials de les arts i de les lletres.

Felicitem ben sincerament Agustí Bartra per aquesta distinció prova irrefutable de com és coneguda i apreciada l'obra del nostre poeta.

Ha mort Sebastià Flor

Ha mort a París víctima d'una greu malaltia, molt jove encara, el destacat militant sindical i cooperatista Sr. Sebastià Flor.

Havia actuat des de molt jove en les organitzacions sindicalistes de Catalunya en les quals es significà al costat d'Angel Pestàña i Joan Peiró. Però, el seu temperament dinàmic i constructiu l'orientà vers el moviment cooperatiu en el qual adquirí una forta personalitat.

Arran de la promulgació de la Llei de Cooperatives votada pel Parlament de Catalunya, les organitzacions cooperatives de consum i producció prengueren a casa nostra una gran volada. Sebastià Flor fou anomenat Secretari Permanent de la Federació de Cooperatives de Producció i Treball des del qual lloc desenvolupà com a Conseller, organitzador i propagandista, una gran activitat.

Descansi en pau el benvolgut amic. A la seva esposa i filla reiterem el nostre profund condol.

Nou local social de la "Llar de Germanor
Catalana" de Tolosa del Llenguadoc.-

La "Llar de Germanor Catalana" de Tolosa del Llenguadoc es complau a anunciar a totes les entitats catalanes i a tots els catalans que ha traslladat el seu estatge social a : 17, rue des Sept-Troubadours, Toulouse (Haute Garonne). Aquest nou local, exclusiu de l'Entitat ha de permetre de desenvolupar plenament totes les activitats de la Llar i d'acullir-hi totes aquelles concordants amb l'ideari democràtic de l'associació interessant a tots els catalans.

Un nou Centre Català

Els catalans residents a la ciutat de Guadalajara (Mèxic) han constituït el seu Centre Català que ha quedat domiciliat a "C. Prisciliano Sanchez 721. Guadalajara, Jalisco - Mèxic".

El primer Consell Directiu per a dur el govern de la nova Entitat catalana, ha estat elegit com segueix:

President: Sr. Jaume Camarasa; Vice-President: Sr. Josep Alujes; Secretari: Sr. Gabriel Fradera; Vice-Secretari: Sr. Sebastià Bru; Tresorer: Sr. Ricard Vila; Comptador: Sr. Jaume Costa; Vocals: Srs. Antoni Escofet, Antoni Gilabert, Josep Gispert, Agustí Bonet, Joan Ricart i Pascual Casanova.

Les festes inauguratives han tingut lloc els dies 27 i 28 d'abril. Aquestes comprenien, un Gran ball, una audició i ballada de sardanes, un àpat de germanor al final del qual el Sr. Manuel Galés ha pronunciat un important discurs.

Assistiren als actes el Sr. Josep Baqués, President de l'Orfeo Català de Mèxic, acompanyat d'altres directius i socis.

ERRATA

En donar compte en el darrer número del nostre Butlletí de l'acte d'homenatge que el Casal de Catalunya de París tributà a M^è Henry Torrès, deiem :

"Arran del 25^è aniversari del procés que es vegé a París contra el "Coronel Macià" pels fets de Prats de Mollo", quan en realitat havíem de dir el 30^è. aniversari.

En excusar-nos prop dels nostres lectors d'aquest error involuntari, estem convençuts que llur bon sentit els féu rectificar per ells mateixos.

ÚLTIMA HORA

La salut del Mestre Pau Casals
en franca millora. _____

La notícia que ens arribà de San Juan de Puerto Rico, el dia 17 del corrent mes d'abril que ens portava la mala nova que el Mestre Pau Casals dirigint un assaig d'orquestra havia sofert una crisi cardíaca causà una gran emoció en l'emigració catalana com també en els cercles artístics i en l'opinió democràtica internacional.

Les atencions amb què el Mestre fou tot seguit atès per mediació de les autoritats portoriquenyes mobilitzant els millors especialistes de les malalties del cor (el metge americà Dr. Dudley White, qui curà darrerament el President Eisenhower es traslladà immediatament en avió d'Huston (Texas) per tal d'assistir-lo), contribuïren, sens dubte, a la ràpida superació de la crisi i l'entrada del Mestre en el període de convalescència.

Entre els nombrosos missatges de simpatia que el Mestre Pau Casals ha rebut, s'hi troba el que li envià l'Honorable President de la Generalitat expressant-li el sentiment i el desig personal, i el dels catalans, de veure'l ben aviat completament restablert.

En reiterar avui publicament el missatge del President Tarradellas, aquesta Redacció fa vots perquè el Mestre Pau Casals es trobi ben aviat entre nosaltres i que el seu estat de salut li pugui permetre de prendre la batuta i l'arquet del seu violoncel al front del 8^è. Festival de Prada d'enguany.

BUTLLETI D'INFORMACIÓ N°. 18 - MARÇ - ABRIL 1957
Publication mensuelle

Directeur-Gérant: André Cortines
Ronéotypé par les Services d'Information de la
GENERALITE DE CATALOGNE

Boîte Postale 41-02
PARIS

SUBSCRIPCIO

Sis números : 300 francs

Compte Xecs Postals: 13.572-07, a nom
de

"BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ"
168, Rue Saint-Denis
PARIS 2ème.

maig_juny_1957_ nº19

NOVA RUTA A SEGUÏR

Si el nostre judici no el deixem influir per la passió política i volem constatar algunes de les causes del triomf franquista haurem de donar-nos compte que en gran part, el fet determinant, fou degut a les regions poc o gens industrialitzades i per tant sense una classe obrera conscient dels seus drets. Al mateix temps, que allà on va ésser vençut en els primers moments, no fou solament perquè les idees polítiques eren més liberals o més adictes a l'estructura que Espanya es va donar l'any 1931, sinó perquè existia també una riquesa i un nivell de vida benestant fruit d'un millor desenvolupament industrial o agrícola i donava als que l'havien creat un sentit més viu dels seus deures i en altres un esperit de classe més sensible a les seves responsabilitats i per tant més agosarat. Aquest conjunt doncs, va donar per resultat crear la força que sàpigüé vèncer la rebel·lió.

Aquesta constatació, els catalans cal que no l'oblidem si realment volem que un règim de llibertat per al nostre poble, no sigui a mercè de qualsevol Dictador, que fent-se seus certs sentiments motivats per un estat social tancat a l'evolució de la seva pròpia existència, faci una altra vegada, fracassar els esforços que féu Catalunya durant molts anys per veure realitzats una part dels seus ideals.

Els nostres homes més representatius sempre han coincidit en la ineludible necessitat de somoure Espanya i d'infiltrar-li noves sabes que canviïn radicalment la seva fisonomia tant política com social. Ens sembla avui, que tots ple-gats, no vàrem tenir i encara no tenim prou audàcia i en aquesta tasca ens varem quedar a mig camí. Això és degut, al nostre entendre, a un cert complex

.../-

4° P 6326

polític no fàcil de definir, i a uns certs egoismes, conseqüència una cosa i l'altra que no hem realitzat un pensament que hauria d'ésser primordial i aquest és el d'industrialitzar Espanya, car si en el seu temps ho haguéssim fet, o almenys intentat, tal vegada hauríem evitat el desastre que es va produir l'any 1936.

El nostre nacionalisme des dels començaments de segle va influir com cap altra acció política a la desintegració de l'Estat Espanyol que lentament anava desapareixent. El resultat de les nostres concepcions no solament en l'ordre polític sinó en tot el conjunt de la vida d'un poble, fou el de donar un ampli desenvolupament de la nostra indústria i el d'augmentar constantment la nostra expansió comercial. Pero els catalans que individualment, sovint s'ha dit, veiem els nostres anhels i els realitzem amb una gran visió del demà, col·lectivament no vegérem durant aquest període que la manera més eficient de defensar el nostre patrimoni i la nostra economia era justament preveure que a Espanya podien sorgir un dia, noves estructures econòmiques i socials, sense la nostra intervenció.

Al mateix temps que es feia sentir en tots els àmbits de la vida espanyola la influència de l'acció política, la nostra classe obrera anava prenent una forta preponderància fins arribar en certes regions a exercir una intervenció de primer pla. Es a dir que mentre les forces polítiques i sindicals lluitaven per tal de transformar radicalment l'Estat i això a elles els permetia ésser imprescindibles davant de possibles i noves estructures, els dirigents de la nostra economia varen preferir quedar reclosos dintre les seves concepcions patriarals i familiars, sense arribar a comprendre que fins i tot per a defensar els seus interessos, calia que aquests fossin lligats almenys una part important, per la seva intervenció i presència directa, en el desenvolupament de la vida econòmica de tot el país.

Pero heus ací que ara ens trobem que el que no varen propugnar els nostres polítics ni els economistes, hauria volgut realitzar-ho la Dictadura del General Franco. Els propòsits d'aquesta poden semblar coincidents, però no ens hi engayem, són ben diferents dels que propugnem. Nosaltres creiem que cal anar ràpidament a possibilitar nous factors de producció, per tal de millorar el nivell de vida del poble espanyol i al mateix temps consolidar la nostra economia. El franquisme pensà més en anorrear la nostra potencialitat econòmica, la nostra acció política i social i crear una indústria la qual podria ésser un motiu de satisfacció pel règim que fer possible que àmplies zones del país tinguéssin una millor condició de viure.

El seu fracàs, tant en l'ordre polític com econòmic, demostra que sense l'aportació tècnica i l'experiència obtinguda per la nostra economia no és possible, almenys ara per ara, que l'Estat espanyol realitzi una obra que no sigui un pes mort per les seves finances.

Si a aquesta decepció franquista hi afegim la victòria que representa per a Catalunya l'haver resistit l'acció devastadora i tots els inimaginables entrebancs amb que aquesta ha tingut de lluitar ens trobem ara que a excepció del que fa referència als negocis bancaris, la nostra potencialitat econòmica és molt més important que abans i tendeix encara a augmentar.

Pero cal que ningú no deixi de tenir present que aquest triomf per damunt de l'esperit de sacrifici i de creació que sempre el nostre poble ha tingut, no hauria estat possible si en acabar-se la nostra guerra, que com totes les guerres va portar destruccions i capgiraments, no s'hagués trobat la nostra economia en una situació que per damunt de tot encara li permetia esperar amb certa confiança l'escomesa que forçosament faria el franquisme contra tot allò que ella representava.

Plagui o no, però tot aquell que tingui el bon seny de no deixar-se emportar per les folles passions que dissortadament porta sempre en si una guerra com la nostra, haurà de reconèixer que sense l'obra realitzada per la Generalitat tant en l'ordre financer com econòmic en defensa del nostre Patrimoni i sense l'alt sentit de responsabilitat de la nostra classe obrera, per damunt de l'anècdota innoble, o de certs anhels ineficaços però plens de bones intencions, no hauria estat possible que la nostra economia hagués pogut resistir el brutal estrangulament que el franquisme amb la complicitat i l'encoratjament d'aquells que representaven riquesa de fora de Catalunya, es proposava realitzar.

A aquesta victòria, a més de les raons indicades, hi contribuí també l'error del franquisme en creure que Catalunya no podria resistir ni el seu odi ni la seva força de destrucció. Aquest al mateix temps va desconèixer que durant la guerra el nostre poble va defensar la seva economia de tots els perills que sorgien d'una situació que nosaltres no havíem creat i que sovint aquesta era feta també trobant la incomprensió del Govern de la República el qual es deixava portar per sentiments que no s'adeien a las necessitats que la mateixa guerra ens imposava a tots. Si a això hi afegim els plans interessats i les exageracions volgudes d'aquells que solament pensaven treure'n el màxim profit personal, tot plegat devia convèncer el franquisme que els seus propòsits no serien difícils. Estem convençuts que a hores d'ara deu comprendre el seu profund error.

Avui dia, doncs, l'economia catalana, malgrat les enormes dificultats amb que, com sempre, ha de lluitar, es troba en els començaments d'una etapa que pot ésser d'una importància extraordinària per al futur. La total manca d'un pensament ambiciós i honest realitzable dintre el règim actual del país, el fracàs no solament de no haver pogut ofegar tot el que Catalunya representa, el fet que la industrialització iniciada no ha aconseguit els propòsits que desitjava, s'hi afegeixen altres aspectes ben interessants i que forçosament donen a la nostra economia perspectives insospitades. Aquestes són que una gran part de

..../-

la nova indústria creada fora de Catalunya no pot desenvolupar-se com ella voldria o sovint resoldre certs problemes tècnics, de ma d'obra especialitzada o d'aprovisionament, sense comptar que les indústries de base de la seva pròpia existència són a Catalunya amb la llarga tradició de treball competent que representa la nostra classe obrera. Per altra part, si alguna que altra nova indústria creada es desenvolupa amb certa normalitat, no pot deixar de comptar amb el factor de què Catalunya és un poble dens de població i de fort consum i que al mateix temps els seus mitjans d'expansió li donen autoritat i en certes circumstàncies una preponderància que directament o indirectament representa una efectiva intervenció.

L'únic de greu que ens podria succeir i volem creure que les experiències passades serviran per evitar-ho, és que els catalans responsables de la defensa del nostre patrimoni nacional, no es donessin compte que el millor camí per a defensar-lo no és el nostre isolament, sinó tot el contrari. El que cal, al nostre entendre, és que es compregui que per defensar, salvar, guardar la nostra economia i augmentar el benestar del nostre poble, no vol pas dir que cal obtenir determinades llicències d'exportació o importació o corrompre amb més o menys malícia les Administracions de l'Estat. No, res d'això, aquest concepte de la responsabilitat solament serveix per obtenir beneficis personals, però aquests mai no han evitat cap desastre.

El que cal és que tots, per damunt de la nostra condició social, no deixem de pensar que com mai la potencialitat econòmica i la seva estructura avaloren sovint el grau d'influència política de cada poble. En aquest sentit, en aquests darrers temps la humanitat ha pogut constatar-ho d'una manera clara i ben efectiva. L'acció política independentment de la ideologia que aquesta pugui representar avui necessita d'una manera imperiosa concepcions econòmiques i socials que aquells que vulguin entossudir-se a no tenir-ho en compte estan, al nostre entendre, condemnats a desaparèixer.

Creiem que els catalans podem mirar el pervindre amb optimisme però si som rigorosos amb nosaltres mateixos i del que ha succeït en el que va de segle, en volem treure unes conseqüències actives i que tinguin present que no existeix en la història contemporània un poble com el nostre que havent de lluitar amb la pobresa del seu sol i amb un Estat que el domina i que li impedeix la seva normal creixença, ha realitzat l'obra gegantina de fer d'una Catalunya sense ànima i sense grandesa, una Catalunya que sap avançar i triomfar creant pertot arreu riquesa i condicions d'un millor viure pels seus ciutadans i un renaixement de la seva cultura i de les seves arts dignes del que en altres temps havia estat.

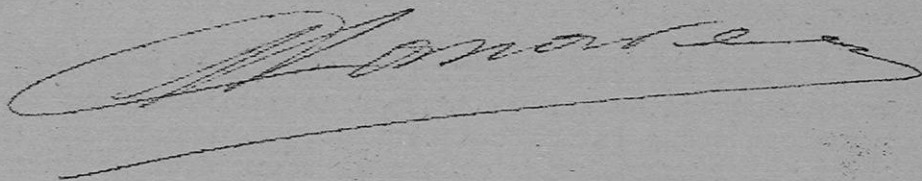
Però per obtenir la gran victòria del demà, cal que ni en l'ordre polític, ni social ni econòmic, ens deixem portar per miratges o per tòpics que els fets ens han demostrat que ara solament podrien servir per a fer-nos fracassar.

...-

Si realment tenim consciència de la nostra personalitat nacional no hem de permetre mai, en l'ordre polític que les nostres aspiracions es confonguin amb les posicions, amb els interessos o desig de fora de Catalunya i en l'ordre econòmic i social que tinguin en compte que no podem ni devem deixar d'ésser presents ni en l'estructura ni en les necessitats de l'Estat Espanyol, per tal que aquestes siguin cada dia més dependents de la nostra influència.

En aquests moments d'una certa euforia davant les promeses, que volem creure ben intencionades, d'aquells catalans que voldrien donar encara més vigoria a la nostra economia, caldria que aquests ho fessin pensant també que la grandesa d'un poble, la seva estabilitat, el respecte que mereix, depèn a més d'una estructura política humana i cobejosa d'una millor llibertat i benestar, de l'existència d'una riquesa que no sigui privilegi d'una minoria sinó que aquesta serveixi per a tots aquells que de lluny o de prop també han ajudat a crear-la.

Catalunya doncs, hauria de donar per acabat el pensament i l'orientació que fins ara ha tingut de la seva economia i tenir present que si vol consolidar la seva victòria està obligada a canviar de ruta. Única manera de no caure el dia de demà en noves convulsions ni tampoc ésser la víctima de concepcions que tendeixin a combatre-la. Fent-ho així seria la millor garantia que tindrien les nostres llibertats polítiques.

Josep TARRADELLAS
President de la Generalitat de Catalunya.

La detenció a Espanya d'ex-franquistes

La sèrie de detencions que darrerament han tingut lloc a Espanya han causat una certa perplexitat tant a l'interior del país com a l'estranger.

Diversos i variats comentaris han estat formulats per a explicar l'abast polític d'aquestes mesures de policia contra persones que fins fa poc es trobaven situades en les esferes del règim, algunes d'elles significadíssimes pels mèrits contrets al servei del "Movimiento" i de la "Cruzada" contra la República i Catalunya.

El resum, però, de totes les opinions emeses queda reduït a la resposta que s'ha donat en un o altre sentit a la qüestió de saber: si les arrestacions efectuades son un signe de feblesa o d'estabilitat del règim del general Franco.

Els observadors estrangers hi han respost, naturalment, d'acord amb les seves simpaties personals respecte el seu desig de veure la continuïtat o la desaparició de l'actual règim espanyol.

Seria lamentable però, que nosaltres caiguéssim en el mateix error i, en dir nosaltres hi incloem tots aquells que defensaren la República combatent la insurrecció militar. Prendre els nostres desigs per realitats, si humanament és excusable; políticament mereix la més enèrgica condemna car, la suma de desenganys que fa tretze anys anem acumulant són el resultat dels excessos d'optimisme en què sovint hem caigut, els quals, enterbolint-nos els ulls ens han dificultat de veure serenament els problemes plantejats i, en conseqüència, les posicions a prendre i la lluita a menar d'acord amb les exigències de cada moment, han estat desvirtuades.

La detenció de notabilitats ex-franquistes és, en aquest sentit, un pendent pel qual hem d'evitar de relliscar. Si per nosaltres és un reconfort i una satisfacció veure que elements que ens feren la guerra i que han recolzat fins fa poc el règim avui no sols se'n desentenent sinó que cerquen en una forma de liberalisme, una sortida a l'estancament polític, social i cultural del país, en canvi seria un greu error creure, per aquest sol fet, en la propera ensulciada del règim franquista.

Al nostre entendre aquestes detencions no tenen més abast que les d'un advertiment, de la part de l'actual govern i del general Franco en particular, per a indicar a tots aquells que creguessin arribada l'hora de cercar una evolució del règim al marge de la seva presència que l'Estat vetlla i que és prou fort per a oposar-s'hi.

Un fet a constatar: la quasi totalitat dels detinguts ex-elements del règim foren posats en llibertat uns dies després, mentre que les arrestacions dels antifranquistes d'esquerra, operades al mateix temps, han estat mantingudes.

Cert, el franquisme es descompon però les condicions indispensables que determinen l'ensulciada d'un règim encara no es troben en presència i l'evolució d'aquesta descomposició pot ésser més o menys llarga.

Tot depèn de les mesures que les forces d'oposició sabran prendre per tal d'accelerar-la.

La premsa espanyola troba
insuficient l'ajut americà.

La premsa espanyola, expressió del pensament del govern espanyol car, mancada de llibertat tot-hom sap que el seu paper es limita a ésser-ne el portantveu, manifesta la seva desil·lusió davant del volum de l'ajut americà a Espanya que troba insuficient comparant-lo amb el que han rebut d'altres estats europeus. Amb un cinisme que depassa els límits de la correcció la premsa espanyola esborra d'un cop d'esponja tota l'etapa de la segona guerra mundial que vegé la destrucció d'una bona part del patrimoni nacional d'algun d'aquests països, rao i fet que es troba a l'origen del plan Marshall.

Mentre aquestes nacions veien les seves ciutats bombardejades i el pillatge dels seus béns per les tropes d'ocupació, el general Franco i el seu govern expressaven llur solidaritat amb els dictadors Hitler i Mussolini.

Caldria que els periodistes espanyols tinguessin el pudor de no oblidar-ho!

Heus ací alguns extrets del que diu el Sr. Alejandro G. Monerris des de les pàgines d'"El Correo Catalan", 10-5-57.

"L'ajut nortamericà a Espanya, encara que sempre mereixedor de gratitud, és molt inferior al dispensat a d'altres Estats, alguns dels quals han vist i continuent veient amb no gaire bons ulls que Espanya es converteixi en una potència industrial".

"El senador americà Mr. Carffey, com d'altres bons americans, ha reiterat recentment la seva amistat amb Espanya quan propugnà, en una brillant intervenció, que s'augmenti l'ajut financer al nostre país."

"Espanya, per una elemental elegància, no pot unir-se a aquestes peticions, com a part interessada que és. No ho féu en el passat ni ho farà en el present. Però això no és obstacle -i ningú no hi pot veure cap mal- que els diaris espanyols publiquin de quant en quant algunes dades preses en les estadístiques de la F.A.O., la interpretació i anàlisi de les quals pertany als financers, economistes i tècnics."

"Aquestes dades són les que es refereixen a la distribució pel món del generós ajut americà en el seu afany de treballar per la pau i la normalitat internacional."

"Fins a començaments de l'any 1956, la distribució geogràfica de l'auxili en dòlars comprenia 18 països europeus i un del S.E. asiàtic. L'ajut sumava 15.497 milions de dòlars. Un gran percentatge d'aquesta important suma fou atribuïda a Anglaterra que rebé 3.396 milions de dòlars. I fou encara més elevada la quantitat rebuda per França que pujà a 3.478 milions de dòlars, amb la qual cosa aquests dos països, entre les divuit nacions europees, beneficiaren de prop del 50 % del total de l'ajut americà."

"Més interessants són les conseqüències que poden deduir-se del restant de l'ajut. Itàlia rebé 1.531 milions de dòlars i Alemanya Occidental 1.415 milions. Per sobre del miler queden encara els Països Baixos, amb 1.134 milions i Grècia amb 1.650. I per sota del miler hi figuren la Iugoslàvia comunista amb 344 milions, quantitat que no rep Espanya que, fins al moment present, solament ha rebut 280 milions, xifra que es veu també superada per

Austria amb 960 milions, Turquia amb 532 milions, Noruega amb 459 milions i Dinamarca amb 309 milions."

"La millor manera de determinar, no obstant, la intensitat de l'ajut és la de relacionar el volum d'aquest amb la respectiva població de cada país. En aquest hom s'adona que Itàlia, per exemple, que no fou neutral en la última guerra i ni tant sols no belligerant, ha rebut, fins al moment present, en virtut del pla Marshall, 2.400 milions de dòlars que al canvi de 45 pesetes per dòlar equivalen a 108.000 milions de pessetes. Es a dir, 2.300 ptes. per cada italià."

"Si Espanya -30 milions d'habitants en números rodons- hagués rebut un tracte idèntic l'ajut hauria pujat no a 280 milions de dòlars, sinó a una xifra vuit vegades superior. Mentre que, com queda establert, a cada italià li corresponen 2.300 ptes., 5.700 a cada francès i 3.700 a cada britànic, cada espanyol ha hagut d'acontentar-se amb 360 ptes."

"En lloc de 280 milions de dòlars, el nostre país hauria d'haver beneficiat d'un ajut d'uns 2.000 milions de dòlars, d'acord amb les xifres italianes."

N. de la R. - Com a punt final voldriem observar, ja que l'esmentat periodista cita Itàlia com exemple, que la nostra germana llatina es desembarassà oportunament del Dictador Mussolini que contra la voluntat del país el conduí a la guerra. Mentre que a Espanya el primer responsable de la guerra civil i de les destruccions materials i morals que aquesta causà, encara continua al poder.

Un nou crèdit de 385.000 dòlars
dels EE.UU. a Espanya.

Espanya ha rebut un crèdit de 385.000 dòlars del Banc d'Exportació i Importació del EE.UU. per a l'adquisició d'un reactor nuclear a la General Electric. El document de concessió d'aquest crèdit fou firmat a Washington el dia 9 de maig per l'ambaixador espanyol Sr. José Ma. Areilza i pel President del Banc, Samuel Waugh.

Un portantveu de l'Ambaixada espanyola ha anunciat que el reactor està destinat a la Junta de l'Energia Nuclear de Madrid. Tan aviat com aquest reactor serà instal·lat a Madrid, el Govern americà, en virtut d'un acord anterior, reintegrarà al Govern espanyol 350.000 dòlars en concepte d'ajut dins del programa d'"àtoms per a la pau".

D'aquesta nota publicada a la premsa espanyola podem extreure'n dues lliçons: el govern americà, com ha vingut fent fins ara a Espanya, abans de lliurar els dòlars assignats s'assegura que el fi a què han estat destinats ha estat respectat; que el material ha d'ésser comprat als EE.UU.

La confiança regna!

Alemanya accentua la seva penetració econòmica a Espanya.

El Sr. Knappstein, Ambaixador d'Alemanya a Espanya, es desplaça a Barcelona per a presidir el "Dia d'Alemanya" a la XXV Fira Internacional de Mostres".

En aquesta ocasió ha declarat: "Set-cents cinquanta exposants alemanys participen enguany a la "Fira Internacional de Barcelona".

"Espanya ofereix un mercat de possibilitats il·limitades per a les exportacions alemanyes, especialment de màquines. Però les exportacions alemanyes a Espanya depenen de les exportacions espanyoles a Alemanya. Alemanya ha consentit a Espanya noves ocasions de venda de vins en particular. Nosaltres hem rebut 180.000 hectòlitres més de vins que no havia estat previst, de flors, de fruits, de llegums, de suro, d'armes, joies, sabó, etc... El turisme alemany aporta a Espanya de 90 a 100 milions de marks cada any."

"Jo crec -afegí el Sr. Knappstein- que Espanya no pot viure sense Europa i Europa sense Espanya. Europa allarga la seva mà a Espanya. Alemanya ha estat, conjuntament amb Itàlia i França, el país que més ha contribuït a la unitat d'Europa. Alemanya recolzarà, si això calgués, la candidatura d'Espanya a la comunitat de nacions europees."

"Per aixecar la seva producció agrícola i industrial, Espanya té necessitat de capitals. La participació alemanya puja, fins a la data, a 42'7 milions de marks, és a dir, 430 milions de pessetes".

Els aprovisionaments de la siderúrgia resten precaris.

La situació de la metallúrgia i de les indústries de transformació espanyoles continua essent precària a causa de la manca d'acer. Espanya només produeix 38'3 quilos d'acer per habitant mentre que a França, la producció és de 306'1 quilos i a Bèlgica de 563 quilos.

El 1956, les importacions de productes laminats han pujat a 131.000 tones, aproximadament la sisena part de les seves necessitats.

L'atorgació de llicències per a les importacions de ferralla i de metalls no ferrosos depèn de l'Institut Nacional de Monedes i hom coneix amb quina parcimònia aquest organisme lliura les llicències.

Per altra part, els preus europeus semblen excessius després de la baixa del valor de la pesseta i Espanya es veu sovint obligada a fer ús d'operacions triangulars per a importar ferralles o d'altres productes útils a la siderúrgia. Alemanya es troba actualment afavorida per a les operacions d'aquest gènere.

En el bon terreny de la Democràcia i de la Llibertat tenim dret a l'ajut de tots els republicans, car nosaltres per a defensar la República estem disposats a donar la vida.

Manuel Carrasco i Formiguera.

-gener del 1931-

ESTADÍSTICA

L'Hospitalet de Llobregat augmenta d'un habitant per hora.

L'Hospitalet de Llobregat creix a un ritme accelerat. Les proves es troben en el transcórrer dels dies en el Document d'Estadística Municipal. En els primers 71 dies de l'any en curs han estat inscrits 1.565 nous residents, sense incloure-hi els nous nascuts. Aquests, en el mateix nombre de dies han sumat uns 235. Total: en aquest espai de temps l'Hospital compta amb 1.800 habitants més que l'any passat.

La mitjana de creixement és, doncs, de 25 nous habitants per dia. Xifra que no es veu gaire disminuïda per les defuncions car, la suma d'aquestes en l'any 1956 fou de 669 que no arriben a dues per dia. La qual cosa indica que l'Hospitalet té un moviment demogràfic igual a 23 altes diàries.

Si el padró augmenta al ritme present a fi d'any l'Hospitalet comptarà amb 8.395 habitants de més que l'any passat. I, fent vaticinis, ens podem permetre el càlcul següent: Si actualment l'Hospital compta amb 100.000 veïns, en 1960 la xifra arribarà a 125.185 ànimes. En 1980 pot arribar a 306.885 i seguint la mateixa progressió a l'any 2.000, que no es troba pas massa lluny, el cens de l'Hospitalet de Llobregat podria arribar al total de 400.000 habitants.

El càlcul pot semblar exageradament optimista; no es troba potser gaire lluny de la realitat si tenim en compte que el 1900 l'Hospitalet solament comptava amb 5.000 habitants; en 57 anys l'augment ha estat de 95.000 i la progressió continua accentuant-se. A més, Barcelona es troba atapeïda i a l'Hospitalet li sobra espai...

Barcelona, després de París, és la ciutat d'Europa de més densitat demogràfica.

A París, sense comptar-hi el Departament del Sena, dins de 104 Km. quadrats hi viuen 2.726.000 habitants; densitat: 26.211. A Barcelona que té 99 Km. quadrats hi viuen 1.445.000 habitants; densitat: 14.597. Londres, l'extensió de la qual és de 1.870 Km. té 8.364.000 habitants; densitat: 4.471. Madrid amb els seus 576 Km. quadrats, prop de sis vegades més extens que Barcelona, té 1.618.000 habitants; densitat: 2.809 i Roma, 1.939 Km. quadrats i 1.696.000 habitants, té una densitat de 874.

Quatre milions d'analfabets a Espanya.

En el curs d'una conferència que donà a la Universitat de Sevilla a primers de maig el Sr. Tena Artigues, director general de l'Ensenyament primària, ha evaluat a dos milions el nombre d'infants analfabets -sobre els sis milions d'edat escolar- i a quatre milions el conjunt d'analfabets a Espanya. Assegurà igualment que l'index d'analfabetisme a Espanya afecta el

17 % de la població; la major part es troben a Andalusia i Extremadura; és al Nord on l'índex és més baix.

Cal, afegí, que els infants de 6 a 12 anys puguin anar a l'escola, però, sobre dels tres milions d'infants que es troben en aquesta edat, 950.000 no disposen d'escola que pugui acollir-los. Manquen 25.000 escoles noves i 17.000 de les existents necessiten ésser reparades. Aquests treballs indispensables, si es vol aportar una solució al problema de l'analfabetisme, requereixen unes despeses de 8.000 milions de pessetes; hom espera cobrir-les amb un emprèstit de 2.500 milions de pessetes que arrossegarien d'altres investiments de capitals per diversos organismes. No obstant, caldrà resoldre un altre problema car les 25.000 noves escoles requereixen un nombre molt més elevat de mestres la qual cosa representa un augment considerable del pressupost de l'ensenyament.

A Barcelona hi ha 60.000 infants sense escola

La Municipalitat de Barcelona s'ha ocupat també d'aquest important problema. Entre l'Estat i la Municipalitat solament disposen d'escoles per 35.222 infants sobre els 238.935 del cens escolar (de 3 a 15 anys). Les escoles privades tenen un efectiu de 147.742 infants, és a dir, més de quatre vegades superior a la suma dels efectius de les escoles municipals i de l'Estat. Amb tot hi ha a Barcelona 55.971 infants que no troben escola que pugui acollir-los.

Quan hom recorda els esforços realitzats per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona durant la República per tal de dotar la població d'edat escolar de casa nostra de les escoles i els centres docents indispensables per a l'educació gratuïta dels infants i de la joventut i, constatem avui, passats més de divuit anys de la victòria franquista, que res o molt poca cosa ha estat feta per a la instrucció pública creiem que si no n'hi hagués d'altres, aquesta raó seria suficient per a revoltar-nos contra l'actual règim d'Espanya.

Deia l'illustre patrici Humbert TORRES en el mes de setembre de l'any 1931 a les Constituents de la República:

"... No importa que Galícia, Navarra, i el País Basc conservin d'una manera viva els seus sentiments particularistes i en canvi d'altres com Aragó, Castella, i Andalusia sembla que el tinguin mort..."

Manquèn a la Ciutat de Barcelona 60.000 allotjaments. - L'Ajuntament crea la Tinència d'Alcaldia de la Població i la Vivenda.-

La crisi de l'allotjament que sofreixen quasi totes les grans ciutats d'Europa és també un greu problema per a la Capital de Catalunya que, a més del creixement normal de la població degut a les naixences, rep cada any un nombre important d'immigrants procedents principalment de les regions del sud d'Espanya. Hom no desconeix que un nombre important de residents a la capital viu en barraques i xavoles als afores de la ciutat.

A la recerca d'una solució l'Ajuntament de Barcelona ha creat la Tinència d'Alcaldia de la Població i la Vivenda. El Sr. Santiago de Creülles, que es troba al Cap d'aquesta Tinència, de passatga a Madrid ha estat entrevistat per un redactor del diaria "Ya". A fins informatius creiem d'interès de donar a conèixer als nostres lectors algunes de les respostes amb què el Sr. Cruïlles ha contestat a les preguntes del periodista madrileny.

No és intenció nostra avui, la de fer una crítica detallada dels projectes del Cap de la Tinència de la Població i la Vivenda; direm, però, que dubtem del seu èxit car la solució del problema de l'allotjament en el món modern, descomptant la construcció a fins rentables (lloguers elevadíssims), solament pot ésser resolta en forma cooperativa o municipal si aquests organismes poden disposar, al seu començament, de crèdits importants, els quals son amortits a llarg terme. I, son crèdits el que manquen a l'Espanya actual. I, sense mitjans econòmics els plans no passen de l'estadi de projectes.!

- " - ?Quin ha estat el fi més important que es persegueix amb la creació d'aquesta Tinència d'Alcaldia?"
- " - Planejar i iniciar la construcció de vivendas, deixant a la iniciativa privada l'execució de la part més important, procurant, d'ésser possible, que els afanys de lucre quedin de costat. Intentarem, al menys, pal·liar amb esperit social i cristià aquest problema de la vivenda que és un dels més greus que tenim plantejats".
- " - ?Quantes vivendes són necessàries a Barcelona?"
- " - Al voltant de 60.000, dèficit que va incrementant-se cada any que passa. Tingueu en compte que anualment hi ha a la Ciutat Comtal entre 10.000 i 12.000 matrimonis i el nombre d'immigrants procedents de Jaen, Llevant, Múrcia, Albacete i Almeria dona una xifra aproximada de 30.000."
- " - El Ministre de la Vivenda parlà recentment sobre les mesures que calia adoptar en l'ordre de prohibir la immigració a les grans ciutats. ?Ha pres Barcelona alguna mesura en aquest sentit?"

- " - Doncs, sí. Ha estat per part del Govern Civil el qual ha prohibit l'entrada i instal·lació a la capital a tots aquells que no presentin un contracte de treball".
- " - Retornant al tema de la construcció de vivendes. ?Com es proposa atacar el problema la nova Tinència d'Alcaldia?"
- " - Existeix el propòsit de crear uns nuclis d'absorció al voltant de la capital, nuclis que substitueixin, dignifiquin i elevin el nivell dels actuals suburbis. Aquest propòsit porta inherent la transformació del suburbis en barris de personalitat i característiques pròpies".
- " - De quantes vivendes constaran aquests nuclis d'absorció?"
- " - Aproximadament de 1.500 a 2.000. Volem que els pisos tinguin una extensió superior als 70 metres quadrats."
- " - ?I les rendes?"
- " - Tendim a fer propietaris, pels quals, essent pisos amortitzables, la renda mensual no excedeixi de 500 pessetes."
- " - Amb quin pressupost compta la nova Tinència d'Alcaldia per a realitzar tot això?"
- " - En realitat encara no tenim un pressupost fixe. N'hem rebut un d'extraordinari de 50 milions de pessetes el qual es troba quasi esgotat i un crèdit del Banc de Crèdit Local. Però, com deia anteriorment, el nostre treball no és l'especific de construir vivendes, sinó el de planejar i orientar les cooperatives i institucions benèfiques i entitats de tot ordre que fora del fi de lucre es preocupin dels problemes de la vivenda escometent-los i resolvent-los particularment."
- " - A Barcelona, el problema deu trobar un paliatiu amb l'edificació de cases per a venda de pisos. ?No?"
- " - La veritat és que allí està costant molt de treball entre la gent l'adquisició de pisos previ el ràpid pagament del seu import. També és veritat que no es construeix quasi bé res d'arrendament. No obstant, una fórmula que va bé a tothom és la compra de pisos per amortització."

Augment de les tarifes dels taxis a Barcelona.

El Consell Municipal de Barcelona en la seva sessió del 31 de maig aprovà un augment de les tarifes dels taxis. Aquest augment representa una pesseta en baixar la bandereta del taxímetre; no hi ha cap modificació pel restant. L'estacionament per hores passa de 18 a 36 ptes. El trasllat a l'aerodrom del Prat sofreix un augment de 20 ptes. conservant-se els retorns més allunyats de la capital i, en canvi, queden suprimits els retorns a les places de braus i als camps de futbol els dies d'espectacle.

Els preus de l'electricitat també augmenten.

El govern del general Franco ha anunciat un augment del 20 % de les tarifes de l'electricitat per a us domèstic. L'augment serà menys fort per a l'electricitat per a us industrial.

L'ex-Conseller de la Generalitat Sr. Joan Comorera ha ingressat a l'Hospital Militar de Barcelona.

L'ex-Conseller de la Generalitat Sr. Joan Comorera que es trobava a la Presó Model de Barcelona i que ha d'ésser jutjat per un tribunal militar que li demana la pena de mort, ha estat traslladat, degut al seu precari estat de salut a l'Hospital Militar de la capital de Catalunya.

Darrerament, els escriptors, homes de ciència, artistes, etc... sotassignats, que el sol exercici de llur professió d'intellectuals, sense obligació partidista, ha portat sovint a unir-se en una mateixa preocupació de justícia i de llibertat, adjuren solemnement el govern del general Franco perquè consideri la reprovació que no deixaria de comportar, per a ell, un nou crim davant la consciència mundial i perquè suspengui el judici que amenaça actualment la vida del Sr. Joan Comorera.

Claude Aveline, escriptor - Albert Bayet, President de la Lliga de l'Ensenyament francès - Albert Béguin, Director de la revista "Esprit" - André Blumel, jurista - Claude Bourdet, Director del setmanari "France Observateur" - Albert Camus, escriptor - Pau Casals, violoncel·lista - Jean Cassou, membre corresponent de la "Real Academia Española" i Conservador del Museu d'Art Modern de París - Marc Chagall, artista pintor - Jean Cocteau, de l'Acadèmia Francesa - Pierre Cot, diputat, ex-ministre de França - Georges Duhamel, de l'Acadèmia Francesa, membre de l'Acadèmia de Medicina de França - A. Forcinal, diputat i ex-ministre de França - Emile Khan, President de la Lliga francesa dels Drets de l'Home - Louis Martin-Chauffier, escriptor - François Mauriac, de l'Acadèmia Francesa - Paul Rivet, Director-fundador del Museu de l'Home, de París - Josep Rous, jurista - Eduardo Santos, ex-President de Colòmbia - J.P. Sartre, escriptor - Henry Torrès, President del Tribunal Suprem de França, senador - Vercors, President honorari del Comitè Nacional d'Escriptors de França.

— ○ —
Continua el malestar i l'agitació entre els estudiants de Barcelona.

Un acte de sabotatge.

La premsa internacional ha donat per acabada l'agitació dels estudiants de Barcelona. La premsa espanyola té prou cura de no esmentar el més lleu incident o acte de protesta contra del règim. Aparentment, doncs, la calma i la tranquil·litat regna en la Universitat de Barcelona.

Diem aparentment car en el curs de la primera quinzena del mes de maig els estudiants foren convocats per a assistir a la inauguració del "Bar Chamizo" magníficament instal·lat pel SEU a l'interior de la Universitat amb intenció d'atreure's els estudiants. A l'acte hi assistiren els líders falangistes del SEU els quals pronunciaren discursos. Per tal d'agrementar la festa hi feren prendre part la "Tuna Universitària" també del SEU. Els estudiants en ple concert de la "Tuna" es posaren a cantar a plena veu el "Gaudeamus Igitur" (himne estudiantil medieval que, pels estudiants catalans significa un cant de llibertat). La festa acabà amb un gran escàndol en mig del qual foren llençades bombes fèrides que, amb la seva mala olor obligaren tothom a abandonar el local.

L'endemà al matí el Bar en qüestió aparegué destruït, tot trencat i per terra i, a la paret, escrit amb quitrà, un gran cartell que deia: "Visca la República! Llibertat pels detinguts!" És la primera vegada en el curs del règim franquista que el mot "Visca la República" apareix a la Universitat de Barcelona.

Però la cosa no acabà ací. A mig matí mentre tothom era a classe s'oí una gran explosió que esverà tothom i, un fum espès s'escampà pels corredors i per les classes. Era una bomba o petard que havia explotat a l'interior del Bar ja destruït.

"Així acabà, per ara, el darrer intent de soborn del SEU"

Acabament de curs.

El curs 1956-57 acaba, però el descontent i la voluntat de continuar la lluita continua viu en l'esperit dels estudiants. N'és testimoni el manifest que tenim davant dels ulls i del qual extraïem els següents paràgrafs:

"Sabem que Espanya està passant una de les pitjors crisis econòmiques i culturals de la seva història"

"El règim ens ha robat la llibertat i ens obliga a viure en l'esclavitud i en la mentida"

"Molts universitaris han expressat en aquest curs la seva disconformitat davant d'aquesta esclavitud i aquesta mentida"

"A l'avenir actuarem des d'un principi contra elles".

Balanç de la repressió.

Cinc estudiants continuen empresonats: Domènec Madolell, Francesc Foncillas, Eduard Tell, Octavi Palliza i Alvar Rosal.

Han estat processats els estudiants: Argente, Canals, Maluquer, Ribes Riera, Fluvià, Masoliver, Lores, Caballeries, Calvo, Jutglar, Max Kaner, Figuerol, Senillosa i l'advocat Montanyola.

S'ha fet expedient a uns 30 estudiants amb l'intenció de fer-los perdre la carrera i privar-los d'estudiar en cap Universitat d'Espanya.

Han perdut el curs veient-se obligats a recomençar-lo de 250 a 300 estudiants.

Multes: Uns dos-cents/cinquanta estudiants han hagut de pagar la matrícula dues vegades més.

Solidaritat estudiantil internacional pels universitaris catalans.

D'arreu ens han arribat noves de reunions hagudes en el si de diverses universitats americ-llatines i europees i d'organitzacions nacionals d'estudiants, en el curs de les quals s'han votat resolucions de solidaritat amb els universitaris barcelonins. Telegrames i lletres han estat adreçats al general Franco i al seu govern reclamant la llibertat dels empresonats, l'anul·lació de les sancions i el dret, pels estudiants d'Espanya, de poder organitzar-se lliurement.

Fira de Mostres a Barcelona.

Enguany la Fira de Mostres que al mes de juny ha tingut lloc a Barcelona ha celebrat el seu 25è aniversari. La Fira d'enguany ha tingut una gran importància car ha demostrat que continua éssent, no solament la primera de les que es celebren a la Península, sinó també una de les més importants d'Europa.

La indústria catalana ha fet un gran esforç per tal de demostrar, malgrat tots els obstacles amb què ha de lluitar, la seva potencialitat i els seus anhels per tal de posar aquesta en situació de lluitar amb la indústria de fora de Catalunya. Hi han exposat també industrials de 27 països estrangers que han volgut portar-hi el seu concurs i a la vegada demostrar la importància que donen a la nostra Fira. Alemanya occidental és el país d'on més exposants hi han concorregut, car aquest, han estat 518; França i Anglaterra hi han participat també brillantment.

Prop de dos milions de persones han visitat la Fira i el volum d'operacions realitzades sembla que gira al voltant de mil milions de pessetes, és a dir, dos cents milions més que l'any passat.

VIIIè. APLEC DE LA SARDANA

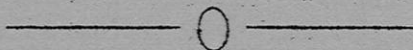
Tolosa del Llenguadoc, 7 de Juliol del 1957.

Per setena vegada consecutiva a França, l'APLEC DE LA SARDANA, "lliure manifestació de catalanitat en terres de França, tindrà lloc enguany a Tolosa, Capital del Llenguadoc, el primer diumenge de juliol, dia 7, matí i tarda, acabant-se amb una exhibició folklòrica catalana à càrrec dels Grups Folklòrics del "Foment de la Sardana", de Perpinyà, i de la "Llar de Germanor Catalana", de Tolosa. La Cobla "COMBO-GILI", de Tuïr, assegurarà la part musical.

Els positius resultats obtinguts durant els sis anys passats, i l'absoluta coincidència patriòtica assolida últimament de la part de totes les Entitats catalanes de França, encoratgen els organitzadors a preservar en la tasca iniciada; continuïtat de la tradició patriòtica dels Aplecs sardanístics de Catalunya i concentració de compatriotes de França en un acte de germanor catalana sota el signe del nexa comú d'amor a la Pàtria.

Tenint en compte que aquest any coincideix amb el 50è Aniversari del Primer Aplec Sardanístic de Vallvidrera, pelegrinatge patriòtic a "Vilajoana", la casa on morí el nostre poeta nacional Jacint VERDAGUER, la Comissió Organitzadora espera que seran nombrosos els compatriotes que voldran associar-se a aquest 50è. Aniversari, esdeveniment digne de commemorar-se per haver constituït un fet de gran importància en els annals del Moviment catalanista.

La Comissió Organitzadora fa avinent que ha posat a la venda una tarja postal de propaganda de l'Aplec, pels compatriotes que vulguin servir-se'n per a llur correspondència. Feu-ne la demanda, com també tota altre classe de detalls, a la Comissió Organitzadora; 17, rue des Sept-Troubadours, Toulouse. (Hte. Gne.)

Sardanes a París

Havent-se constituït a París el "Club Sardanista de París" que anima el rossellonès Sr. Enric Prepatx-Saisset, autor de l'excel·lent llibre "La Sardane. la danse des Catalans", en aquests darrers temps, per joia de tots aquells que estimen la nostra dansa, la sardana ha pogut ésser puntejada a les places públiques de París.

En el curs del mes de maig, cada dissabte a la tarda hi ha hagut una audició de sardanes, primer a la plaça Dauphine i després a la històrica Place des Vosges. La tècnica moderna de fabricació de discos permet avui l'enregistrament complet de totes les tirades que comporta una sardana per a ésser dansada. Fou doncs al só de les sardanes enregistrades per diverses cobles i que els altaveus amplificaven, que tingueren lloc aquestes audicions.

Però, arran de la vinguda a París de la cobla rossellonesa Combo-Gili de Turir diverses manifestacions folklòriques pogueren ésser organitzades els dies 14, 15 i 16 del present mes de juny.

El dia 14 a les set del vespre audició i ballada de sardanes al patí del Museu d'Art Modern de París.

El dia 15, a les 9 del vespre tingué lloc una gran Festa Catalana al Palau de Chaillot la sala més vasta de París, organitzada pel "Club Sardanista de París" amb la col·laboració del Casal de Catalunya i "L'amicale des Catalans de París". En el curs d'aquesta poguérem aplaudir les cançons catalanes que interpretaren a duo les germanes Soler; Anita Soler, directora de les emissions de teatre "Art et Travail" de la Ràdio-Televisió Francesa qui llegí un treball recordant els seus orígens catalans; Armand Lanoux, escriptor, productor a la R.T.F. qui presentà "La Rose des Sardanes", "suite" poètica en el curs de la qual Gisèle Casadesus, també de nissaga catalana, societària de la Comèdia Francesa, llegí diversos poemes referents a la sardana; Françoise et Dominique, dels Ballets Moderns de París, presentaren conjuntament amb Jacqueline Séréville: "Cants de Catalunya", suite de danses sobre els motius de "El Cavaller enamorat", "La sardana de les monges" i "Bonica" interpretades per la Cobla Combo-Gili la qual il·lustrà tots els motius i acompanyaments musicals de la vetllada. L'Orfeó del "Casal de Catalunya" de París i l'Esbart de dansaires de l'"Amicale des Catalans de París". Una festa molt reeixida que deixà un grat record als nombrosos assistents.

El dia 16 a la tarda als Jardins del Luxembourg amb la col·laboració de la Cobla Combo-Gili tingué lloc una ballada de sardanes durant la qual l'Esbart de Dansaires de l'"Amicale des Catalans de Paris" féu una exhibició de danses catalanes.

A la nit del mateix dia la Cobla Combo-Gili i l'Esbart de Dansaires de l'"Amicale des Catalans de Paris" prengueren part a la festa de la "Kermesse aux Etoiles" que tenia lloc als jardins de les Tuileries.

Totes aquestes manifestacions han desvetllat un corrent de simpatia per a les coses catalanes als nombrosos parisencs que tingueren l'ocasió de contemplar-les, ensems que serveixen per a estrènyer els lligams de germanor entre els catalans d'un i altre costats dels Pirineus.

Fem vots perquè les activitats del "Club Sardanista de París" continuïn i puguin ampliar-se presidides per l'encert que les ha acompanyades fins ara.

Nou Consell Directiu al "Centre Català"
de Santiago de Xile.

El Consell Directiu del "Centre Català" de Santiago de Xile, ha quedat reglamentàriament constituït per a dirigir les tasques de l'Entitat per l'exercici 1957-58, en la forma següent:

President :	Sr. Cristià Agudé
Vice-President	Sr. Pere Mir
Secretari	Sr. E. Serra Ràfols
Vice-Secretari	Sr. Evoli Fernández .
Tresorer	Sr. Joan Palomas
Bibliotecari	Sr. Claudi Tarragó
Vocals	Srs. Alvar Salamero - C. Morlans Pujol - Josep Puchalt Alfred Gili - Albert Delfau - Enric Forés.

En prendre possessió del seu càrrec aquest Consell ha adreçat una lletra a l'Honorable President de la Generalitat en la qual expressen:

" Amb aquest motiu ens plau oferir-vos el testimoni de la nostra més alta consideració, tot desitjant-vos molt d'encert en la vostra tasca de promoure la unió dels catalans i de fer més pròxima l'alliberació de Catalunya; tasca en la qual la nostra Entitat, tot mantenint-se allunyada de partidismes polítics per tal de preservar la interna unitat, sempre col·laborarà amb fidelitat i l'esperit de catalanitat que li són substancials".

ANDORRA al ROSSELLÓ

La Diada d'ANDORRA al ROSSELLÓ que els Cors Andorrans celebraren a Perpinyà el 13 de juny tingué un esclat extraordinari. Aquesta Diada estigué sota l'alt patrocini del Molt Illustre Senyor Síndic General i del Consell de les Valls d'Andorra i sota la Presidència d'Honor i efectiva dels Molts Illustres Senyors: Delegat Permanent del Co-Príncep President de la República Francesa, Prefecte dels Pirineus Orientals, del Veguer de França a Andorra, del President del Consell General dels Pirineus Orientals, de l'Alcalde de Perpinyà i de Sa Excllència Monsenyor Bernard, Bisbe d'Elna i Perpinyà.

Les festes començaren al matí amb un gran concert espiritual a la Catedral de Sant Joan on sota la direcció del Mestre Josep FONTBERNAT, el Cor Andorrà del Centre de Cultura Lauredià de Sant Julià de Lòria i del Cor Andorrà del Centre Cultural de les Escaldes-Engordany, cantaren d'una manera perfecta i amb un sentiment que encomanà emoció a tots els assistents que omplien la nau de la Catedral. El concert començà per "Dolça Presó" del Mestre Pau Casals, "Santa Nit" de Mohr, versió catalana del Pare Enric Graner, monjo de Montserrat, "El noi de la mare" harmonització del Mestre Fontbernat i acabà amb el "Virolai" de Mossèn Cinto Verdaguer i el Mestre Rodoreda.

Tot seguit tingué lloc a la Prefectura dels Pirineus Orientals una recepció oferta pel Prefecte M. Justin, Delegat Permanent del Co-Príncep, a la Delegació andorrana composta pel Molt Illustre Lluís Duro, Conseller General i President del Centre de Cultura de Sant Julià de Lòria, Adolf Samure, Conseller General de Les Escaldes, Mossèn Argelagos, Conseller General, dels Srs. Martí delegat del Sindicat d'Iniciativa, Pi del Centre Cultural de Les Escaldes, i Jordi Pujol representant de Sant Julià.

A migdia la Delegació Andorrana, acompanyada pels Cors i el Mestre Josep Fontbernat, foren rebuts a l'Ajuntament de Perpinyà, pel seu Alcalde M. Deperdon i M. Boulangier, secretari general de la Prefectura, per diferents regidors i per representacions de totes les entitats artístiques i folklòriques de la ciutat. Després del Vi d'Honor amb què foren obsequiats els presents l'alcalde M. Deperdon féu un brillant parlament per agrair la visita i felicitar per l'èxit aconseguit. Dirigint-se al Mestre Fontbernat i els seus cantaires, acabà la seva salutació dient-los: "Us rebem a la Sala de Maridatges del nostre vell Palau i sapiguen que per a nosaltres és un honor i també una ben íntima satisfaccio".

A continuació el Mestre Fontbernat, contestà per agrair a les autoritats franceses l'acollida que els havien fet. Va evocar també les figures que en aquella sala havien estat acollides les quals tenien per a tots records inoblidables i acabà dient que per a tots ells era un gran honor que estimaven i que no oblidarien. La recepció acabà amb una gran ballada de Sardanes a la Plaça de la Llotja davant de la Venus de Maillol.

A la nit tingué lloc el gran Concert de Gala al Teatre Nou de Perpinyà. Aquest fou un gran èxit dels Cors Andorrans dirigits pel Mestre Josep FONTBERNAT. Donada la importància i l'èxit inoblidable, com molt bé va manifestar l'important diari de Perpinyà "L'Independant" ens plau reproduir d'aquest la ressenya que féu d'aquest Concert que fou la darrera manifestació de la Diada ANDORRA al ROSSELLÓ.

Amb la presència de totes les autoritats franceses i andorranes i amb la sala plena de gom a gom les cortines de l'escenari del Teatre Nou s'obriren per a donar començament al Concert.

"Aixecat el teló el públic aplaudí el magnífic quadre que formaven al voltant del Mestre Josep FONTBERNAT els 200 cantaires de l'Esbart de Santa Anna, del Centre Cultural de Les Escaldes-Engordany i de l'Esbart Andorrà del Centre Cultural Lauredià de Sant Julià de Lòria abillats amb els típics vestits de Les Valls." "Les dues filles del Sr. Fontbernat es trobaven una a cada costat del grup de cantaires. Una d'elles abillada amb el vestit típic andorrà i l'altra amb el vestit provençal. S'hi trobava també la Cobla Perpinyà i els petits sardanistes d'Andorra. Al fons de l'escena la senyera andorrana en mig de la bandera tricolor dels cantaires catalans i la senyera de l'Orfeó Català."

"La primera part del programa s'obrí amb la "Marxa del Consell". De les diverses obres interpretades pels Cors amb un talent que assolía la perfecció, ens plau de citar tot particularment les cançons populars harmonitzades pel Mestre Fontbernat. Amb quin fervor hom escoltà l'admirable "Cant dels Ocells" universalitzat pel Mestre Pau Casals a qui Fontbernat dedicà un emotiu record. Hom escoltà a continuació les versions catalana i rossellonesa de "Lo Pardal" i "Muntanyes Regalades" que hagueren d'ésser repetides en mig de l'entusiasme general."

"Els Cors andorrans feren apreciar la riquesa de llurs veus amb el cant de "L'Emigrant" del Mestre Vives, lletra de Mossèn Cinto ço que significà un emocionant homenatge al poeta del Canigó."

Tres cançons populars occitanes harmonitzades pel Mestre Fontbernat encantaren els auditors. El director dels Cors andorrans oferí una d'elles "Lo Boier", cant dels alpigesos, al seu amic l'escriptor Henri Duclos autor de "L'Abbesse" i de "Prieur de Prouilles". La solista Josefina Fontbernat cantà d'una manera exquisita un passatge de "Jano d'Aimé" del Quercy."

"Un festival de les cèlebres sardanes del Mestre Enric Morera fou ofert al públic. Dues d'aquestes cançons foren executades amb acompanyament de la Cobla Perpinyà sense prèvia preparació. Ningú no s'hauria adonat d'aquesta improvisació si Fontbernat no l'hagués prèviament esmentada per a demanar la indulgència del públic. Precaució inútil, la sala aplaudint frenèticament reclamà la repetició de "La Santa Espina" i de "L'Arbre Sagrat". Dempeus aclamà l'himne nacional andorrà de Mr. Benlloc qui fou co-Príncep d'Andorra i l'himne nacional francès."

"Fent-se intèrpret dels sentiments dels nostres compatriotes el Sr. Prefecte de Perpinyà felicità altament el Mestre Fontbernat i els coristes andorrans."

Homenatge a l'ex-President de MÈXIC
el general Lázaro CÁRDENAS.

A la ciutat de Mèxic al dia 14 d'abril passat, aniversari de la proclamació de la República Espanyola, es va celebrar un gran homenatge a l'ex-President de la República mexicana, el general Lázaro CÁRDENAS, com a reconeixença per la seva actuació a favor de la República i de tots aquells a qui Mèxic va oferir la seva hospitalitat o va defensar i protegir trobessin allà on es trobessin.

A l'acte hi varen assistir representacions de totes les organitzacions de l'emigració que es troben a Mèxic i es varen rebre d'arreu del món milers de missatges d'afecte i agraïment al general Lázaro CÁRDENAS. També hi assistiren rellevants personalitats polítiques mexicanes.

L'Honorable President de la Generalitat, va enviar al general CÁRDENAS, un missatge d'agraïment i cordial afecte i delegà la seva representació al Vice-President del Parlament de Catalunya Sr. F. Farreras i Duran.

LLIBRES

"La Acción de Francia en Cataluña en la pugna por la hegemonía de Europa (1640-1659)"
per Josep Sanabre Pvre.

És de tots els catalans sabut que un dels períodes més dramàtics de la història de l'època moderna de Catalunya és el de la guerra dita dels Segadors (1640-1659). Encara que actualment és costum aprofitar els centenaris dels fets històrics per estudiar i revisar el procés dels passats esdeveniments, fins avui, degut a les circumstàncies anormals imperant a Catalunya, un silenci absolut s'havia fet sobre aquest tema, considerat subversiu pels representants de l'actual règim espanyol. Però darrerament s'ha trencat l'esmentat silenci amb l'aparició d'un llibre titulat "L'acción de Francia en Cataluña en la pugna por la hegemonía de Europa (1640-1659)". L'obra escrita pel Reverent Josep Sanabre, Arxiver de la Cúria Episcopal de Barcelona, és fruit de llargs anys d'investigació en els Arxius de Barcelona: Generalitat i Consell de Cent; París, Vaticà i Madrid. 400 notes quasi totes referents als esmentats arxius i un centenar de documents inèdits, del més alt valor diplomàtic, proporcionen la base de l'autor del voluminós llibre, unes 700 pàgines.

L'autor ha dividit el llibre en tres parts. Primerament estudia el procés i motius de la separació de Catalunya i d'Espanya des del 1630 al 1640, analitzant la dissortada política dels Olivares, Villanuevas i de Felip IV, a base de les actes del Consell d'Estat i decrets del Rei. Aquesta part ha estat silenciada pels comentaris de la premsa espanyola. Després projecta amb documentació extreta quasi tota dels Arxius del Ministeri de Negocis Estrangers del Palau del Quai d'Orsay, l'anexió de Catalunya a França, i els 12 anys d'ocupació del Principat pels francesos (1640-1652) i, finalment estudia la resistència i protestes de Catalunya contra els tercis enviats per França.

Entre els aspectes més interessants de l'obra cal remarcar les instruccions donades per la Cancilleria de París als virreis enviats a Catalunya des del 1641 al 1652 i els plans polítics de Richelieu i Mazarin referents a Catalunya, l'ocupació de la qual els interessa com a peça a jugar en els futurs tractats de pau per assolir la cessió a França del Rosselló i de Flandes meridional, com així esdevingué el 1659. És amplament estudiada l'amputació a Catalunya dels comtats del Rosselló, Conflent i part del de Cerdanya.

Un dels mèrits de més relleu de l'obra és donar a conèixer unes valuoses fonts documentals sense la consulta de les quals no es podrà escriure sobre aquest període i que demostrin la influència decisiva que tingué el front de Catalunya en el desenllaç definitiu d'aquella llarga pugna per l'hegemonia d'Europa, perduda per sempre més per aquella Espanya incomprensiva als seus problemes interiors i sense respecte als pactes convinguts amb els pobles associats a la Corona Catòlica.

El sentit polític del llibre queda ben aclarit amb les paraules amb què es clou, que textualment diuen: "Fem els més fervents vots perquè les objectives pàgines d'aquest llibre i l'evocació de tants desencerts polítics i les seves fatals conseqüències per a la nostra pàtria contribueixin a què es rectifiquin els lamentables procediments emprats i els judicis erronis que meresqueren, i serveixin per a restablir la veritat i la justícia, úniques bases sobre les quals pot organitzar-se la convivència, efusiva, perenne i fecunda dels pobles hispànics."

"Seis años con Don Francisco Cambó"
per Joaquim Ma. de Nadal.

En aquests darrers temps, malgrat les dificultats que troben els seus autors o la passió partidista que alguns d'ells no poden evitar, hem de reconèixer que a casa nostra hi ha un veritable interès a estudiar en forma de biografies o d'altres assaigs certs moments importants de la vida política de Catalunya i d'Espanya. Comprenem, donada la mentalitat dels responsables a orientar les noves generacions, el seu interès a fer oblidar aquells d'una ben determinada tendència amb qui s'ha conviscut en el passat i, en no facilitar massa el coneixement de certs esdeveniments ocorreguts en el nostre país. Això, podríem afegir que és normal. Però, el que no comprenem és que certs autors no tinguin l'objectivitat que els hauria d'imposar la seva pròpia història política.

Ens mou a fer aquestes reflexions la recent publicació d'un llibre titulat "Seis años con Don Francisco Cambó". El seu autor és l'ex-diputat republicà Sr. Joaquim Ma. de Nadal. Aquest llibre sembla que ha tingut un gran èxit i veritablement es llegeix amb cert interès i estem segurs que aquells que no han viscut el temps que narra el Sr. Nadal, hauran estat profundament impressionats per la gran influència política que va tenir en el seu temps el Sr. Cambó, i encara més pel fet que aquell la constatava en un període que ell podia considerar com un fracàs d'una lluita de prop de trenta anys del Sr. Cambó al servei dels seus ideals. Però, francament hem de dir que la lectura d'aquest llibre a nosaltres ens ha decepcionat profundament, car el Cambó que en resum es desprèn del llibre del Sr. Nadal, no és, al nostre entendre una de les figures més dominants que en certs aspectes ha tingut Catalunya en el que va de segle.

El Cambó que ens dibuixa i de qui ens parla el Sr. Nadal no s'adiu sovint amb la realitat del que fou. A través dels seus comentaris o del material que ha escollit per a presentar-lo, ens dona la sensació d'un Cambó, perfecte polític provincial que va a Madrid a especular amb la seva influència política passada i que tota la seva acció queda limitada a donar consells per veure si això li permet d'ésser un determinant en la vida política del país. Comprenem que el càrrec de cronista de l'Ajuntament de Barcelona i la situació en què viu el país hagin limitat els propòsits del Sr. Nadal, però ens sembla que, si com ell diu, va merèixer tantes confiances del Sr. Cambó al qui tant admirava, que no ha servit la seva memòria, com la figura d'aquest català es mereixia.

Francesc Cambó en la seva actuació política va tenir greus errors, ja sabem que aquells que no en cometen són els dictadors o els que mai no fan res, però per damunt de tota passió partidista cal reconèixer que la seva acció i la seva influència a Catalunya van ésser ben considerables, però el seu prestigi i la seva autoritat a Espanya, ara per ara, en el que va de segle cap català l'ha obtinguda. Aquesta veritat, després de llegit el llibre del Sr. Nadal, no es veu enlloc, car aquest ens dona la sensació que realment el seu llibre és escrit pensant en la seva condició de cronista més que en l'home polític amb qui durant un llarg temps va compartir la seva vida i l'acció: Francesc Cambó.

Es veritat que no tots els documents que obren en poder del Sr. Nadal, segons ell ens anuncia han estat abocats en el llibre que comentem. Desitgem, doncs, com ell mateix, que un bon dia amb tota llibertat ens faci conèixer certs aspectes de la vida, activitats i influència que Francesc Cambó tingué en tots els àmbits de la política catalana i espanyola.

Malgrat els oblits volguts i la figura no massa ajustada a la realitat que ens dona J. Ma. de Nadal "Seis años con Don Francisco Cambó" és un llibre a tenir en compte i, encara ho seria més, i això a l'autor li treu prestigi i seriositat en els seus judicis, el fet més que lamentable de donar compte de fets, referents a la seva persona que, estem segurs, que no interessaven a ningú. Malgrat les seves constants afirmacions dels seus sentiments religiosos es veu que no els ha tingut massa en compte, car si els hagués respectat no s'hauria atrevit en certs passatges de la seva relació a donar una versió de certs fets que solament obeeixen a la seva imaginació o són esmentats per a demostrar la seva adhesió al règim franquista. Per altra part ens sembla que les seves persecucions convenceran ben poca gent car, si fos veritat el que diu, és evident que no hauria escrit el llibre que ha publicat.

Ens fa l'efecte que després de tants anys el Sr. Nadal hauria fet millor de no oblidar la seva vida política i els deures que aquesta comporta.

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ N°. 19 - MAI-JUIN 1957
Publication mensuelle

Directeur-Gérant: André Cortines
Ronéotypé par les Services d'Information de la
GENERALITÉ DE CATALOGNE

Boîte Postale 41-02
PARIS

SUBSCRIPCIÓ

Sis números : 300 francs

Compte Xecs Postals: 13.572-07, a nom
de

"BUTLLETÍ D' INFORMACIÓ"
168, Rue Saint-Denis
PARIS 2ème.

GENERALITAT de CATALUNYA

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ

juliol-agost-setembre - 1957 - nº 20

En el 21è aniversari del 19 de juliol del 1936

Fidelitat a Catalunya!

Fa 21 anys que el poble de Barcelona i el de tot Catalunya responent a la crida del President Companys, es sumava a les forces d'ordre públic de la Generalitat, i després d'una lluita heròica vencien en unes hores la insurrecció militar en tot el territori català.

El nostre emocionat record, en aquest aniversari, per a tots aquells que caigueren en defensa dels ideals de llibertat pels quals lluitavem i, en defensa de les Institucions que el poble s'havia donat, volem significar-lo en aquesta ocasió, fent una reafirmació de fidelitat als principis pels quals combaterem.

Catalunya, que desinteressadament contribuí amb tots els seus recursos a fer la guerra no pot renunciar a cap de les llibertats obtingudes amb la suma de tants sacrificis. Pretendre oblidar-les, encara que fos circumstancialment per raons oportunistes, seria negar la nostra pròpia significació i hipotecar l'avenir de la nostra Pàtria.

Romandre fidels als principis pels quals combaterem és la línia de conducta que ens havem imposat; si aconseguim no desviar-nos-en, estem convençuts que servirem noblement les ambicions del nostre poble i un avenir de llibertat per Catalunya.

Andreu CORTINES

4° P6326

La grandesa de la nostra lluita

A l'ocasió d'aquesta commemoració del 19 de juliol del 1936, reproduïm el present article publicat a les pàgines de "La Humanitat", arran de l'onzè aniversari d'aquesta data, per l'aleshores Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya, Sr. Josep Tarradellas.

"Cada any que passa, els temorencs i els pessimistes han de constatar que la data del 19 de juliol es fa més viva en l'ànima de Catalunya perquè representa la seva irreductible voluntat de no deixar-se vèncer. Nobles sacrificis, heroïsmes fecunds i plens d'esperança, fidelitats que són penyora de les nostres més grans ambicions nacionals... Heus ací l'alta significació de la gesta que realitzà el nostre poble.

Cal recordar-ho avui perquè, per damunt de tot allò que les passions vulguin enterbolir, els catalans hem de reivindicar, cada dia amb més força i orgull, el fet d'haver estat Catalunya el primer poble que lluità contra el feixisme i que va vèncer-lo, a casa nostra, poques hores després de la seva escomesa. I un altre deure és el de no oblidar que va ésser Catalunya que envià els millors dels seus fills fora de la nostra Pàtria a lluitar i a morir pel triomf dels nostres ideals. I que malgrat que estiguéssim deslligats de tot contacte amb el poble d'Euzkadi, a aquest no li mancà el nostre ajut. Tinguem present, catalans, que la nostra bandera onejà en tots els àmbits d'Espanya on es lluitava contra l'exèrcit del general Franco.

Que ningú no deixi de sentir-se digne d'aquella Catalunya pletòrica de força i generositat que sapigué mantenir més de dos anys -amb quina tenacitat i sacrifici!- l'exèrcit feixista, lluny de les seves fronteres. Recordem i venerem, amb la promesa d'un millor futur per a la nostra Pàtria, la memòria de milers i milers de germans que donaren la vida en defensa de la nostra existència com a poble lliure. Siguem dignes d'ells i de tots els qui, encara avui, sofreixen.

Aquest passat, ple de nobles gestes i de dolors, dia vindrà -voldríem que fos ben proper- que serà jutjat lliurement. Per damunt de tot, però, cal que no oblidem que la data del 19 de juliol és i serà l'afirmació d'un poble que novvol morir i que, tot lluitant per al triomf dels seus ideals, treballà obstinadament per ésser digne de les inquietuds de llibertat que sentia, i el fervent desig d'estructurar una millor vida política i social.

Josep TARRADELLAS."

No és el nostre propòsit intervenir ni de prop ni de lluny en els problemes polítics que els partits espanyols a l' exili tenen plantejats. El nostre desig de no apartar-nos de la línia tradicional de la política catalana ens ho impedeix.

Però, el deure que ens imposa la nostra missió d'informar els catalans de tots aquells problemes que afecten el present i l'avenir de Catalunya ens obliga, en aquesta ocasió, a fer-nos eco de les opinions que s'han manifestat en la premsa catalana arran de la signatura de l'anomenat "Pacte de París".

Per altra banda, la suma de coincidències dels comentaris amb el pensament del President de la Generalitat, expressat en el seu article "El greu perill" que publicàvem en el n.º 18 del nostre Butlletí, i del qual s'ha fet ressò la quasi totalitat de la premsa catalana, prenen en aquests moments una gran significació; car elles són l'exponent de la ferma voluntat dels catalans de prosseguir lluitant perquè siguin respectats els seus anhels de llibertat i la promesa de futures i més àmplies coincidències.

Desitjosos de facilitar als nostres lectors els elements d'informació que poden contribuir a la seva meditació, ens permetem en aquest número, de reproduir les opinions que catalans significadíssims i els editorialistes d'alguns periòdics han emès des de les pàgines de diverses publicacions, opinions centrades totes elles entorn d'aquest problema o que indirectament hi fan referència.

EL PACTE

per Ambrosi CARRIÓ

(Extret del n.º 18 de la revista
"Mai no Morirem" que edita el
Casal Català d'Angulema.)

He insistit i seguiré insistint, mentre trobi lloc on escriure, del deure que tenim avui, més que mai, els catalans de realitzar com a premissa essencial del nostre alliberament, la unitat, per a reclamar que sia reconegut el fet nacional de Catalunya. I vet aquí que actualment aquest concepte ha estat negligit o oblidat pels representants de certs partits nacionals, signant un pacte per a unir-se en l'esforç comú que porti com a resultat la caiguda del franquisme.

Tothom sap el que vol dir la signatura d'un pacte. Els que hi prenen part, aporten les condicions llurs, les discuteixen i les accepten o les modifiquen per arribar a un acord. Però hi ha quelcom d'essencial, que no admet discussió i en virtut del qual, pacten: els principis. I aquests no admeten modificació ni oblit. Quan es va a realitzar un acord, com el que comento, cal saber on es va, per què s'hi va, i com s'hi va. Els partits i moviments catalans no podien de cap de les maneres signar ni acceptar cap compromís amb elements que no reconeguessin en absolut el dret a la nostra autodeterminació. Anem a fer tot quant es pugui, no goso a dir quant calgui, per a enderrocar el règim vergonyós en què agonitzen actualment tots els pobles ibèrics. Però hi anem per alliberar Catalunya, ensems que les altres nacionalitats peninsulars.

La base d'aquest pacte està constituïda, segons sembla, pels monàrquics o per uns monàrquics i els socialistes espanyols. No creiem gens en els primers ni com a forces, ni com a intencions. Si es sentissin prou forts, no cercarien l'ajut d'uns partits que, com els catalans que signen, no senten cap simpatia pel règim monàrquic ni per la seva restauració car masses proves ens han donat fa prop de tres segles de desamor per Catalunya i del seu ferotge sentit unitari. I quant al P.O.S.E., partit que creiem essencialment obrer i que tant contribuï a la instauració de la segona República, no sabem comprendre pas el que cerquen a través d'aquest pacte. No els creiem tan ingenus per acceptar la falòria d'una monarquia que a poc a poc aniria democratitzant-se, ni tampoc per a creure que aquesta serà un estat transitori per a arribar a la República. No hi ha pretendent a una corona que pugui admetre d'ésser considerat com interí ni cap rei que pugui ésser democrata mal es passegi a peu pels carrers de la capital sense guàrdia visible. Aquestes galindaines ja han passat de moda i no son res més que un enganyapagesos.

Encara hi ha més: Per què han vingut a demanar el recolzament i les signatures dels partits de l'exterior? Tan poca força tenen que necessiten les nostres?. Les nostres, que llevat d'uns pocs agrupaments polítics i socials, no son més que supervivències agonitzants de velles organitzacions?

Partits signants que, com diu molt bé un estimat amic meu, cabrien sobradaments amb tots els seus militants dintre d'un taxi. Per la part dels monàrquics és la demostració de la debilitat llur, per la part de la majoria dels partits de l'exterior és quelcom igual, aparentant darrera les signatures una força i una influència en l'interior que són practicament inexistents. I us en donaré la prova:

Parlant, fa pocs dies, amb un dels capdavanters de les revoltes dels estudiants de Barcelona que ha aconseguit saltar la frontera, li demanarem quina part hi havien pres certs partits i moviments que aquí, a França, parlen, escriuen vantant-se de la seva influència entre els universitaris. I la resposta fou clara:

- "Fora de tals i tals organitzacions de l'interior, aquests partits i moviments que em demaneu son completament desconeguts, millor dit, inexistents a la Universitat".

Com es veu, aquí, i allà, vivim en plena mentida. Es juga amb dues cartes. Els d'aquí amb la de l'interior, explicant-nos fantàstiques històries d'organitzacions clandestines de resistència, que segons com bufa el vent, ells orienten, quan no es troben obligats per la pressió llur a prendre determinades posicions i son ells els orientats.(?)

Els d'allà, concretament els monàrquics proposants del conveni, volen la signatura de les organitzacions de l'exili, per a donar-se a la Península una apariència revolucionària, que podria interessar els elements populars. En resum: La veritat és, que despullant el fet comentat de tota faramalla, no és altra cosa que un conjunt migrat de petites ambicions i vanitats personals, per a donar fe de vida, davant dels incautes.

Cal, només, tenir en compte els primers resultats d'aquest conveni. A l'interior, cap ressonància; a l'exterior, a més d'una colla de protestes personals, l'esclatament de "Treva Catalana". Un èxit. I com a torna, el malestar interior de les organitzacions compromeses per la signatura d'uns representants que sense consultar els militants, semblen no haver tingut en compte altra cosa que la pretensió de posar la signatura al peu d'un document desgraciat, figurar en un comitè que es dirà revolucionari i tot, però que tota la seva obra acabarà en res, com tantes altres que han mort per carència de base i de principis; voler lligar elements completament oposats. Feu memòria, els qui em llegiu del pacte de Prieto, a San Juan de Luz.

Els catalans, per damunt de tot, els catalans de bona fe, en protestar arriben fins l'acusació de traïdoria. No n'hi ha per tant. Per a traïr, és necessari moltes vegades ésser intel·ligent. I aquí, el cas és d'inèpcia disfressada de vanitat. Manca de lleialtat, sí. Com és possible creure en aquests homes, ni tenir

...

fe en els partits que els sostenen, que els acaten i no els desautoritzen? Naturalment que ells es riuen dels nostres postulats, car els troben simplistes, innocents i sense contingut polític. Però és igual. Com fer una política catalana, del color que es vulgui, democràtica, social, reaccionària, sense tenir Catalunya? Obtingut el reconeixement del fet diferencial, de l'autodeterminació, arribarà l'hora dels partits i de la lluita entre ells.

Segur que tots els firmants del pacte, i especialment els representants dels partits catalans alludits, es creuen ésser uns polítics "realistes" i viuen com dèiem, dels que no volem saber res de l'actuar per maniobres, i de fer el viu en espera d'un demà en què de membres d'un comitè es passi a ministres. La Catalunya futura, necessita homes sincers, lleials i rectes. Que pensin menys en ells i més en el poble que volen orientar i governar. Aquest sap valoritzar l'esforç net i desinteressat, coneix per instint en qui ha de tenir confiança. Cal només recordar Macià i la fe merescuda que en ell, posaven els catalans. Macià de qui avui, encara, tant es parla i es fa servir de senyera fins per amagar sota els seus plecs... el que convingui, era senzill, ingenu i místic. I ell, no l'hauria signat mai aquest pacte, que en realitat no és altre cosa, que un migrat, inútil, i vergonyós contuberni.

○ —————
Ambrosi CARRION.

-La revista mensual en llengua castellana "Ibérica" que apareix a Nova-York publica regularment les respostes de significades personalitats polítiques a una enquesta en la qual es demana de respondre a diverses preguntes referents a l'avenir d'Espanya.

El número d'aquesta revista corresponent al mes de juliol publica l'opinió del Sr. M. Serra i Moret a les cinc preguntes del questionari. Donem a continuació la traducció de la resposta que l'ex-Conseller de la Generalitat ha donat a la pregunta n°. 4.

"Es evident que el retorn a la monarquia té escassos partidaris fins i tot entre els que s'aixecaren en armes contra la República. De fet, la monarquia existeix, ja que la dictadura de Franco és vitalícia i si fos possible seria perpètua. Canviar Franco per un Borbò, no té més abast que el de reconèixer una dinastia, és a dir, fer un pas endarrera. La permanència d'un règim monàrquic representa la permanència del franquisme amb tots els seus agravants. Una monarquia republicana a l'estil nòrdic, a Espanya és impossible. Els monàrquics, començant pels pretendents a la corona, no tenen el menor interès ni saben res de llibertat ni de dret públic; viuen d'espatlles al poble i en el millor dels casos exercirien un paternalisme anacrònic renyit amb la civilitat i la ciutadania.

En el supòsit que la monarquia succeís a Franco i oferís alguns drets democràtics, considerariem acabat el període d'anormalitat i lluitaríem dins d'Espanya per la plenitud democràtica i el progrés social en el quadre de les noves institucions. Les formes de govern no ens obsessionen, però de sempre, arrèu, el reconeixement de la sobirania popular ha implicat la forma republicana de govern que és en definitiva l'única legítima i acceptable."

M. SERRA i MORET.

SITUACIÓ CONFUSA

(Editorial de la revista "RESSORGIMENT"
de Buenos Aires - juliol 1957.)

Els contactes recents entre un grup de monàrquics de l'interior i diversos sectors del republicanisme, espanyols, amb participació de catalans i bascos, han creat en els medis democràtics peninsulars a l'exili, una situació tal de confusionisme que podria tenir males conseqüències per a la causa de la llibertat que totes elles preconitzen. Es tracta d'haver-se renovat aquella mena de pacte que anys enrera intentà fer Indalecio Prieto entre els mateixos elements d'ara i que va fracassar perquè els monàrquics no n'acceptaren les proposicions. Ara sembla que han estat els monàrquics els de la iniciativa i que la seva proposició ha trobat bona acollença entre els partits republicans a l'exili, amb ells Esquerra Republicana de Catalunya i l'anomenat Moviment Socialista de Catalunya els quals s'han compromès a una acció conjunta -sense condicions prèvies pel que es refereix al problema català, que ni tan sols no anomenen-, per tal de crear "tras la desaparición del régimen actual, una situación transitoria sin signo institucional definido, que previa devolucion de las libertades civicas al pueblo español, prepare una consulta al país para que los españoles, libremente y con las maximas garantias decidan de la forma de gobierno definitiva del Estado español".

Aquesta actitud ha promogut, pel que toca als catalans, estupor. Tant és així que hom s'explica ara el significat d'un títol, "Unes reunions i una nota insòlites", publicat en el num. 18 del Butlletí d'Informació de la Generalitat de Catalunya, sota el qual reproduïx la nota que dona compte de les reunions en la qual parlem en el paràgraf anterior. I pel text d'un article de Josep Tarradellas, "El greu perill", inscrit en el mateix Butlletí, hom acaba de convèncer-se de la magnitud de l'enrenou puix que s'hi llegeixen aquests conceptes que sens dubte es refereixen a les "reunions" i a la "nota insòlites": "Una estricta fidelitat als ideals de sempre, davant la greu situació en què es troba el nostre poble, es fa més imperativa que mai. A l'obstinada adulació dels adversaris d'ahir i del futur, que ens volen convèncer que les nostres renúncies són i seran el millor mitjà per enderrocar el règim franquista, hem d'oposar-hi el nostre més categoric refús, car en cap moment no podem abandonar el que tant ens ha costat d'obtenir i que amb tants de sacrificis hem defensat. Si hi ha catalans que, de bona fe, creuen en la sinceritat d'intencions dels que representen un règim que durant segles ens ha tingut sotmesos, creiem que s'equivoquen lamentablement". I, encara: "Els catalans hem de tenir constantment present que hem sofert massa per les nostres bones intencions envers els altres; que la nostra generositat ha estat pagada, sovint, amb el menyspreu de tot allò que més estimem; que els nostres sacrificis han despertat l'odi d'aquells que tenien més deures de reconeixença; que la nostra lleialtat ha estat considerada com un obligat deure, sense que meressessin la reciprocitat; que la confiança donada no ha estat corresposta i que solament s'ha tingut en compte el que representàvem quan ens han necessitat".

Tot l'article de l'actual President de la Generalitat i membre prominent d'Esquerra Republicana de Catalunya és un allegat contrari al compromís contret pel seu partit en la persona del seu actual secretari general i una reafirmació de les doctrines nacionalistes catalanes i dels ideals de llibertat nacional del nostre país que -llevat d'una insòlita allusió a Euscadi i Galicia- podria signar el més abrivat nacionalista integral, conceptes aflamats que restaven esmortits en la persona de Tarradellas anys i anys ha i que ens recorden els seus temps d'actuació juvenivola de "La Falç". Tot plegat, però, ens fa rodar el cap."

EL PACTE DE PARÍS

per Domènec de BELLMUNT

(Extret del num. 18 de la revista "MAI NO MORIREM" que edita el Casal Català d'Angulema.)

Els partits espanyols, algunes organitzacions sindicals de l'exili i un partit català han signat, segons sembla, a París, un pacte amb monàrquics i falangistes dissidents en virtut del qual s'accepta de substituir Franco per un govern neutre de transició que convocarà una assemblea espanyola constituent la qual dirà si el poble vol una monarquia o una república. En aquest pacte no s'esmenta per res el cas de Catalunya de forma que hi ha majoria de probabilitats que les eleccions en qüestió, si es fan i quan es facin, donaran per resultat la designació d'una monarquia o d'una república unitària i centralista sota les quals Catalunya seguirà essent una regió administrativa espanyola amb quatre províncies del nivell de Cuenca o Guadalajara.

Que els espanyols prenguin aquest acord amb vistes a la sortida o liquidació de la situació actual ens sembla molt bé. Però que els catalans s'hi barregin, sense cap garantia, ja no m'ho sembla tant. Tot i que, en el fons, no hi anem a perdre res (perquè pitjor que el règim franquista no hi pot haver res més) sembla evident que els Catalans, d'ésser invitats a intervenir-hi, havien, abans, d'unir-se de manera efectiva i posar com a condició prèvia a tota entesa el respecte a la personalitat nacional catalana, com es féu a Sant Sebastià.

Catalans amb Catalans -com deia un dia Nicolau d'Olwer- deuen unir-se i concertar-se per a una acció de conjunt i aleshores parlar amb els partits espanyols posant condicions per a l'acció comuna de liquidar el règim franquista i per l'estatut jurídic d'una Catalunya lliure.

Car el Pacte de París a què ens hem referit parla de "substituir el règim de Franco" però no diu com ni de quina manera ni quan es portarà a terme l'ofensiva que l'enfonsarà. I sense una entesa de totes les forces democràtiques, la lluita serà difícil per no dir impossible o estèril. Tothom parla de substituir Franco, però ningú no posa en marxa l'ofensiva per enderrocar-lo. I encara que el règim estigui corcat per vint anys d'injustícies i immoralitats, minat per lluites fratricides entre les forces que el sostenen, imaginar que el "caudillo" dimitirà pacíficament perquè unes forces d'oposició li ho diguin, és un absurd demencial. Franco es defensarà i lluitarà, llençarà el país a una guerra sagnant per mantenir-se al poder. I no oblidem que avui té a les mans tots els ressorts de coerció d'una dictadura implantada a foc i a sang.

El Pacte de París, doncs, és coix pel que respecta els catalans i ben retoric pel que fa referència a les finalitats pràctiques de cara al règim espanyol. Franco hi ha contestat empresonant falangistes i monàrquics importants i apretant els candaus de la repressió a tot el país. Al nostre entendre, però, ens hauria de servir d'avis o d'avertiment per tal de motivar un examen de conjunt de la posició catalana. Vegem una mica com es planteja.

L'Esquerra, disgregada, disminuïda, equivocada en el seu procedir (al nostre entendre) compta tanmateix amb una majoria de compatriotes a l'exili i potser a l'interior. Els altres partits catalans, més coherents, però menys importants en nombre, no s'han avingut gaire amb els directors esquerrans perquè aquests han pretès imposar sempre una superioritat de partit, com si no haguessin transcorregut vint anys i la guerra no hagués capgirat els factors de 1936.

...

Una veritable conferència nacional catalana, és dir, amb tothom, per revisar actituds, fer examen de consciència i tractar d'establir un pla d'acció de conjunt de cara al present i a l'esdevenidor immediat, donarien al paper català la importància que requereix i demostraria als partits espanyols (monàrquics, republicans o falangistes dissidents) que Catalunya és un tot i que sense aquest tot no pot enfocar-se cap obra constructiva amb probabilitats d'èxit i de durada.

L'espectacle de les baralles entre Catalans és depriment perquè dona satisfacció no sols a Franco sinó als partits espanyols. De l'interior estant, ens reclamem severament una entesa mínima per tal de fer front a la situació actual, que pot ésser decisiva. Deixar passar aquesta ocasió sense unir-nos per a una acció immediata i per a un programa reivindicatiu mínim, pot representar un retrocés lamentable en el camí de la llibertat catalana.

No ho oblidem.

Domènec de BELLMUNT.

El símbol i la glòria: CATALUNYA !

Fragment del discurs pronunciat pel
President Lluís COMPANYS al Palau
de Belles Arts de Barcelona.
(28-12-1936)

" I ara, amics meus, acabaré repetint un nom com no n'hi ha d'altre. Ell ens portarà a la victòria exterior i a la responsabilitat interior. Es un nom gloriós, pletòric d'energies, que té les portes obertes a totes les ànsies del futur. Ell ho salvarà tot i ens donarà força, i ho restablirà tot i ens donarà pau. Aquest nom és una realitat -un símbol- i una glòria. L'heu de clavar al vostre cor i l'heu d'escriure a tot arreu com una bandera i una consigna. Es aquest: Catalunya! "

President Lluís COMPANYS.

TARTARINS I QUIXOTS

(Fragment de l'editorial del núm. d'agost de la revista "CATALUNYA" que publica el Casal de Catalunya de Buenos Aires.)

"Des d'aquestes planes, seguim i seguirem dins el camp de la més segura democràcia, el camí que ens trassaren els dos presidents de la Catalunya rediviva: Macià i Companys. Els dos junts, els dos definitivament complementaris en la història de la Catalunya actual. I sense excloure a ningú, -volem insistir en això que considerem fonamental: sense excloure a ningú que militi en el camp de la democràcia catalana, procurem donar a aquest full català d'Amèrica l'orientació mateixa que seguia la majoria del poble de Catalunya, tot esperant que un dia pròxim aquell poble pugui manifestar-se de nou, i amb el gran gest cívic del vot lliurement emès, digui quina és la seva fórmula política majoritària per als problemes difícils, complexos i enverinats de l'hora actual.

Nosaltres hem estat totalment aliens a l'elecció com a President de la Generalitat, de l'Honorable Sr. Josep Tarradellas. Alguns amics personals d'ell, altres enemics polítics o indiferents. Des de les planes editorials de la Revista varem saludar a Manuel Serra Moret, quan d'acord a la nostra interpretació de l'Estatut Interior de la Generalitat, havia de considerar-se President de la mateixa. Però després que reunits a Mèxic els Diputats catalans varen decidir l'elecció de l'actual President, nosaltres havem acceptat democràticament aquella elecció i respectem l'actual President de la Generalitat, encara que aquesta sigui una Institució superada -més per les destructives noxes del franquisme i el temps que per un rebrotament nacionalista majoritari i massiu. Respectem la Institució Catalana anomenada Generalitat de Catalunya i el seu Honorable President, per damunt dels noms i les circumstàncies per una colla de raons que van des de l'admiració a Prat de la Riba que va saber erigir-se en Seny Ordenador de Catalunya, a través d'una Mancomunitat creada per "Real Decreto" que no arribava en cap sentit al més petit dintell de les prerrogatives que tenia la tant bescantada Generalitat de Catalunya. Pensem que si Prat de la Riba -patriota indiscutible- va acceptar d'una monarquia putrefacta una concessió tant mínima que ni autonomia podia anomenar-se; que si Francesc Macià i Lluís Companys varen presidir amb dignitat i esperit nacional altament constructiu, una Generalitat de Catalunya que si bé no posseïa tot el que per a ella s'havia demanat en l'Estatut de Núria, representava en canvi un immens, comparat al de la Mancomunitat; també podem acceptar avui, a l'exili, "al fons del pou" del conte, l'existència d'una Presidència de la Generalitat, que simbòlicament i reunint en el seu si les restes d'una legalitat institucional més o menys aprofitables, pot encara agrupar al seu voltant, voluntats catalanes per una banda i sobretot, autoritat moral davant del món internacional.

No volem pas fer una defensa d'aquells que a través dels anys d'exili han tingut sobre seu la tasca de mantenir les Institucions. La història al seu degut temps els jutjarà a ells, i en la mida petita de les nostres activitats i ressonàncies patriòtiques, a nosaltres. Volem simplement donar una veu d'alerta als que prediquen l'anarquia catalanista, i davallen a l'insult i el bescantament com arma política. L'àtom i la destal de Leon Felipe treballen aferrissadament per evitar que qualsevol cose s'uneixi i que el sentit constructiu imperi. Com diu Rodolf Llorens "furguem, amb esperit suïcida, el que ens divideix".

I això, amics lector, no és nacional, ni nacionalista, ni català, ni catalanista. Nosaltres estem cansats de contemplar aquestes "exaltacions, distorsions pròpies de l'exili, que inclina al maximalisme i fa tothom propens a exercir un cabdillatge gratuït, amb més tartarins que quixots". Ja hem dit altres vegades,

...

i ho repetirem mentre sigui necessari, que ningú té el dret d'erigir-se en "Vaticà de la Catalanitat" i començar a repartir carnets i excomunicacions a tort i a dret. Ningú, des de l'Honorable President de la Generalitat fins al més humil ciutadà, passant per tots els que entretenim la fam d'activitat patriòtica publicant fulls per terres de l'exili, ningú té dret a excomunicar els companys de lluita, que honestament posen el seu gra de sorra per l'alliberament de la pàtria.

Per això, les planes de "Catalunya" seguiran respectant l'Honorable Senyor President de la Generalitat a l'Exili. Sense que aquest respecte signifiqui una minimització de les nostres aspiracions nacionals. Al contrari; perquè pensem també que l'existència i la persistència de les Institucions Catalanes, segueix essent la màxima representació dels catalans davant del món. Perquè amb tot l'envelliment, amb tot i les vicissituds, les anècdotes i els contratemps, no ens podem permetre el luxe de llançar per la borda el poc que ens queda de dret jurídic, de respecte internacional, d'organització nacional, per atomitzar-nos en els vint-i-cinc mil grups i grupets que inflen el pit per a sorgir d'un anonim personal i col·lectiu lamentable; perquè és possible que la Generalitat tingui reduïda al mínim la seva autoritat, però molt més reduïda per inexistent la tenen aquells que pretenen erigir-se Unics Posseïdors de la Veritat Nacional, representants exclusius dels cinc milions i escaig de catalans que poblen el territori de les "Cuatro Provincias", Mallorca, Rosselló, València, i bon troç d'Aragó. Territoris, illes, vegueries o "Provincias" on ni ells, ni nosaltres ni ningú, pot saber, per ara, quin és el pensament, l'orientació i l'estat d'esperit dels homes que les poblen sofrint l'opressió i la deformació de vint anys de col·oniatge falangista; de penetració psicològica provincianista i de subversió dels més purs sentiments religiosos, davant d'un clergat que amb excepcions juvenils ponderables, tolera i es fa portantveu d'una Església genocida al servei d'una obra desnacionalitzadora com cap altra se n'ha vist a l'època actual."

(Fragment d'un discurs pronunciat a Montpeller pel Sr. Josep TARRADELLAS el dia 27 de març del 1948.)

..." Catalunya és una nació i com a tal, no podem permetre que els partits no catalans s'interfereixin en la nostra política per arribar a ésser-ne un destorb, un motiu de perturbació dintre l'àmbit de la nostra Pàtria. En el quadre dels partits de disciplina catalana, som clars i som categòrics i crec que tots els catalans pensem igual: que per damunt dels punts de vista polítics, filosòfics o socials, volem posar Catalunya com el que és en realitat, es a dir, una nació que aspira a la seva llibertat i a fer possible la constitució d'un Estat dintre d'una Espanya federal"...

Josep TARRADELLAS

I ARA QUÈ ?

(Fragment de l'editorial d'"Estat Català"
num. 26, corresponent al mes de juny.)

"El que és sorprenent, trist, lamentable, revoltant, és que dos partits catalans hagin signat mansament, en nom de la democràcia "espanyola" i d'una falsa idea de la unitat antifranquista, un document que estem segurs que el poble català no pot admetre i que dubtem que puguin acceptar, "ni tan sols com a tàctica", els adherents als dos partits catalans que l'han signat. Car el contingut del document en qüestió, si hem de creure la doctrina nacional dels partits que el signen, no admet que la decisió de la democràcia catalana pugui ésser adulterada per la barreja dels volums matemàtics dels pobles peninsulars, com si fossin l'expressió d'una sola voluntat nacional "espanyola".

Lamentem que representants d'organitzacions d'Euscadi hagin signat també el document espanyol. Però, respectuosos de la voluntat dels altres, ens limitem a constatar el fet. Nogensmenys assenyallem que aquesta decebedora -per als catalans nacionalistes- presa de posició farà impossible, si no rectificquen, l'entesa entre les forces nacionalistes i democràtiques de Catalunya i les d'Euscadi. I estem segurs que, de la mateixa manera que -així ho esperem i desitgem- el bon seny nacional s'imposarà de nou en els dos partits catalans que signaren el Pacte de París, s'imposarà també entre els nacionalistes bascos, els quals no ens tenien acostumats a aquesta mena de concessions, i retornaran a llur posició de sempre: la de reivindicar per a Euscadi el dret total a la seva sobirania nacional, oferint-se, com a Estat independent, a col·laborar, si l'Estat espanyol ho accepta, a l'elaboració, en un pla d'igualtat, d'una Confederació de Nacions hispàniques."

— ○ —

"P. Quina frase cèlebre resumeix les nostres aspiracions i ve a constituir el lema de la nostra bandera?.

R. Catalunya per als catalans!

P. Què significa aqueixa frase?

R. Que a Catalunya han de governar els catalans i no, com avui, els castellans o els polítics a la castellana, ni més ni menys que si nosaltres fóssim menors d'edat o no en sabéssim."

"P. Essent com som menys en nombre els catalans, és possible que guanyem?

R. És segur, perquè no som sols a treballar, i a més, els corrents de l'època actual ens són favorables.

P. Amb quin ajut pot comptar Catalunya?

R. Amb el de Navarra, Bascònia, i Galícia i molt aviat amb els dels altres Estats de l'antiga Corona d'Aragó!!..

Del "Compendi de la Doctrina Catalanista"
d'E. Prat de la Riba i Pere Muntanyola.

EL GREU PERILL

Comentari del número d'agost de la publicació mensual "LA NOVA REVISTA" de Mèxic.

"Ja fa sis mesos que en senyor Tarradellas feia veure el greu perill que representava per a Catalunya l'abandonament de les nostres reivindicacions nacionals i la descatalanització de la nostra política d'exili. Ja fa sis mesos d'aquella apellació que va sorprendre tothom i no ha passat res de bo. Perquè només s'han confirmat les coses que ja es preveien com a conseqüència de l'inten de diàleg amb uns monàrquics inconeguts que, darrerament, han estat implícitament § per Juan de Borbón i els seus lacais espanyols. Les conseqüències immediates han estat les noves baralles d'homes i grups de l'emigració catalana i la repercussió que comença a tenir fins i tot en els rengles del socialisme prietista. Entre els catalans hem vist com es desfeia, sense pena ni glòria, l'anomenada Treva Catalana, de París, organisme d'aliança antifranquista format per la C.N.T. de Catalunya, Estat Català, el Moviment Socialista, etc., després d'haver-se oblidat, lamentablement, del propi programa d'actuació conjunta pel que fa a la defensa de la personalitat nacional del nostre poble. Va poder més l'afany de figurar a la cua de la política socialista espanyola que no pas la fidelitat al compromís contret en constituir-se Treva.

L'altra conseqüència és la nova discòrdia produïda als rengles d'Esquerra Republicana de Catalunya per la profunda discrepància creada entre els militants del Comitè del Sena i la Presidència de la Generalitat. Les possibles repercussions d'aquesta discrepància en els altres nuclis d'E.R.C. d'Europa i Amèrica no es poden preveure, però no seria res d'estrany que es produïssin i que també haguéssim de lamentar-ne les conseqüències per a la política catalana en general. La repercussió que la política del diàleg patrocinada per Indalecio Prieto ha tingut en els seus propis rengles del Partit Socialista Obrer Espanyol podria tenir, també, greus conseqüències per a l'emigració espanyola, perquè tothom sap com és de tossut el que fou enemic acèrrim de les Indústries de Guerra de Catalunya. Indalecio Prieto té partidaris incondicionals contra els quals toparan probablement, els militants socialistes espanyols que, a Mèxic, exigeixen aquests dies l'abandonament definitiu de la política prietista i la reorganització del P.S.O.E. de cara al futur de la reconstrucció peninsular. M.F."

§- desautoritzats.

" Ni avui ni mai Catalunya no pot deixar de tenir una consciència catalana i per tant una estricta disciplina nacional "

President IRLA.

Fragment del manifest que l' Honorable
President de la Generalitat adreçà als
Catalans el mes de juny del 1956.

"Són les Institucions que uneixen Catalunya a la seva tradició de vida nacional, les quals, pel sol fet d'existir han salvat la continuïtat de les conquestes del nostre poble, reduint així el franquisme al seu veritable paper d'usurpador.

Salvar i mantenir, però, no és aturar, car en cap cas les Institucions no significaran un obstacle davant la realitat dels nous temps. Tota cosa viva evoluciona i avança. Interpretades així, doncs, en la fase actual, les nobles ambicions del nostre poble, obliguen les Institucions a tenir present aquesta realitat. Per consegüent, les reivindicacions nacionals de Catalunya, no poden limitar-se a les formes fins ara contingudes en aquelles. Amb l'ajut d' una acció positiva assoleixen una nova validesa. Així desitgem servir els alts destins de Catalunya i creiem interpretar correctament l'actual etapa d'un moviment de renaixença iniciat fa més d'un segle i que és irreversible.

Les Institucions són i seran fidels a tot allò que ara representen, però que no s'hi vegi cap hipoteca a la futura voluntat del nostre poble, ans el punt obert a totes les conquestes com a través del temps sovint hem manifestat.

Heus ací perquè, avui més que mai, Catalunya té necessitat de cohesió i en aquest sentit la Generalitat deixaria d'ésser una representació viva si no encarnava la voluntat dels catalans. La veu de la nostra Pàtria està cridada a fer-se sentir. Cap fracció no pot parlar en nom d'ella, sinó la Institució que per la voluntat del poble representa tots els sectors. I per tal com Generalitat és el símbol de la continuïtat, tota solució sense ella equivaldria a una renúncia i a una discòrdia civil que disminuïria Catalunya en l'obtenció dels seus fins."

Josep TARRADELLAS

President de la Generalitat de Catalunya.

El Mestre Pau CASALS a França.

Restablert de la seva malaltia el Mestre Pau Casals es troba de nou a Prada.

Durant la seva estada a Puerto Rico tingué lloc el seu casament amb la Sta. Marta Montañez. Al Mestre Pau Casals i a la seva muller els desitgem moltes felicitats. Estem segurs que l'esprit i l'obra del Mestre prosseguirà amb el fervor de sempre gràcies també a la lleial i simpàtica catalanitat que fa molt temps coneixem a la Sra. Marta Montañez de Casals.

Al mes d'octubre el Mestre acompanyat de la seva esposa passarà uns dies a París camí de retorn a Puerto Rico on es proposen passar l'hivern.

L'ex-Conseller de la Generalitat Sr. Joan Comorera
condemnat a trenta anys de reclusió.

Al cap de tres anys de detenció a la presó Model de Barcelona, l'ex-Conseller de la Generalitat, Sr. Joan Comorera ha estat condemnat a trenta anys de presidi pel tribunal militar de la ciutat, acusat del seu pas al cap de diverses conselleries del Govern de Catalunya i de la seva actuació política al front del seu partit.

En el curs del procés el Sr. Comorera reivindicà el seu passat polític fent front a les acusacions dels seus jutges als quals estigmatitzà amb paraules com aquestes...: "la part de l'Exèrcit espanyol que es va sublevar el 18 de juliol del 1936 va mancar al jurament de fidelitat que havia prestat; jo no hi vaig voler mancar"; "com que la sobirania ve del poble, els que varen mantenir-se fidels a la República foren els únics fidels a la nació";

En el nostre número anterior donàvem compte del precari estat de salut del Sr. Comorera, en raó de la qual havia estat internat a l'Hospital Militar. La seva entrada en un penitenciari és la condemna a mort per consumpció.

D'arreu, i a càrrec de significades personalitats internacionals, han estat enviades comunicacions a les actuals autoritats espanyoles reclamant l'indult del Sr. Joan Comorera.

L'Honorable President de la Generalitat ha adreçat un document a diversos organismes internacionals i personalitats demanant llur intervenció en defensa de l'ex-Conseller de la Generalitat.

Commemoració de l'11 de setembre

Com cada any, l'aniversari de l'11 de setembre del 1714 ha estat commemorat amb unció-arreu on hi ha nuclis de catalans. Les notícies que ens arriben tant d'Amèrica com d'Europa són la prova palesa que l'espirit de catalanitat dels nostres compatriotes, malgrat els llargs anys d'expatriació, és manté ferm, la qual cosa fa que esguardem amb confiança l'avenir de la nostra Pàtria.

També de Catalunya ens arriben notícies de diverses vetllades que clandestinament han tingut lloc.

Les relacions culturals catalano-alguereses

Des de fa uns anys, cada dia son més nombrosos els catalans que es traslladen a la ciutat germana de l'Alguer, a l'illa italiana de Sardenya, que amb tanta fidelitat ha sabut fins avui conservar l'ús de la nostra llengua introduït allí en temps de Pere el Cerimoniós.

Ultra el Director de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, Ernest Martínez Ferrando, i l'historiador Ferran Soldovila, de l'Acadèmia de Bones Lletres, que amb motiu d'un Congrés històric hi han fet un sojorn el 1955, sabem que recentment han visitat la ciutat, els escriptors Josep Palau Fabra, Francesc Farreres i Duran, vice-President del Parlament de Catalunya, Manuel Pagés, Pere Català i Roca, Gabriel Nogués, Humbert Pardellans, Domènec de Bellmunt, Pere Català i Pic, etc.

Tots ells, a llur retorn es mostren emocionadíssims per la cordialíssima acollida que tot català, pel fet de ser-ho, rep de la part d'aquella simpàtica població. I, segons ens manifesten els nostres comunicants, aquesta cordialitat i aquesta simpatia no procedeix solament d'un nucli d'intellectuals i de personalitats oficials, sinó que és tot el popul, el pòpul humil de pescadors i txapadors, el qui acull amb els braços oberts els seus germans del continent.

Darrerament arran de la constitució del Centre d'Estudis algueresos, una generosa iniciativa del poeta català i General de l'exèrcit italià, Rafael Catardi, ha posat a la disposició dels escriptors catalans un magnífic allotjament perquè aquells que els sigui factible puguin anar a passar a l'Alguer una quinzena de dies cada un (amb la família) durant els mesos d'estiu, i així contribuir a estrenyer cada vegada més els llaços que ens uneixen, catalans i algueresos.

Afegirem encara, que els editors catalans també s'interessen per la producció literària algueresa en la nostra llengua, i així hem pogut veure com el poeta Antoni Ballero de Càndia ha vist publicar dins de les edicions de la "Revista" (Barcelona, Barcino, 1957) el seu recull de poemes "Vida", i Rafael Catardi ja anomenat, ha vist el seu poema "Meditacions" editat dins de la Col·lecció "Els Autors de l'Ocell de Paper" (Barcelona, editex, 1957).

Per altra banda sabem que algun editor de Barcelona s'interessa per l'abundosa producció inèdita del poeta Carmen Doré i per la importantíssima tesi de Pasqual Scanu sobre la Poesia Popular Algueresa.

Pecariem per omissió si no esmentéssim també l'abundant producció poètica del simpàtic Bibliotecari Rafael Sari, gairebé tota ella publicada a "S'Ischiglia" Revista que es publica a Càller, i la notabilíssima producció historiogràfica d'Antoni Era, Membre corresponent, aquest darrer, de l'Acadèmia de Bones Lletres i de la Secció historico-arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

El passat mes d'agost, aprofitant la seva estada allí, l'escriptor Domènec de Bellmunt va pronunciar en el local del Yatch-Club una conferència sobre la vida quotidiana a Catalunya, conferència que fou seguida amb viu interès per la immensa gentada que emplenava la vasta sala.

Ultimament ha sorgit una iniciativa de la qual s'ha fet ressó el diari de Sàsser "La Nuova Sardenya", perquè l'any vinent el centenari de la restauració dels Jocs Florals sigui celebrat a l'Alguer. Segons sembla els algueresos estan disposats a acceptar aquesta responsabilitat.

NOTA - Recordem que tot el correu destinat al nostre Butlletí i al Servei d'Informació de la Generalitat de Catalunya deu ésser simplement adreçat a nom de

"Andreu Cortines
"Butlletí d'Informació"
Boite Postale 41-02 - PARIS"

Per la seva importància creiem que no podem deixar de reproduir l'editorial de l'A.B.C. de Madrid, data 8-8-57, el qual, sense pudor, titulen "Defensa del Mundo libre".

Espanya, sota la direcció de la política franquista rellisca, cada dia més, per un pendent que, de produir-se a Europa un nou conflicte armat, veuria, no solament la entrada d'Espanya a la guerra sinó, probablement, la completa destrucció del país.

La nostra competència militar no ens permet d'afirmar si els Pirineus, són avui militarment vulnerables. Del que estem convençuts és, que no aturarien els moderns engins aeris de guerra. A més; el paper de "vanguardia" que el General Franco atribueix a l'Exèrcit de terra espanyol, pensem: (després dels elogis que la premsa del país havia dedicat al Dictador per haver sabut evitar d'intervenir en la segona guerra mundial) que no és per entusiasmar ni satisfer els desitjos de pau del nostre poble.

En el fons, creiem, que la valorització de la situació estratègica d'Espanya per les autoritats franquistes no té més abast que el de procurar obtenir el màxim de l'ajut americà, però, el joc és massa perillós perquè el nostre poble i el poble d'Espanya no s'aturin a reflexionar seriosament les gravíssimes conseqüències de la partida que es juga.

"Registrem amb satisfacció una coincidència més en el càlcul de l'estratègia defensiva de l'Occident davant la inquietant agressió potencial preparada del comunisme; coincidència entre el nostre "Caudillo", la política espanyola i la política de Washington.

Mr. Foster Dulles, no més tard que abans d'ahir, en una conferència de premsa a la seva pàtria, després d'haver assistit a la Conferència londinenca del Desarmament, digué interrogat sobre la sort que correrien les bases americanes a l'exterior, cas d'un acord per a la pau amb la U.R.S.S. "que una cosa no té res a veure amb l'altra i que les bases són un fet real i una preocupació que els Estats Units seguiran mantenint sense alteracions", Afegí que: "Totes són importants, però les que tenen més interès són les establertes a Espanya i a Anglaterra".

"Simultàniament, el Comitè de Crèdits de la Cambra de Representants votava favorablement, sense posar objecció ni fer cap reducció, els onze milions de dòlars sollicitats per les forces aèries per a continuar les bases espanyoles. El repartiment d'aquesta quantitat és el següent: Morón, 2.500.000; Reus, 2.000.000; Torrejón, 2.000.000; Saragossa, 4.500.000."

La base de Rota està a punt d'ésser acabada i constitueix un combinat aero-naval el més important d'Europa. Especialment, aquesta base mimada per les autoritats Hispano-americanes constitueix un motiu d'orgull en la ferma col·laboració dels dos països.

El ministre de la marina arriba la pròxima setmana amb els dos destructors cedits pels EE.UU. a la nostra Armada.

"Unicament es pausat l'armament moderníssim de les divisions de terra. Perquè l'Exèrcit espanyol disposi de l'apropia en aquest moments de canvi de mètodes és precis accelerar les expedicions, la qual cosa està en camí" Solament tres divisions han estat equipades amb les fornitures americanes. Poca cosa".

"Aquests fets, comenta el Cap de l'Estat en una entrevista concedida a Mr. Constantino Brown per al diari "Evening Star"...

"Franco creu que el "tempo" d'una agressió russa seria el següent: fase de perill per a les divisions de l'O.T.A.N. "car el limitat de les forces nord-americanes a Europa representa poca cosa davant de les possibles concentracions russes". Tant més quan l'O.T.A.N. no disposa sinó de poques divisions després d'haver-ne retirat algunes i de les escollides, França i Anglaterra. El punt dèbil del "rodillo" soviètic serien les 70 divisions dels satèl·lits, possiblement rebels contra el seu amo. I Franco afegeix el més substantiu de l'entrevista: "Les forces de les nacions d'Europa amb qui els EE.UU. poden confiar podrien constituir l'avantguarda de la resistència de l'Occident en cas de necessitat apremiant".

El comentarista Mr. Brown recalca que "les forces de terra de l'O.T.A.N. no son el suficientment fortes i que la seva posició a Alemanya és difícil". I els britànics van a retirar encara, més divisions i, els francesos es troben completament, pràcticament lliurats a la guerra d'Algèria, que es presenta llarga. Un potent exèrcit de terra espanyol comptant amb el recolzament americà podria convertir-se en l'avantguarda de la resistència de l'O.T.A.N. així que la primera fase de l'atac s'hagués acabat (Agressió aèria i empenta esclafadora cap el Sud). Les cadenes de muntanyes que separen la Península Ibèrica de la resta d'Europa no són obstacle que es pugui passar fàcilment, àdhuc en els nostres dies d'avions a reacció. Aquests obstacles naturals, quasi prohibitius, a més a més de la potència militar d'Espanya, actual i en el pròxim avenir -si l'Administració americana no la dilata-, confirma el Generalíssim en la seva tesi: "L'avantguarda lògica ben protegida per a oposar-se a una eventual agressió russa està en la Península Ibèrica". Aquesta creença es troba compartida -afegeix Mr. Brown- pels militars americans que resideixen a Espanya".

L'enllaç de fets i suposicions nascuts en le's capitals de les dues nacions és sobremanera interessant, perquè corrobora una estreta coincidència. Espanya, armada amb oportunitat pot ésser cap de pont de la defensa europea (malgrat la debilitada O.T.A.N.) i trinxera d'avantguarda d'Europa abans d'ésser inundada per les masses soviètiques. Els dies van donant la raó a Franco i la seva alerta obre els ulls als rectors de la difícil hora del món. L'O.T.A.N. perd punts i el concepte de l'"estratègia perifèrica" -que nasqué a Washington molt abans d'ara- els guanya. I Espanya torna a ésser la gran reserva del món."

N. de la R. - Els subratllats son nostres .

40.000.000 de dòlars d'ajut a Espanya

En efecte, l'interès estratègic de la Península Ibèrica pels americans pren tota la seva significació en l'ajut econòmic que els EE.UU. atribueixen a Espanya.

El dia 29 d'agost el corresponsal a Washington del diari "Ya" de Madrid telegrafiava a la redacció del seu periòdic:

"La batalla parlamentària pro ajut a l'exterior acaba mitjançant el compromís establert entre les dues Cambres el qual serà ratificat avui. Aquesta comissió acordà concedir a Espanya els 40 milions de dòlars proposats per la Cambra de Representants, és a dir, que estableix un augment de 10 milions de dòlars a la

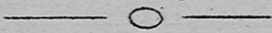
quantitat que el President Eisenhower pensava dedicar enguany per ajut. Com ja vareig indicar, el Senat pretenia que l'ajut fos de 35 milions; però, finalment, estigué d'acord amb l'augment sol·licitat per la Cambra Baixa. La discussió de la Comissió conjunta tenia caràcter global sense especificar la suma que rebria cada país. No obstant, els diputats i senadors volgueren que el nom d'Espanya figurí expressament en la llei i establir la quantitat de 40 milions no com a límit màxim, sinó com a mínim, especificant que el govern no podrà en cap cas reduir aquesta quantitat, com forçosament haurà de fer-ho amb les destinades a altres països, a la vista de les reduccions monetàries que se li imposen.

1.352.448 dòlars per a la agricultura espanyola.

Washington 29-8; - El portantveu del Departament d'Agricultura dels EE.UU. anuncia la concessió a favor d'Espanya d'un crèdit destinat a la compra de diversos tipus de coto nord-americà per valor de 1.352.448 dòlars.

Aquesta quantitat constitueix un romanent d'una autorització anterior.

Acord hispano-americà sobre l'energia atòmica.

A.F.P. 18-8- - Els governs americà i espanyol han conclòs un nou acord sobre l'aplicació pacífica de l'energia atòmica, als termes del qual els EE.UU. forniran a Espanya en el curs dels deu pròxims anys 500 kg. d'urani 225 per a la realització del programa atòmic espanyol. Aquest acord ve a completar el conclòs el mes de juliol de l'any 1955 entre els dos països dins del quadre del qual Espanya construeix actualment un reactor de recerca de 3 megawats, que serà instal·lat prop de Madrid i hauria d'entrar en activitat el proper gener.

"La República és una fórmula política de passada per Espanya", afirma el pretendent D. Juan.-

El dia 12 d'agost l'enviat especial del diari "Le Figaro" de París a Lisboa, Mr. J. Guillemé-Brulon, s'entrevistà amb el pretendent al tron d'Espanya, Don Juan. En el curs de la conversa aquest digué al periodista francès:

"En tot cas -afirmà D. Juan amb energia- i tinc interès a dir-vos-ho, una cosa és certa: la República és una fórmula de passada a Espanya. El seu nom ha esdevingut, pels espanyols, sinònim de desordre i de feblesa. Ell quedarà d'ara endavant associat a la seva memòria, d'una manera inesborrable, a cinc anys d'anarquia social, política i econòmica i a tres anys de guerra civil. Els republicans de cor ells mateixos ho han reconegut. Al contrari, la monarquia pot i ha d'ésser el ciment de la unitat i de la reconciliació nacional".

Estem convençuts que els pobles de Catalunya i Espanya sabran, en el moment oportu, desmentir les paraules del pretendent, les declaracions del qual, una vegada més, no difereixen pas de les del general Franco.

ÚLTIMA HORA

Els JOCS FLORALS de la LENGUA CATALANA han estat celebrats amb gran esclat a MÈXIC

El diumenge dia 8 de setembre, en el Teatre del Palau de Belles Arts de la capital de Mèxic, ple de gom a gom, ha tingut lloc enguany la gaia Festa de les lletres catalanes. L'acte ha obtingut una gran solemnitat tant pel gran nombre de personalitats catalanes, espanyoles, basques i gallegues que es sumaren a la Festa i per la importància de la representació de la intel·lectualitat mexicana que, amb la seva presència volgué reafirmar els llaços de simpatia i solidaritat que els uneixen als seus germans catalans.

El Comitè d'Honor, sota la presidència del llicenciat José Angel Ceniceros, Secretari d'Educació Pública de Mèxic i, la simbòlica del Mestre Pau Casals, estava constituït pel Sr. Antoni Ma. Sbert, en representació de l'Honorable President de la Generalitat; pel Sr. Martinez Feduchy, ambaixador de la República Espanyola a Mèxic; Srs. Romulo Gallegos, Dr. Pedro Alba, senador mexicà, Martín Luis Guzman, Dr. August Pi i Sunyer, Sr. Nicolau d'Olwer, Sr. Farreres i Duran, vice-President del Parlament de Catalunya, el llicenciat Alfónso Reyes, el poeta Sr. Agustí Bartra, Mestre en Gai Saber, les actrius Sres. Margarida Kirgu i Emma Alonso de Costa, el mestre Carlos Chévez, Dr. Antoni Peyri i el Sr. Jesús Silva Herzog.

Integraven el Consistori, sota la Presidència del Dr. Pere Bosch Gimpera, ex-Rector de la Universitat de Barcelona; el llicenciat Miguel Alvarez Acosta, Mestre Baltasar Samper, Dr. O. Duran d'Ocon, Dr. Eduard Nicol, Dr. Ramon Kirau i Dr. Cèsar Pi i Sunyer.

La Comissió Organitzadora presidida pel Sr. M. Alcàntara i Gusart, estava formada pel Sr. Antoni Eroles, la Srta. Marta Ros, els Srs. Ramon Peypoc, Manuel Nogareda, Ramon Fabregat, Joan Carreras Casadesús i Joan Vila, secretari.

L'acte fou obert per l'Orquesta de l'Òpera Nacional de Mèxic.

Tot seguit el Dr. Pere Bosch Gimpera pronuncià el discurs d'obertura, molt aplaudit, glossant l'origen, la història i l'esperit de la Festa.

El Secretari Dr. Cèsar Pi i Sunyer donà lectura de la memòria i acte seguit del veredict.

Oberta la plica del poeta guanyador de la Flor Natural aquest s'escaigué ésser el Sr. Josep Ma. Miquel i Vergés, resident a Mèxic el qual proclamà Reina de la Festa la Srta. Glòria Costa Alonso, la qual acompanyada del poeta llorejat i de la seva Cort d'Honor féu la solemne entrada a la Sala del Palau de Belles Arts al só de la marxa del rei Joan.

El poeta Sr. Josep Ma. Miquel i Vergés donà lectura del seu poema que li ha valgut la distinció de la Flor Natural "Quatre Sonets".

També foren llegides les composicions premiades amb l'Englantina d'Or i la Viola d'Or i d'Argent.

Acte seguit el Director de l'IMBA, membre del Consistori, el llicenciat Manuel Alvarez Acosta pronuncià amb eloqüència el Discurs de Gràcies, interromput en diversos passatges pels aplaudiments del públic i aclamat amb entusiasme al final.

La Festa acabà amb un concert a càrrec de l'Orfeó Català de Mèxic sota la direcció del Mestre Enric Gimeno que interpretà: "Sota de l'Om", d'Enric Morera; "L'Horeu Riera" de Josep Comelles-Ribó; "Jovenívola" de Lluís Millet; "Els ecos de la vall", d'Angel Obiols i acabà amb els Himnes Nacionals de Catalunya i Mèxic.

A les 10 de la nit en els Salons de l'Orfeó Català fou servit un sopar a vuit cents començals; a la Presidència, la Reina de la Festa acompanyada del poeta premiat amb la Flor Natural rodejats dels representants de les Institucions catalanes, de l'Orfeó Català, Centre Cultural Gallec, Casa Regional Valenciana, Ateneo Mexicà i del Centre Català de Guadalajara.

El Sr. Joan Vila, secretari de la Comissió Organitzadora donà lectura d'un nombre inacabable de telegrams i lletres d'adhesió.

El Sr. Antoni Ma. Sbert, ex-Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya pronuncià un emotiu i vibrant discurs: féu un cant a la poesia i als poetes, exaltà la necessitat en aquests torneigs literaris, d'una Reina que simbolitzi la joventut i la bellesa, que en aquesta ocasió es trobaven reunides en la gràcia de la Srta. Glòria Costa Alonso; expressà la seva emoció pels catalaníssims espectacles de la diada, el de la tarda al Palau de Belles Arts, digna manifestació dels valors de la nostra cultura i en el que en aquell moment estaven donant de solidaritat catalana. El públic dempeus premià amb una llarga i calorosa ovació el parlament del Sr. Sbert.

— V E R E D I C T E —

1.- <u>LA FLOR NATURAL,</u>	"Quatre Sonets", de Josep Ma. Miquel i Vergés.
- Mèxic -
. . <u>ACCESSIT,</u>	"Quatre Motius", de Josep Ma. Andreu - Barcelona -
<u>MENCIO HONORIFICA,</u>	"Gasela, Flor de Capvespre", de Antoni Sala Cornado
- Cartagena (Espanya)-
2.- <u>ENGLANTINA D'OR,</u>	"Telémac 1956", de "Arnau Comte" - Barcelona -
3.- <u>VIOLA,</u>	"Tres Poemes Cristològics" de Josep Serra Gener,
Pvre. - Mataró -
<u>ACCESSIT,</u>	"Fruits de Recer" de Jordi N. Pinell, O.S.B.
- Montserrat -
4.- <u>Premi AGRUPACIO
MONTSERRAT</u>	"Montserrat de lluny" de Josep Ma. Andreu
- Barcelona -
5.- <u>Premi MASPONS I CAMA-
RASA</u>	"Figures de pessebre de
l'Ametlla del Vallès", de Carles Sindreu - Bar-
celona -
6.- <u>Premi CENTRE CATA-
LA DE SAO PAULO,</u>	"Un nou concepte de la de Miquel Arimany Coma
Renaixença" - Barcelona -
7.- <u>ANGLO CATALAN SOCIETY,</u>	"Sis poemes de W.B. Yeats" de J. Carner Ribalta
- Los Angeles -
8.- <u>Premi ANDREU XANDRI,</u>	"El Ojo de Polifemo" de Ana C.T. de Gironella
(Bambi) - Mèxic D.F.

9.- Premi FASTENRATH	"Un de nosaltres" de Manuel Pedrolo
- Barcelona -
10.- Premi CONCEPCIÓ RABELL	"L'Araceli Bru" de Odo Hurtado - Mèxic -
"La Ben Nascuda" de R. Llorens Jordana
- Caracas -
11.- Premi IGNASI IGLESIES	"La Set de la Terra" de Jordi P. Cerdà
Sallagosa (Cerdanya Fsa.)
12.- Premi ROURE-TORENT	"Set Cordes" de Manuel Pedrolo - Bar-
celona -
13.- Premi PAU CASALS	"Cinc Danses Breus" de N. Costa Orts - Mèxic
14.- Premi LLUÍS MILLET	"La Pastoreta" de Marcial Gols Cavaglia-
ni - Caracas -
"La Dama d'Aragó" - id. - -id. -
15.- Premi PARLAMENT DE
CATALUNYA	"Nova i actual versió del "Memorial de Greuges de Catalunya"
"Els darrers 70 Anys..." de Miquel Ferrer
- Mèxic -
16.- Premi PRESIDENT
COMPANYS	"Catalunya a la guerra Cor. Vicenç Guarner
d'Espanya" - Mèxic -
17.- Premi ROVIRA I VIRGILI	"Ibéria" de A. Tona Nadalmai
-Mèxic-
18.- Premi POMPEU FABRA	"Les minories religioses en la Toponímia Catalana" M. Sanchis-Guar-
ner - Palma de Mallorca.
19.- Premi JAUME SERRA HUNTER	"El dialecte rossellonès" de Enric Guiter
- Perpinyà -
"Actualitat de Francesc Eiximenis" 1340-1410" de Miquel Ferrer
- Mèxic -
20.- Premi PRESIDENT DE LA
GENERALITAT	"La pagesia i el proletariat en la formació de la consciència nacional de Catalunya" de Victor
Alba
-Washington-
21.- Premi MIQUEL RENTE	"El moviment cooperatiu a Catalunya" de Joan Ventosa
i Roig - Mèxic -
22.- Premi ENRIC MARTI MUNTANER	"Negocis de Clay Town" de Manuel de Pedrolo
- Barcelona -

Han estat declarats deserts els Premis següents:

CASAL CATALA de TOLOSA DEL LLENGUADOC
JOSE E. RODO
LLAR de GERMANOR CATALANA de TOLOSA DEL LLENGUADOC
INSTITUT DE CIENCIES ECONÒMIQUES de CATALUNYA

No s'han adjudicat els Premis:

FRANCESC MACIA
MESTRE NICOLAU
JOSEP IRLA
PRAT DE LA RIBA
AVELI ARTIS

EL COS DE MANTENEDORS: Pere Bosch

Gimpera, President; Miguel Alvarez Acosta; Baltasar Samper; O. Duran d'Ocon; Eduard Nicol; Ramon Xirau; Cèsar Pi i Sunyer, Secretari.

BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ N°. 20 - JUILLET - AOUT - SEPTEMBRE
Publication mensuelle

Directeur-Gérant: André Cortines
Ronéotypé par les Services d'Information de la
GENERALITE DE CATALOGNE

Boîte Postale 41-02
PARIS

SUBSCRIPCIÓ

Sis números : 300 francs

Compte Xecs Postals : 13.572-07, a nom
de

"BUTLLETÍ D'INFORMACIÓ"
168, Rue Saint-Denis
PARIS 2ème.